

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Devrim ve
sosyalizm için
örgüt seferberliği!

Karkêren hemû
welatan yekbîn!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:8, Sayı:223-224
17 Ocak 1983

Emperyalistleşme çabalarının önündeki en büyük engel Türkiye işçi sınıfıdır

Son günlerde, burjuva kesimlerin, üzerinde en fazla durdukları konu dışı açılma oldu. Faşist cuntasından iş-adamına, köşe yazarlarına kadar herkes "nasıl daha kolay emperyalistleşebiliriz" sorusuna yanıt vermeye çalıştı.

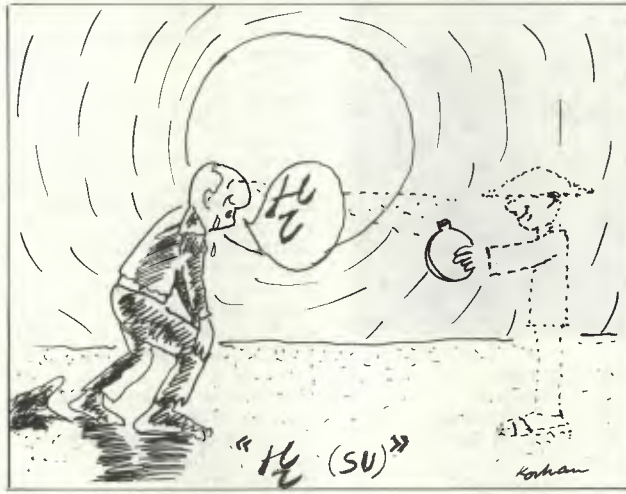
Türkiye finans kapitalinin yakıcı istemi emperyalistleşmenin, tüm burjuvazi tarafından "gözünü kan bürümüşçesine" gündeme getirilmesinde son günlerde yaşanan bir dizi olay da katkıda bulundu.

Faşist cuntanın bütün çabalarına karşın ekonomik bunalımı çözemediği açıkça ortaya çıktı. "Büyük umut kapısı" AET ile ilişkiler "Türk malları"na üst üste ambargolar konması nedeniyle donma noktasına geldi. Amerikalı işadamları ülkelerinde, Türkiye'yle "işbirliği içinde" Üçüncü Dünya ülkelerine yatırıma hazır önemli miktarda artık-sermaye bulunduğunu açıkladılar vb.

Bütün bu olaylar Türkiye kapitalizminin emperyalistleşme zorunluluğuyla birleşince tüm gözler Evren'in sözleriyle "uzaklara çevrildi".

Evren'in Uzakdoğu gezisini "Türk ekonomisine bu büyük dünyanın kapılarını aralamak" olarak alkışlayan Hikmet Bil şöyle dedi: "Hemen eklememiz gerekir ki Türkiye'ye Uzakdoğu da yetmez. Bir de Üçüncü Dünya vardır... Şimdi Türkiye'nin yeni hedefi Üçüncü Dünya ve özellikle Afrika olmalıdır. Keşke sayın Evren oralarda da ekonomimize yeni yeni kapılar aralayabilse." (Hürriyet, 31. 12. 1982)

Milliyet'in "sosyalist" yazarı Mümtaz Soysal ise "Fal" adlı yazısına Türkiye'nin ekonomik durumunun hiç de parlak olmadığını anlatarak baş-

Aliye P. Atılğan

lıyor. "Kötü bir falcıysanız bugünlere bakıp kötü bir fal söyleyebilirsiniz" diyor. Ve şöyle devam ediyor:

"Ama birazcık daha iyi bir falcıysanız ve karşınızdaki toplumu birazcık tanıyorsanız o kadar şom ağızlı olmaktan kaçınırsınız. Çünkü Türkiye akıl almaz sıyrılış ve kurtuluşların da ülkesidir."

Sosyal'ın "kötü bir fal" dediği bizim dört gözle beklediğimiz, hazırlandığımız devrimci durum günleridir. Sosyal devrimci durumdan öylesine ürkmüş ki, ondan söz etmeyi bile "şom ağızlılık" olarak niteliyor. Türkiye'nin neye dayanarak "sıyrılıp, kurtulabileceği" konusunda ise şöyle yazıyor:

"... genç bir toplum olmanın verdiği dinamizm, son birbuçuk yüzyıllık özelemlerin grafiğinde başka toplumlarca becerilemeyen atılımları göze almamıza yardımcı oluyor." (Milliyet, 3.1.1983)

Bu sözler Türkiye kapitalizminin Türkiye'yi "etkin bir güç odağı" durumuna getirme özleminin, büyük ve sömürgeci bir imparatorluğun mirası açısından yorumlanmalıdır. Bu miras "sosyalist" yazarın ağzında "son bir buçuk yüzyıllık özelemler" diye dile geliyor. Ama aslında söz konusu olan dünyanın en önemli güç odaklarından birini oluşturmuş sömürgeci bir imparatorluğun, 600 yıllık bir deneyime sahip eski bir egemen sınıfın mirasıdır. Bu miras, bugün Türkiye finans kapitalinin emperyalistleşme istemiyle birleşince önemli bir tehlike haline geliyor.

Ama bugünün dünyasında Türkiye için "emperyalistleşerek sorunları çözövmek" kolay değildir. Bunun en önemli nedeni "dış açılmanın" yolunun Türkiye işçi sınıfının, emekçi yığınların

çok uzun bir süre, en vahşi yöntemlerle sömürülmesinden geçmesidir.

Bugün Türkiye dış dünyada "fiyat kırma rekortmeni" olarak tanınıyor. O kadar ki bir AET yetkilisi Türkiye'yi uluslararası ticaret kurallarını çiğnemekle suçluyor. AET'nin Türkiye'ye uyguladığı ambargo kararlarıyla ilgili olarak, "Türkiye ya ihracat yapmanın kurallarını öğrenir ya da sürekli şekilde bu tür kısıtlamalarla karşılaşır" diyor. (Milliyet, 16.10.1982) Aynı fiyat kırma rekorları "dış ihalelerde" de kırılıyor.

Türkiye burjuvazisinin böyle bol keseden, rahatça fiyat kırabilmesini sağlayan en önemli etkenlerden biri ülkemizde işgücü maliyetlerinin son derece düşük olmasıdır.

Tekelci burjuvazinin yayını Görüş dergisinde yayınlanan bir yazıya göre, içinde Yunanistan ve İspanya'nın da bulunduğu 18 Avrupa ülkesi içinde en düşük işgücü maliyeti Türkiye'deymiş. Aynı yazının verdiği rakamlara göre, örneğin Federal Almanya'da 14.14 Mark olan işgücü maliyeti Türkiye'de yalnızca 1,50'ymiş. Bu iki çıplak rakam bile Türkiye'deki sömürü oranının ulaştığı boyutları anlatmaya yeterlidir.

Türkiye kapitalizmini emperyalistleşme çabaları da kurtaramayacaktır. Türkiye işçi sınıfı hem kısa hem de uzun erimli çıkarlarına taban tabana ters olan emperyalistleşme girişimlerini ülkemizde devrimi gerçekleştirecek parçalayacaktır.

Sosyalist bir Türkiye, Türkiye işçi sınıfı ve emekçi yığınları için olduğu kadar, dünya işçi sınıfı ve halkları için de kurtuluş olacaktır.

Okurlarımız yazıyor

Gericilik dönemi devrimci örgütleri sarsıyor

Yoldaşlar, Ülkemizde ve Ortadoğu'da yaşanan hızlı altüst oluş ve gelişmeler, sosyalizm mücadelesinin bu kesitinde yer alan siyasi örgütlenmelerin gerçek kimliklerini açığa çıkarmaktadır. 12 Eylül darbesi, şu ya da bu örgüt içinde yer almış unsurlar için bir mihenk taşı görevini gördü ve görmeye devam ediyor. Faşist diktatörlük öncesi yaşanan kaos gittikçe netleşmekte ve aynıları "aynı yere, ayrıları ayrı yere" oturtmaktadır.

Yaşanan bunalım Ortadoğu'da yuvalanan örgütlerde daha açık ve net olarak gözlenmektedir. Bir dönemler kendilerini proletaryanın öncü müfrezesi ilan edenler, 12 Eylül sınavından aldıkları olumsuz puanlardan dolayı, bugün derin bir örgütsel, ideolojik bunalım yaşamaktadırlar. Sonuç olarak bırakalım proletaryaya öncülük etmelerini, varolan örgütsel yapılarını koruyamamışlar, tabanlarına ve çevrelerine pasifizm ve güvensizlik aşılamışlardır.

Ülkemiz devrimci hareketinin nesnel durumu bu olunca, böyle bir ortamda bizlerin de etkilenmemesi olanaksız olurdu. 12 Eylül'den sonra, bir devrimci harekete bağlı olan bizler Ortadoğu'ya geldik. Enternasyonalist görevlerimizi yerine getirmek için FKÖ saflarında, siyonizme karşı gücümüz oranında mücadele verdik. Ancak bulunduğumuz örgütün saflarında geçirdiğimiz dönem doğru ve yanlışlarını geniş bir şekilde düşünüp tartışma olanağını da bulduk. Ortadoğu'da yaşadığımız dönem geçmiş, bugünü ve yarını daha objektif değerlendirmemize yardımcı oldu. Bu değerlendirmelerin sonucunda teslimiyete kadar varanlar olduğu gibi gelişerek çıkanlar da oldu. Sonuçta, tüm gruplar gi-

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlamayla yayınlamama ve tersine bir istek belirtmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulundandır. Hiçbir yazı geri gönderilemez.

İçindekiler

Aliye P. Atılgan	
Emperyalistleşme çabalarının önündeki en büyük engel Türkiye işçi sınıfıdır	1
Okurlarımız yazıyor	2
Norveç İlericiler Birliği kuruldu	3
Kıbrıs İşçi Sendikaları Federasyonu ITİB Kongresi'ne mesaj gönderdi	3
İşçi mizahı	3
Açıklama: TKP EK Plenumu toplandı	4
R.Yürükoğlu Kavga ve Yorum: Sosyalist yığın örgütleri üzerine	5
Emine Engin Partimizi yükseltelim	7
Hapis zindan kan sınıf savaşını durduramaz	8
Nazım Hikmet 81 yaşında	9

111 yıl önce Türkiye'de ilk grevi gerçekleştiren İstanbul tersane işçilerini anıyoruz	9
Süleyman Sakalı Prag deklarasyonu emperyalistleri köşeye sıkıştırdı	10
ÇEK-AL: Yığın çalışması üstüne	11
Anahtar	19
Gazetemiz yığın bağlarını geliştirmede güç kaynağıdır	20
Cuntanın zulmü devrimin yolunu döşüyor	20
Savaşın etkisi savaşmasını bilen olacaktır	20
Serra Dersimli Faşizmin işçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik haklarına getirdiği kısıtlamalar	21
FKBDC Genel Komitesi toplandı	24
Hatalarımızı üstüne inatla giderek yeneceğiz	25
Menşevikler kızıl bayrağı değil Türk bayrağını dalgalandırıyor	25
Halkın yığınlığı yerini tepkiye bırakıyor	26
Turgutlu'da işçiler direniş yaptı	26
Türkiye'de devrimle çözülebilir durum sürmektedir	27
Amacımız Türkiye'de proletaryaya diktatörlüğünü kurmaktır	27
Örgütlenme ve güvenin önemi	28
Yığın bağlarımızı güçlendirecek, faşizme korku salacaktır	28
Londra İşçi Birliği 4. Olağan Kongresi toplandı	28

lecek bilgilerimi geliştirmemde bana yardımcı olabilecek belgeleri göndermenizi dilerim. Böylece ilişkilerimizin olumlu yönde gelişebileceğini umuyorum.

Mektubuma şimdilik son verirken mücadelenizden başanlar diler, yoldaşça selamlarımı iletirim.

E.H., Şam

Halkımızı çetin günler bekliyor

Değerli yoldaşlar, Faşist cuntanın propaganda-sında sosyal ve ekonomik sorunlardan ustaca kaçıldı. Sürekli olarak anarşi ve terör ile yapılan savaşımında elde edilen başarılar vurgulandı. Zaman zaman yumuşak bir dille, zaman zaman da, özellikle işçilerin yoğun olduğu yörelerde, "nush ile uslanmayanı etmeli tektir, tektir ile uslanmayanın hakkı kötek-tir" biçiminde tehditlerle dolu bir kampanya yürüdü. Sonunda yeni anayasa kabul edildi. Şunu belirtmek gerekir ki, halkın çoğunluğu anayasaya "evet" demiştir. Bunun nedenleri üzerinde durulmalı ve tartışılmalıdır.

Oylamayı takip eden günlerdeki gelişmelere bakarsak bazı konuların açıklanmasının özellikle oylama sonrasına bıraktığını görürüz. İlk olarak petrol ürünlerine yapılan zamlar açıklandı. Doğal olarak bu temel maddeye yapılan zamdan tüm diğer mallar da etkilenmiştir.

Diğer önemli bir gelişme de uzun zamandan beri işverenlerce beklenen, fabrikalardan işçi çıkarma serbestliğidir. Bu konuda gereken izin verilmiştir. Şimdi yoğun işten çıkarmalar bekleniyor.

Önümüzdeki yıl için Yüksek Hakem Kurulu'nca yapılacak zam tutarının yine yüzde on artı üçbin lira civarında olacağı gelen haberler arasındadır.

Tüm bu gelişmelerden anlaşılacağı üzere önümüzdeki yıl halkımızı çetin günler beklemektedir.

Dostça selamlar.

İ.Koç, İstanbul

bi, içinde yer aldığımız grup da hayatın dayattığı ideolojik ve örgütsel bunalıma sürüklendi. Ve önemli sayıda insan örgütten ayrılıp bağımsız tavır sürdürmeye başladık. Henüz bir gurubun içine girmemiz ve mücadeleye şu ya da bu oranda katkıda bulunmamız gerçekleşmemiştir. Hatta içinde bulunduğumuz hareketten ayrıldığımız devlet, dünya sosyalist hareketi ve özellikle faşist cuntaya tavır konu-

sunda derinlemesine bir araştırmaya bile bir bütün olarak giremedik. Bunda teorik eksikliğimiz de kendini hissettirdi.

İşte böyle bir dönem sonunda, ben kişi olarak, bulabildiğim *İşçinin Sesi* yayınlarında yer alan dünya sosyalist hareketi, devlet, devrim, ulusal sorun konularındaki can alıcı görüşlere katılıyorum. Ancak parti, cephe ve birlik konularında yüzeysel denebi-

HABERLER

Norveç Türkiyeli İlericiler Birliği kuruldu

Aralık 1982 sonunda Oslo'da Norveç Türkiyeli İlericiler Birliği (NTİB) kuruldu. Çalışmalarına başlayan Yönetim Kurulu Norveç'in değişik

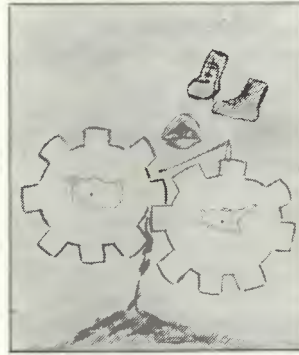
kentlerinde dağıtılan bir bildirisi ile örgütün kuruluşunu duyurdu. Tüm işçileri emekçileri, öğrencileri NTİB saflarında toplanmaya çağırarak bildiride özetle şöyle deniyor:

"Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasal durum, iktidardaki faşist cuntanın halklarımız üzerindeki baskısı, Kürt ulusuna karşı uygulanan soykırım operasyonları, işçi sınıfının hak ve özgürlüklerinin silah zoruyla elden alınması biz ilericilere tarihsel sorumluluk yüklemektedir. Üzerimize düşen görev, Türkiye'de burjuvazinin, patronlar sınıfının iktidarına karşı verilen savaşıma katkıda bulunabilmek amacıyla, kitleleri sosyalist bir kitle örgütüne yaraşır biçimde bilinçlendirmektir. Irkçı, şoven ve milliyetçi tutum ve düşünceleri sergilemeyi, Norveç kamuoyunu bilinç bulandırmadan Türkiye konusunda bilgilendirmeyi amaçlıyoruz. Türkiye'de verilen anti-faşist, anti-emperyalist savaşım, dünya işçi sınıfının ve emekçi halklarının emperyalizme karşı verdiği devrim ve sosyalizm savaşımından ayrı düşünülemez.

NTİB, bu ilke doğrultusunda tüm Türkiyeli, Kürdistanlı, Norveçli ve diğer uluslardan ilericileri savaşıma çağırır ve örgütler.

Norveç Türkiyeli İlericiler Birliği'nin kuruluşunu kutluyor, güzel amaçları doğrultusundaki çalışmalarında başarılar diliyoruz.

Kıbrıs İşçi Sendikaları Federasyonu İTİB Kongresi'ne mesaj gönderdi

İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği'nin 11. Genel Kurulu'na Kıbrıs İşçi Sendikaları Federasyonu'nun (PEO) yolamlış olduğu kutlama mesajı

postadaki gecikmeler nedeni ile elimize yeni ulaştı. Mesajda özetle şöyle deniyor:

"Faşist cuntaya karşı savaşım veren Türkiyeli demokratlar ile dayanışmamızı dile getirmenin şimdi bir kez daha gereğini duyuyoruz. PEO, Türkiye'deki diktatörlük rejimini ta başından lanetledi. Ülkelerinde demokrasinin kurulması için Türkiye halkının yanında yer alıyor. Kıbrıs'ta ve uluslararası düzeyde, somut eylemler ile, Dünya Sendikalar Federasyonu çerçevesi içinde sendikal hareketimiz, tutuklamaları, işkenceleri, sahte davaları lanetledi ve sendikaların ve tüm siyasal tutukluların serbest bırakılmasını istedi.

"Sendikamız ve halkımızın Türkiye'de demokrasinin kurulmasını istemesinin ilkesel tutumun ötesinde bir nedeni daha var. Türk ordusu 8 yıldır Kıbrıs topraklarının yüzde 37'sinin işgalini sürdürüyor ve Kıbrıs sorununun barışçıl ve adil çözümü çabalarının önünde ciddi bir engel oluşturarak Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk halkımızın trajedilerinin sürmesine neden oluyor."

İŞÇİ MİZAHI

"Her Afrikalı bir Türk atletle bir Türk donu giyse Türkiye dünyanın en zengin ülkelerinden biri olur." (Hürriyet, 31.12.1982)

Reagan Brejnev Özal ve allah

Reagan, Brejnev yoldaş ve Özal oturmuş Allah ile sohbet ediyormuş. Reagan, Allah'a "3. Dünya Savaşı ne zaman çıkacak?" diye sormuş. Allah, "100 yıl sonra" demiş. Regan "demek ki göremeyeceğim" diye başlamış üzüntüsünden ağlamaya. Brejnev yoldaş sormuş: "Dünya ne zaman sosyalist olacak?" Allah: "sen göremeyeceksin" demiş. Başlamış Brejnev yoldaş ağlamaya. Özal atılmış "Büyük Türkiye'yi ne zaman kurarız?" Bu kez başlamış Allah ağlamaya: "Onu ben de göremem."

C. Polat
Turgutlu, İMG

"Evren sivil elbiselerini giydi" (gazetelerden)

TKP EŞGÜDÜM KOMİTESİ

AÇIKLAMA:

TKP EK Plenumu toplandı

Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm Komitesi Plenumu toplandı. Plenum, ülkedeki siyasal durumu, bunun genel olarak devrimci harekete yüklediği sorumlulukları ve partimizin önüne koyduğu görevleri görüştü, örgütlenme seferberliğini ve parti içindeki yeni gelişmeleri değerlendirdi.

* * *

Plenum öncelikle referandum sürecinin ve sonrasının siyasal sonuçlarını ele aldı ve şu noktalar üzerinde durdu:

Faşist cunta, 12 Eylül 1980'den beri sağlayamamış olduğu yığın tabanını, referandum ile sağlamış izlenimi yaratmaya çalışmakta, "resmi" referandum sonuçlarını topladığı gerçek desteğin kanıtı olarak göstermek istemektedir. Cuntanın bu taktiğini sergilemek tüm komünistlerin başta gelen görevidir.

Referandum sürecinde devlet adına yapılan propaganda halk yığınlarınca gerçekten soğuk karşılandı. Gerek ülkedeki genel hava, gerekse referandum süreci bir kez daha gösterdi ki halkımızın ezici çoğunluğu faşizme karşıdır. Özellikle işçi sınıfı ve Kürt halkının faşist diktatörlüğe karşı kararlı konumu, cuntanın güvenilmez resmi rakam-

larında bile yansıdı.

Faşist cuntanın yığın desteğinden ne denli uzak kaldığı, geniş burjuva muhalefetin varlığıyla da kanıtlandı. Yığınların açık savaşımından duyduğu büyük korkuyla cuntaya karşı sesini yükselten burjuva muhalefet, nesnel olarak rejimi yamama işlevi gördü, demokrasi savaşımında yeri olmadığını bir kez daha sergiledi. Ecevit'in kırmızı pasaportu ise sosyal demokrasinin işlevini bir kez daha örnekledi.

Referandumdan hemen sonra cuntanın asgari ücretlerle, zamlarla, yeni baskı yasalarıyla halka saldırıya geçmesi, referandumun ucuz bir manevra olduğunu iyice açık etmiştir.

Anayasa tartışması ve referandum süreci bir yandan yığınlarda siyasete ilgiyi arttırırken, öte yandan faşist cuntayı da, burjuva muhalefeti de sergileyen derslerle dolu öğretici bir nitelik taşımıştır.

* * *

TKP EK, varolan durumda devrimci almaşığı yığınlara götürmenin taşıdığı büyük önem açısından, yalnızca komünistlere değil, tüm devrimci hareketlere ağır sorumluluk yüklendiğini, cuntanın referandumunu utku gibi gösterme çabalarının elbirliğiyle geri püskürtülmesi gerektiğini vurgular. Devrimci hareketler, faşist cuntanın yaratmak istediği sahte izlenimleri elbirliğiyle sergilemek, referandumun gerçek sonuçlarını yığınlara göstermek durumunda dırlar.

Partimiz, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi'ni (FKBDC), devrimci almaşığı yığınlara götürmede ve ciddi bir çekim merkezi yaratmada başarı şansı olan bir girişim olarak değerlendirmektedir. Cepheye yer alan örgütlerin temsilcileri arasında yapılan son toplantı günün ortak görevleri, ortak çalışma yön-

temleri konusunda anlayış birliğine varma yolunda ileri bir adım olmuştur. TKP EK, bu olumlu gelişmeleri hızlandırmak için komünistlerin üstlerine düşeni yapacaklarını duyurur.

* * *

Devrimle çözülebilir sorunun varlığı temelinde yer alan bu siyasal gelişmeler partimize önemli sorumluluklar yüklemektedir.

TKP EK Plenumu, yığın bağlarını geliştirmenin, parti örgütlerini güçlendirmenin, disiplini ve merkezîyetçiliği yükseltmenin, güvenli çalışma yöntemlerini titizlikle uygulamanın, bu sorumlulukları yerine getirmede canalcı önem taşıdığını vurgular.

* * *

TKP EK Plenumu, daha sonra son EK toplantısında alınan kararlar doğrultusunda başlayan örgüt seferberliğini ele aldı.

Örgüt seferberliği partide büyük bir canlılık yaratmıştır ve coşkuyla sürmektedir. Tüm örgüt birimlerinin çalışma programları Eşgüdüm Komitesi'ne ulaşmıştır. Türkiye'de ve Avrupa'da tüm parti örgütleri, çok farklı çalışma ortamlarında aynı ortak hedefler doğrultusunda yaratıcı biçimde çalışmaktadırlar.

Plenum, seferberlikte şu ana dek tüm birimlerin en üstün başarıyı parti örgütlerini kurumsallaştırma hedefi doğrultusunda sağladığını saptadı. Bugün örgütlerin önündeki ana hedefin, kurumsallaşmada sağlanan başarılı gelişmeyi koruyarak, yığın çalışmasını yükseltmek olduğuna dikkati çekti. En küçük olanakları bile gözardı etmeden, yığınların hiçbir ekonomik-demokratik sorununu küçümsemeden, fabrikalara yönelik inatçı çabayı her zaman başa alarak çalışmak, yığınların yaşamının her alanında öncüler, örgütçüler olarak

aktif işlev görmek günün görevidir.

* * *

TKP'nin Leninci örgütlerinin yönetim organı olan Eşgüdüm Komitesi'nin Plenumu, son olarak parti bütününe ortaya çıkan yeni gelişmeleri ele aldı ve şu değerlendirmeleri yaptı:

Bugün Politik Büro'yu ve MK'yı ele geçiren Partizan kliği, partiyi hızla likidasyona götürmektedir. TKP içinde, devrime inançlı kesimler arasında, "resmi" yönetimin disiplini reddeden çok sayıda irili ufaklı gurup doğmuştur. Yalnızca parti tabanı değil, üst yönetici birçok partili, bu arada Politik Büro üyesi H.Erdal Yoldaş da, likidasyona karşı kesin tutum almış, Politik Büro'dan ve MK'dan istifade etmiştir.

"Resmi" yönetim bu gelişmeler karşısında likidasyonu hızlandırmaktadır. Parti örgütlerinde, okunup geri toplanmak üzere dağıtılan 21 Kasım tarihli 4 sayfalık teksirde H.Erdal Yoldaş parti yıkıcılığıyla, vb. suçlanmaktadır. Ayrıca, kendisinin her zaman *İşçinin Sesi*'yle ideolojik örgütsel dirsek teması içinde olduğu ileri sürülmektedir.

"Resmi" yönetimin bu saldırıları, oportünizme karşı dün ve bugün başkaldırmış tüm yoldaşların birbirleriyle ve *İşçinin Sesi*'yle bağlaşımlarını engellemeye yöneliktir. Likidasyonu durdurmanın, oportünizme karşı savaşı güçlendirmenin en önemli yolunu tikamayı amaçlamaktadır.

TKP EK Plenumu, partiyi oportünizmden arındırmayı, likidasyondan kurtarmayı, devrimin genel kurmayı olarak yükseltmeyi amaçlayan tüm partilileri, "resmi" yönetime karşı güçleri birleştirmeye çağırır.

Partimizi elbirliğiyle yükseltelim, 5. Kongre'ye götürelim.

Yaşasın TKP!

İŞÇİNİN SESİ

R. Yürükoğlu

Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm Komitesi'nin 17. 9. 1982 tarihli kararıyla açılan *Örgüt Seferberliği*'nin önemli bir hedefi partimizin ideolojik-siyasal hattına bağlı çalışma yürüten '*sosyalist yığın örgütlerini güçlendirme*'dir.

Sosyalist yığın örgütlerini (SYÖ) çeşitli bölgelerde var olan hazır potansiyeli örgütlemenin üstünde güçlendirebilmek için iki konuyu iyi kavramış olmak gerekir. Bunlardan *birincisi*, SYÖ'nün nasıl bir örgüt olduğu, *ikincisi* gericilik döneminde yığın çalışmasının vurgusunda nasıl bir değişiklik ortaya çıktığıdır.

SYÖ nasıl bir örgüttür

Bu konuda, dünyada hızlı bir yayılma gösteren oportünizmin özel etkisiyle geniş bir karışıklık vardır.

Oportünistler en başta SYÖ kavramına karşı çıkmakta ve demokratik yığın örgütünden farklı bir SYÖ'nün olabildiğini ve olması gerekliliğini reddetmektedirler. Bunun yanı sıra, yığın örgütü-parti ilişkisinde, yığın örgütünün amaçları-görevleri-çalışma biçimi konusunda küçük burjuvaziye özgü görüşler son derece yaygındır.

Partimizin SYÖ anlayışı, yalnızca bu kavramın kullanılışı bile oportünizmin sağ anlayışına indirilmiş bir tokat olmuştur. Ancak bu kadarı yanlışları ayıklamaya, saflarımızın Marksçı-Leninci arılığını korumaya yetmez. Burjuva ideolojisinin *egemen* ideoloji olduğu kapitalist toplumda, partinin oportünizmle parti içinde ve dışında uzlaşmaz savaşı süreklidir. Marksçı-Leninci anlayışı derinleştirmek bu savaşın başarısının koşuludur.

Şimdi, sosyalist yığın örgütünün nasıl bir örgüt olduğuna bakalım.

1. Sosyalist yığın örgütü, *sınıfsal özü açısından prole-*

Sosyalist yığın örgütleri üzerine

tarya örgütüdür. Proletarya örgütü oluşu, proletaryanın genel amaçları doğrultusunda çalışmasından gelir. Bunların dışında, bunları dışlayan bir anlamda kendine özgü amaçları yoktur.

2. SYÖ, *kapsamı açısından yığın örgütüdür.* Toplumun ezilen emekçi sınıflarının üyelerini içinde taşır.

3. SYÖ, *kuruluş biçimi açısından yığın örgütüdür.* Parti değildir, çünkü iktidara yürümez, iktidarı amaçlamaz, gerçekleştirmek için çalıştığı kendine özgü programı yoktur. Kendi çalışmasının özel amaçları, toplumdaki devrim kavgasının bütünü için program sahibi olan partinin amaçlarının çeşitli yönlerini anlatır, onları destekler.

4. Taşıdığı bu üç özellik nedeniyle sosyalist yığın örgütlerinin kuruluş ilkesi, "ör-

gütsel bağımsızlık, davranışta bağımlılık" olarak ortaya çıkar.

Örgütsel bağımsızlık, kendi kongresini yapan, kendi organlarına ve hiyerarşisine sahip ayrı bir örgüt olmayı anlatır.

Davranışta bağımlılık, siyasal sorunlarda proletarya partisinin tutumuna bağımlılığı anlatır.

5. SYÖ'nün *genel amacı* her somut devrimci aşamada işçi sınıfına o aşamanın hedeflerini gerçekleştirmede omuz vermektedir. Bugün Türkiye devrimci çalışmasında SYÖ'nün genel amacı, ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmede işçi sınıfına omuz vermektir.

6. SYÖ'nün bu genel amaç doğrultusunda başlıca iki *temel görevi* vardır:

a) Üyelerine bilimsel-sosyalizmi öğretmek, komünizm okulu olmak. Bu da ancak şu üç yönde ısrarlı çalışmayla sağlanabilir:

— Yüzyıllar boyu insanlığın biriktirdiği bilgiyi zararlı sınıfsal yanlarını ayıklayarak üyelerine öğretmek.

— Sosyalist ahlakı üyelerine yerleştirmek. Bunun için (bireycilik, kariyerizm gibi) burjuva ahlakının zehirli mantarlarıyla amansız ve sürekli bir savaş yürütmek.

— Üyelerini, emekçi sınıfların yaşamına, eylemine, kavgasına katmak, onlarla organik ilişkilere sokmak. Böylece hem öğrenmek, hem öğretmek.

b) Başını Türkiye proletaryasının çektiği devrim savaşında yerini almak ve üzerine düşen görevleri korkusuzca yerine getirmek. Yalnız kendi üyelerini değil, yölediği toplumsal kesimin tümünü savaş alanına çekmek.

SYÖ'nün bu iki temel görevin yanında ve bu görevleri başarabilmek için bir dizi başka görevleri de vardır. Yaşanılan dönemin özelliklerine bağlı olarak bu ikincil

görevlerin önemi geriye kayabilir ya da gerçekten çok öne çıkabilir. Bu ikincil görevler dizisi, seslendiği kesimin her çeşit ekonomik-demokratik sorunlarıyla ilgilenmek başlığı altında toplanabilir.

SYÖ, demokratik yığın örgütünden özellikle amaç ve görevler konusunda derin bir farklılık taşır. DYÖ'nün taşımadığı görev ve amaçlara sahiptir. Ancak kendisi, DYÖ'nün amaç ve görevlerini de içeren daha yüksek bir örgütlenmeyi temsil eder. Örneğin, SYÖ de ekonomik-demokratik sorunlarla, haklar savaşıyla yakından ilgilenir. Bu düzeyde aralarında bir fark yoktur. SYÖ, bu sorunlarla ilgilenmez görüşü, onu yığınlardan soyutlayan *sekte* bir görüştür. Ancak SYÖ'nün bu sorunlarla ilgilenirken getirdiği *platform*, getirdiği görüşler DYÖ'nden farklıdır, proletarya partisinin platformudur, görüşleridir. Demek ki, SYÖ'nün, DYÖ'nden farkı kızılığında, komünizmi savunmasındadır. *Çalışma alanlarından çok, çalışmasının içeriğindedir.*

SYÖ'nün partiden farkı, yukarıda söylediğimiz dışında bir de istediği disiplinin düzeyindedir. SYÖ de disiplinli, örgütlü bir kolektiftir ama bu disiplin partinin demir disiplini değildir.

SYÖ'nde çalışan komünistler, partililer, iki örgüt arasındaki disiplin ve merkeziyetçilik farkına, SYÖ'nün kapsamından içeri girince, "burada parti disiplini aranmaz" diye yavaşlarsa, ona göre davranırlarsa büyük bir yanlış yapmış olurlar. Bu, yığın örgütünün partiye göre daha geri düzeyinin ardına sığınıp parti disiplininden kaçınmak anlamına gelir. Yığın örgütünün üyesi bir partili, partisizlikle istediği için orada üyedir. Bir partili, son çözümlemede yalnız ve yalnızca partisinin disiplinine bağlıdır. Yığın örgütü (Devamı 6. sayfada)

(Baştarafı 5. sayfada)

gütleri içinde bir partili disiplinliyle çalışmak, dolayısıyla o örgütlere kendi tüzüğü dışında disiplinli-ilkeli davranış taşıyarak onların düzeyini yükseltmekle yükümlüdür.

SYÖ'nün varoluş nedeni, işlevi, partinin tutumunu yığınlarla ulaştırmak, ve giderek genişleyen sempatisan havuzları yaratmaktır. Bunun için yığının konumuna uygun çalışmalarında uzmanlaşacaktır

SYÖ-Parti ilişkisi

SYÖ'leri, a) ayrı-bağımsız örgütler olarak kuruldukları, b) parti disiplini aramadıkları, c) genel olarak legal ya da yarı-legal çalıştıkları için, genel olarak çalışma alanlarında illegal bir komünist partisinden daha hızlı büyüme şansına sahiptir. SYÖ çevresinde toplanan bu geniş yığının ideolojik-siyasal anlayış düzeyi, partiliye oranları geridir. İllegal partinin üye ve yöneticisi "karanlıkta" dururken, yığın örgütü üye ve yöneticisi "ışık altında", kamuoyu önündedir.

Bu özellikleri nedeniyle legal yığın örgütleri tarihte çoğu zaman oportünistlerin biriktiği bir odak olmuş ve oralarda toplanan güçle gelip kendi partisini vurmuştur.

SYÖ-parti ilişkisini partinin zararına bozmak isteyen her çeşit fırsatçı eğilim, "örgütsel bağımsızlık-davranışta bağımlılık" ilkesini çarpıtarak işe başlar. Bu çarpıtmanın en yaygın ve Türkiye devrim savaşının bugün geçtiği dar boğazda özellikle yaygınlaşacak biçimi, "davranışta bağımlılık" yokeden bir "örgütsel bağımsızlık" vurgusudur. Parti, yığın örgütünün yönetimine seçilmiş partiliye, o yığın örgütünün çalışmasına-tutumuna ilişkin direktif veremez! Neden? Bu, yığın örgütünün "örgütsel bağımsızlığını" çiğnemek olur da ondan!

Parti, legal yığın örgütü-

nün tüzel kişiliğine, örgütsel bağımsızlığına saygı gösterir, onu zedelemes. Örgüt, kongresinde organlarını, yöneticilerini kendisi seçer, çalışmalarını bu seçtiği organlar eliyle yürütür. Parti, çeşitli partilileri örgüt tabanının güvenliğini kazanarak yönetime gelmekle görevlendirebilir. Bu görevi *başaran* yoldaşlar o örgütün kongresinde seçildikleri için bu işleyiş örgütsel bağımsızlık ilkesinin yaşamda uygulanışı anlamına gelir.

Parti, yığın örgütünün tüzel kişiliğine, örgütsel bağımsızlığına karışmaz, ama o örgütte çalışmakla görevlendirdiği partiliye *karışır*, direktif verir. Parti, bunu yaparken yığın örgütüne değil, kendi kararıyla o örgüt içine çalışmaya gönderdiği üyesine karışmış olur. Yığın örgütlerinin de komünistler, partinin hatını, partinin istediği yönde çalışmayı o örgütlere benimsetmek göreviyle yükümlüdürler. "Örgütsel bağımsızlık" ardına gizlenerek bu görevden kaçamazlar. Yığın örgütünün siyasal bağımsızlığı yoktur. Tutumlarda partiye bağımlılığı SYÖ'ne taşıyanlar, oralarda partinin direktifi altında çalışan komünistlerdir.

Öte yanda, dernek-parti çatışması, böyle bir şeyin *olabilmesi*, o bölgedeki parti liderliğinin kadroları üzerindeki otoritesini tam kuramamış oluşunun da göstergesidir.

Tarihte çoğu zaman, partinin illegal olduğu koşullarda legal yığın örgütleri oportünizm odağı olarak gelip kendi partisini vurmuştur. Bizim pratiğimizde böyle sonuçlarla karşılaşmamak için şimdiden bazı önlemleri genel uygulama durumuna getirmek gerekir.

Bu önlemlerin en başında, legal yığın örgütlerinin yönetimine en güvenilir, partisine bağlılığı tartışmasız insanları (ki bunlar parti üyesi olmayabilirler) seçmek gelir. Bu, asıl

olarak partinin saygınlığının kazandırdığı yığın örgütü üyelerini partiye karşı kullanmayı deneyecek kariyerizme, fırsatçılığa karşı güçlü bir önlemdir.

İkincisi, SYÖ'nde bilimsel-sosyalist eğitimi ciddi biçimde planlamak ve yürütmek, üyelerin parti hattını derinliğine öğrenip kavramalarını sağlamak gerekir.

Üçüncüsü, SYÖ'lerin içinde partinin moral otoritesini her yoldan yükseltmek için bilinçli-ardıcıl bir çaba gerekir.

KP-SYÖ ilişkisinde derneği partiye karıştıran eğilimler de az değildir. Örneğin, dernek, "parti binası" değildir, böyle anlayışlar yanlış olur.

Gericiilik döneminde SYÖ'ler için değişen yığın çalışması vurgusu

Türkiye, 12 Eylül faşist cuntasıyla gericiilik dönemine girdi. Yığın hareketliliği bastırıldı. Öte yanda, ekonomik bunalım çözülmedi, derinden ağırlaşarak sürüyor. Dolayısıyla, ancak devrimle çözülebilir bir durum sürüyor. Bu nedenle komünist partisinden ve tüm devrimci örgütlerin görevi devrim propagandasını ve hazırlığını gündemden indir-memektir.

Ancak, yığınların hareketliliğinin sönüşü, direnişlerin, işgallerin vb. yokluğu bu dönemde devrimci yığın çalışmasına değişik bir vurgu getiriyor. Bu da ekonomik-demokratik haklar savaşının kazandığı büyük önemdir. Ekonomik-demokratik haklar savaşı bu dönemde geri çekilen yığınların hareketlenmesinde *canalıcı* halkadır. TKP II. Leninci Konferansı bu değerlendirmeyi kesin bir biçimde yapmıştır.

II. Konferans'tan bu yana örgütlerimiz bu alanda da belli bir birikim sağladılar, deneyim kazandılar. Yine de,

çevremize bakınırsak yanlış yaklaşımlar yok değildir.

Oldukça yaygın bir eğilim, SYÖ'lerini "yığını kaçırmak" endişesiyle giderek "pembe"ye, "beyaz"a boyama eğilimidir. Giderek eğitimlerin içeriği düşürülür, duvarlardan Lenin resimleri kalkar vb. ki bu oportünist, sağ bir tutumdur.

Bir başka eğilim de, çevrenin somut sorunları, işçilerin ekonomik-demokratik hakları gibi sorunlarla uğraşmayı küçümseyen, yeterince devrimci bulmayan eğilimdir. Giderek örgüt sokaktan içeriye, lokale çekilir, halkla bağları kopar. Bu da sektir, sözde devrimci bir tutumdur.

TKP'nin yolunu yol tutmuş SYÖ'ler bu iki yanlışla karşı da uyanık durmalıdırlar. Komünistlerin etkinliği altında çalışan SYÖ'lerin kızılığına kimse el, dil uzatamaz. Bu bereketsiz ortamda, komünistlerin etkinliğinde çalışan SYÖ'lerin, ekonomik-demokratik haklar savaşına kimse dudak bükemez, bu "lüks" izin veremez.

Lenincilerin ekonomik-demokratik sorunlara yaklaşımı "sol"lardan ve oportünistlerden elbette ki temelden farklıdır. Bizler bu sorunların hepsiyle boğuşuruz ama ajitasyon ve propagandamızın devrimci içeriğini hiçbir biçimde budamayız. Çalışmayı o sorun çerçevesinde dondurmaz, onu ustaca devrim kanalına akıtmaya çalışırız. Folklor, tiyatro, koro gibi kültürel çalışmalardan ve spordan sonuna dek yararlanırsınız. (Ancak bugün hakkıyla yararlandığımız söylenemez. Bu alana daha özen göstermeliyiz.)

Sonuç olarak, SYÖ'leri, partinin savaşında çok önemli bir yer tutar. Çalışmasının özgül koşullarından gelen tehlikeli bir yanı da vardır. Bu yönleri karşı uyanık ve önlemleri çalışıldığında bu örgütlerin devrime katkıları çok yüksek olacaktır.

Partimizi yükseltelim

Emine Engin

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

Örgüt seferberliğimiz sürüyor. Partimiz seferberlikle somut birçok adım attı, daha da atacaktır. Örgüt seferberliğinin, her zaman gerekli örgütsel işleyişleri, derli toplu ve net bir biçimde bilincimize çıkarmış olması, daha şimdiden kalıcı bir kazanımdır. Bu bilinçle seferberlik, bittikten sonra da sürecektir.

Sürmek zorundadır. Şu gericilik döneminden daha ileri bir örgütsel yapıyla çıkmak zorundayız. Buna çok sayıda gerekçe sıralanabilir. Hatta, daha ileri bir örgütsel yapıya kavuşmak için çalışmak zaten her zaman görevimizdir, denebilir. Öyledir de. Ama biz bu dönemde örgütlenme seferberliğine özel bir önem kazandıran iki gerekçeye özel olarak değinmek istiyoruz.

Türkiye'de kapitalizm çok hızlı gelişti. Kapitalizmin tarihsel gelişiminde yüzyılları alan süreçler, Türkiye'de neredeyse on yıllara sığdı. 1950'lerden beri her on yılın bir dönemeç olması rastlantı değil, bu gerçeğin bir yansımasıdır.

Bu hızlı gelişme, bir yandan kapitalizmin evrensel birikimine dayandığı için olağandır, öte yandan, ne olursa olsun, eksiklikleri, gerilikleri, çarpıklıkları da beraberinde taşımıştır. Bir yoldaşımızın verdiği seminerde dile getirilmişti. Kapitalist gelişmenin ve devletin sahibi burjuvazinin çeşitli ekonomik-siyasal kurumları bile, bu hızlı gelişmeye ayak uyduramadı, *göreceli olarak* geri kaldı.

Göreceli olarak geri kaldı dedik. Örneğin, genel olarak, devlet tekelsiz kapitalizmi aşmasına girmede bir gecikme olmadı ama bu aşamanın gerektirdiği zincirleme düzenlemeler tümüyle yapılamadı.

Bugün burjuvazi bunları açıkça sıralıyor. Bankacılık yeniden düzenlenmelidir, diyor. KİT'lerden, bürokrasiden şikayet ediyor. Eski yasaları atıyor, yenilerini çıkarıyor. Devletin çeşitli yönlerini yeniden örgütlemeye çalışıyor.

Bugün faşizmle burjuvazi bir bakıma kendi örgüt seferberliğini yürütüyor. Çeşitli ekonomik-siyasal kurumlarını, kapitalist gelişmenin gereklerine ayak uyduracak biçimde yeniden örgütlüyor.

Tam zıt bir konumda, işçi sınıfının da çeşitli örgütlenmeleri, hızlı kapitalist gelişmenin gereklerine ayak uyduramadı, *göreceli olarak* geri kaldı.

Kapitalizm geliştikçe kendi mezar kazıcısı işçi sınıfını geliştirir. İşçi sınıfının kapitalist gelişmenin "gereklerine ayak uydurması", son çözümlemede, bilinç ve örgütlülüğüyle kapitalizmi mezara gömecek düzeye erişmesi demektir. Bu düzey, en belirleyici göstergesini, en yüksek yansımasını partide bulur.

Türkiye işçi sınıfı, nicel ve nitel olarak, toplumda belirleyici ağırlık taşıyan bir sınıf olduktan hemen sonra toplum çalkalanmaya başladı. 1968'de devrimci durumun görevleri bastırdı. Savaşa daldı, hergün öğrendiğini ertesi gün uygulayarak, görevlerini başarabilir, hegemonyasını kurabilir bir sınıf olduğunu kısa sürede kanıtladı.

Ancak görevler bastırıldığında, işçi sınıfının gerçek anlamda bir partisi yoktu. "İşçi partisi" TİP gerçek anlam taşımıyordu, gerçek anlam taşıyan TKP ise ortalıkta görünmüyordu. TKP, gecikmeli olarak, 1973'de kılmıdayabildi. Kılmıdadıktan

sonra da işlevine ayak uyduramadı. Bu kez partiyi oportünizm sardı. *İşçinin Sesi* ona karşı doğdu, gelişti. Ama o da, elinde olmayan nedenlerden geç kalmış oldu.

Bir yandan, kapitalist gelişme sonucunda gürbüz, saşkın, hünerli bir işçi sınıfı doğdu ve genel olarak üstün bir sınıf savaşı verdi. Öte yandan, işçi sınıfının çeşitli örgütlenmeleri kapitalizmi yıkmaya gerekliliğine ayak uyduramadı, *göreceli olarak* geri kaldı.

TKP'yi oportünizmin sarması düzeyindeyken, gerilik çok tehlikeli boyutlardaydı. Kapitalizmi yıkmaya noktasında ideolojik-siyasal bulanıklık içeriyordu. Partide oportünizm karşı savaşın yükselmesiyle, özüyle sözüyle komünist bir çizginin doğmasıyla, sorunun boyutları değişti. Sorun ideolojik-siyasal olarak doğru bir çizginin çok geniş etkinliğiyle örgütsel gücü arasındaki çelişki düzeyinde yansımaya başladı.

Başta sözünü ettiğimiz gecikme olmasaydı, devrimci durumun bereketli ortamında bu çelişki çözülebilirdi. Ama zaman yetmedi, bu çelişkiyle birlikte gericilik dönemine girdik. Bu dönemde, hem işçi sınıfı böyle bir sorunla karşı karşıya olduğu ve bunu zaten genelde çözmesi gerektiği için, hem de düşman kendi açısından bu tür sorunlarını çözmekte olduğu için, partinin örgütlenme düzeyini geliştirmek zorundayız.

Yeni bir devrimci durum geldiği zaman, daha güç dağılabilir bir devletle boğuşmak durumunda kalacağız. Burjuvazinin bugün yürüttüğü yoğun örgütlenme, tek başına, ne devrimci durumu engelleyebilir, ne devrimi ama bu doğrultuda ona kuşkusuz çok yardımcı olacaktır.

Buna karşılık işçi sınıfının örgütlenme düzeyini yükseltmek zorundayız. Bu işçi sınıfının her tür örgütlenmesi için geçerlidir. Örneğin sendikalardan, küçük burjuva kaynaklı dükkancı anlayışı, bürokratik işleyişleri atmamız. Ama en önemlisi yine partidir.

Partimizi bu dönemden nitelik sıçratarak çıkartmalıyız. Gelecek döneme hazırlık, işçi sınıfının güç toplama süreci bunu gerektiriyor. Örgüt seferberliği de tam bu gerekliliği karşılamaya yöneliktir.

Örgüt seferberliğiyle partimizi üstün bir profesyonel devrimciler örgütü yapmalıyız. Profesyonel devrimcilik bir yönü, yaşamını devrime, komünizm kavgasına adanmışlıktır. Bunda pek bir eksikliğimiz yoktur. Asıl eksikliğimiz, profesyonelliğin teknik yönlerindedir. Daha verimli, düzenli, planlı çalışarak, aynı sayıda kişinin daha az zamanda daha çok iş çıkarmasını sağlamak zorundayız.

Örgüt seferberliğinin daha birçok yönü vardır ki, hepsi ayrı bir yazı konusudur. Biz bunlara girmeyeceğiz. Örgüt seferberliğiyle partimizi güçlendirmek zorundayız, güçlendireceğiz.

Partiyi güçlendirmede örgüt seferberliği, işin bizim üzerimize düşen parçasıdır. Bir de, 'resmi' yönetime karşı başkaldırmış çeşitli düzeylerdeki yoldaşlara düşen parçası vardır.

Burjuvazi faşizmle kendi örgüt seferberliğini yürütürken ve işçi sınıfı da bu dönemden daha güçlü bir örgütsel yapıyla çıkmak zorundayken, TKP'yi bitkisel yaşama, likidasyona sürükleyen 'resmi' yönetime başkaldırmış yoldaşlara önemli bir sorumluluk düşüyor: Bu, Yürükoğlu yoldaşımızın vurguladığı gibi, oportünizme karşı parti içi kavgada güçleri bölmek, yalnızca oportünist yönetimi zayıflatmakla kalmayıp, ona karşı komünist örgütlenmeyi elbirliğiyle güçlendirmektir.

Soruna, ülke çapında sınıfların karşılıklı yerallımla, dönemle bağlı olarak bakarsak, ciddi ideolojik-siyasal farklılıkların dışında her kaygunun, karşı karşıya olduğumuz büyük sorumluluklar yanında ne denli küçük kaldığını daha iyi anlarız.

Burjuvaziye ve oportünizme karşı partimizi elbirliğiyle yükseltelim, 5. Kongre'ye götürelim.

Hapis zindan kan sınıf savaşını durduramaz

Yirmisekiz-29 Ocak 1983, onbeş yoldaşımızın Karadeniz'de boğdurulmasının 62. yıldönümüdür. 62 yıl önce burjuvazi, Türkiye işçi sınıfının savaşını daha doğarken boğmak, 15'lerle başlayan komünist hareketi, Partimizin savaşını, 15 yoldaşımızı katlederek ezmek istemişti.

62 yıl önce işçi sınıfımız henüz genç ve deneyimsizdi, ama dünya proletaryasının Sovyet topraklarındaki parçası sosyalist devrimini yapmış emperyalist işgale karşı savaşıyor. Türkiye işçisi ve köylüsünün en bilinçli kesimlerini burjuva gericiğine karşı uyarıyor, onları komünizme yaklaşıtıyordu.

Emperyalist işgale karşı savaş, halk hareketinin başını tutmak isteyen burjuvazinin kapatmak istediği sınırların dışına taşıyordu.

Komünist kadroların yönetiminde silahlı savaş birlikleri kuruluyor, bu birlikler, Sovyet işçi sınıfıyla omuz omuza çarpışıyordu. 10 Eylül 1920'de Bakü'de toplanan Türkiye Komünist Partisi'nin

I. Kongre'si Ankara, İstanbul ve Bakü'deki komünist örgütleri birleştirerek, burjuvazinin korkusunu daha çok alevlendirmişti. Burjuvazi, öncülüğünü avucundan kaçırmaktan korktuğu halk hareketini güdükleştirmek, komünizm yoluna akmasını engellemek için her yola başvurdu. Yön şaşırtmak için sahte bir komünist partisi bile kurdurdu.

Burjuva Kemal'in özgürlükler vadettiği, bugün menşeviklerimizin faşist cuntayı ilkelerini çiğnemekle suçladıkları burjuva cumhuriyet, ilk önce işçilere, emekçilere saldırdı. Bunu önce, komünist

hareketin öncü kadrolarını Karadeniz'de boğdurarak yaptı, ve 62 yıl boyunca aynı yolda devam etti. Faşist cuntanın bugün yaptığı, burjuva Kemal'in o gün yaptığından farklı değildir. Faşist cuntaya, burjuva Kemal'in kurduğu Cumhuriyet ilkelerinin hatırlatılması, oportünizmin ilkesizliğini çok güzel sergiliyor.

Dünya burjuvazisi, Rusya'da doğan işçi sınıfının devrimini boğmak istemişti. Ne o devrimin büyüttüğü, sosyalizmi, ne de dünya sosyalist sisteminin kuruluşunu engelleyebildi. Türkiye burjuvazisi de Mustafa Suphileri, Ethem Nejatları ve daha nice komünisti katlederek Türkiye Komünist Partisi'nin varlığını yok etmek istemişti. Ama ne Partimizi, ne de partimizin izinden yürüyen işçi sınıfının savaşını durdurabilirdi.

1971'deki darbeyle işçi sınıfının savaşını engelleyemeyen burjuvazi, 12 Eylül faşist darbesiyle paçasını devrimden zor kurtardı. Üç yıldır, faşizm altında cançekişen kapitalizmi diriltmeye çalışıyor. Menşeviklerimizin Kemancı, "özgürlükçü" liberal burjuvazisi yapıcı ve olumlu muhalefetiyle bu diriltme uğraşında, Türkiye finans kapitaline güçlü bir destek sağlıyor. Faşist cuntanın faşistliğini gizleme yarışında, liberal burjuvaziyle maratona çıkan oportünizm, işçi sınıfının göz-

leri önünde ilkesizliğini ortaya koyuyor.

Öte yandan Partimizin komünist kadroları, 15 yoldaşımızı Karadeniz'de boğdurarak öldüren Kemallerin izinden yürüyen yelpazeye haketdiği dersi verecek bir bilinçle savaşını sürdürüyor.

Hiçbir savaş, uğrunda özverilere katlanmaksızın yürütülemez. Hele sınıf savaşımı, en yüksek düzeyde özveri gösterilmeden sonuçlanamaz. Bu savaşta yenmek de var, yenilmek de. Zindanlarda çürümeyi göze almak da var, ölmek de. Ama ne için? Devrim için, komünizm için. İşçi sınıfını bu amaçlar için savaşıma hazırlayan, önce Partimizi Marksist Leninist ilkelerle donatarak bu savaşa hazırlanalım diyen komünistleri "maceracı"lıkla suçlayan menşevikler, katıksız maceracılarıdır. Bunu, işçi sınıfını, yığınları liberal burjuva illüzyonlarıyla aldatıp, örgütsüz bırakarak kanıtladılar. İşçi sınıfımız, savaşımı liberal burjuvazinin kuyruğuna takan oportünizm eliyle yenildi. Bugün yaşamın gösterdiği ders, Partimizin komünist kadrolarının dünkü öngörülerini doğruladı. Oportünizme karşı savaşıyor kadrolar, Partimizin en sağlam ve sarsılmadan durduğu yerde 15'lerin anısını yaşıyor, komünizm yolundan yürüyor.

Yaşasın işçi sınıfımız!
Yaşasın Partimiz!

Nazım Hikmet 81 yaşında

ONBEŞLER İÇİN

Yangınlara fazla bakan
gözler yaşarmaz,
Alın kızıl yıldızlı baş
secdeye varmaz,
Döğüşenler ölenlerin
tutmaz yasını.

Yine fakat bir yıldırım
zulmeti yırtsa,
Sağır gökün koynundaki
canı haykırtsa,
Anıyoruz göğsünüzün
son sayhasını.

Eski cihan, yeni cihan
önünde eğil!
Aramızdan birkaç
yoldaş ayırmak değil,
Her ne yapsan varacağız
emelimize!

Karadeniz... bunu
duysun derinliklerin:
O ateşli göğüsleri delen
hançerin
Kabzasını alacağız biz
elimize!

Batum, 1922

N

azım Hikmet 81 yaşında. İnsanlığın sanat hazinesine, sömürülenlerden yana haklı bir içeriği çok güzel bir biçimde dile getiren değerli ürünler armağan etmiş ve ölümsüzleşmiş bu büyük, komünist ozan, 81. yaşgününde saygıyla anıyoruz.

Nazım Hikmet, 19 yaşındayken TKP'ye girdi. Türkiye işçi sınıfının partisinde yetişti. "Ömrümde yalnız seninle ve senin saflarında olmakla övündüm" derken, hem kendisinin parti-

ye bağlılığını, hem de partinin işçi sınıfının en önemli değerlerinden biri olduğunu çok güzel dile getiriyor.

Nazım TKP'de yetişti ama, sanatı Türkiye işçi sınıfının, komünist hareketinin o gün ulaştığı savaşım düzeyinin çok daha ötesindedir. Nazım, bir bakıma, Türkiye işçi sınıfının, dünya işçilerinden, özellikle Rus işçi sınıfının şanlı savaşlarından nasıl esinlendiğini kendi sanatıyla örneklemiştir. Ekim Devrimi'nin etkileri, dünya devrimci merkezi Sov-

yetler Birliği'ne sevgi, Nazım'ın şiirlerinde önemli yer tutmuştu. Devrimci merkezle Türkiye işçi sınıfının bağı, "Haydi uzat kollarını" diye haykırdığı şiirlerinde hep seslendirmiştir.

Nazım'ın yaşamı polis baskısıyla, tutuklamalarla dolu geçmiştir. Şiiri, böyle durumlarda işçi sınıfının yılmazlığını seslendiriyor:

"Bu gece değilse
yarın
gece
gireceğim kodese
İçimde yaprak kıpırdamıyor...
Deliksiz uyku gibi rahat
geniş
içim"

Yaşamının 13 yılını burjuvazinin zindanlarında geçirmek, Nazım'ın içinde gerçekten yaprak bile kımıldatmamıştır. Tam tersine, belki en güzel şiirlerini mahpusluğunun zorlu günlerinde yazdı. Zorlu sınavlar karşısında komünistçe tutumu seslendirdi:

"meşale esir düşmekte değil,
teslim olmamakta
bütün mesele!"

Bugün, faşist cuntaya esir düşen ama teslim olmayan yüzbinlerce devrimci de, kuşkusuz, Nazım'ın 81. yaşgünü nü coşkuyla anıyor.

Nazım seslendirdiği sınıfın devrimciliğini sanata da kalıcı bir biçimde kazımıştır. Bu geleneği sürdürmek, sanatı burjuvazinin gerici ellerine bırakmamak da bizim görevimizdir.

**111 yıl önce
Türkiye'de
ilk grevi
gerçekleştiren
İstanbul
tersane
işçilerini
anıyoruz**

Türkiye işçi sınıfının ilk örgütlü grevi bundan 111 yıl önce, İstanbul tersane işçileri tarafından gerçekleştirildi.

1872 yılının Ocak ayında tersane işçilerinin açtığı bu ilk grev bayrağı o yıl İstanbul işçilerinin büyük bir kesimini sardı. Beykoz Kundura Fabrikası işçileri, Beyoğlu telgraf işçileri, tersane işçilerinin ardından greve başladılar.

Türkiye işçi sınıfının daha doğuş halindeyken bu grevleri gerçekleştirmesinde, dünya işçi sınıfının deneyimlerinin etkisi büyüktür. Utkuyla sonuçlanan tersane işçilerinin grevinde Paris Komünü'yle ilgili bildirilerin dağıtılmış olması bunun göstergesidir.

Türkiye işçi sınıfı tersane işçileriyle başlayan 111 yıllık sınıf savaşımının deneyleri ışığında utkuya ulaşacak, faşist diktatörlüğü devirip ülkemizi sosyalizme ulaştıracaktır.

Prag deklarasyonu emperyalistleri kışkırttı

Süleyman Sakalı

Onsekiz yıl SBKP Genel Sekreteri ve son yıllarda da aynı zamanda SSCB Devlet Başkanı olarak Sovyetler Birliği'nin siyasal yaşamına yön veren Leonid İliç Brejnev yoldaşın, özellikle son on yıl boyunca barış konusuna verdiği büyük önemin, onun ismini barış savaşıyla sıkıca bağladığı bilinen bir gerçektir. Bu nedenle, Brejnev yoldaşın ölümünden sonra SBKP Genel Sekreterliği görevini devralan Yuri Andropof yoldaşın, özellikle barış konusuna nasıl bir yaklaşım getireceği, üstünde dikkatlerin yoğunlaştığı bir konu oldu.

Kasım ayından bu yana Sovyetler Birliği'nin ve son olarak da sosyalist ülkelerin bu konuda birbiri ardından yaptığı açıklama ve öneriler, tutarlı bir barış taarruzunun emperyalizme karşı nasıl büyük bir silah olduğunu gösterir niteliktedir.

Emperyalist kampta çalkantı yaratan ve emperyalist devletleri köşeye sıkıştıran son silahsızlanma önerilerine geçmeden önce, Yuri Andropof yoldaşın SBKP Genel Sekreteri olduktan hemen sonra yaptığı bir konuşmada, "biz emperyalistlerden barış dilenmeyeceğiz" dediğini ve günümüzde barışın yalnızca Sovyetler Birliği'nin güçlü olmasıyla sağlanabileceğini vurguladığını belirtmeliyiz.

Bu sözlerde, bizim *İşçinin Sesi* olarak her zaman ısrarla vurguladığımız bir gerçeğin saklı olup olmadığını zaman gösterecektir. Fakat, Sovyetler Birliği'nin gerçek dostları olarak iyimser yorum yapma hakkımızı kullanırsak, Andropof yoldaşın konuşmasının Lenin'in şu sözlerini anımsattığını söyleyebiliriz:

"...bizim 'barış programımız', emperyalist güçlerin ve emperyalist burjuvazinin demokratik bir barış veremeyeceğini açıklamalıdır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce Basım, c.22, s.167-168)

İşçinin Sesi'nin 165-166. sayısında Emine Engin yoldaş SBKP 26. Kongresi'nde dile getirilen barış politikası konusunda şöyle diyordu:

"26. Kongre'de Brejnev yoldaşın getirdiği barış önerilerine biz yürekten katılıyoruz. Raporunda Lenin'in barış içinde yanyana yaşama siyasetine sık sık değiniyor. Ancak Lenin'in ölene dek savunduğu barış programının ilkelerinden de birkaç cümleyle söz edilseydi çok yerinde olurdu. O zaman getirilen barış önerileri, sanki bu önerilerle kalıcı ve demokratik barış sağlanabilirmiş havasını vermezdi." (Emine Engin, *"Ahlam, anti-Sovyetizm ve barış"*, *İşçinin Sesi*, s.165-166)

Yuri Andropof yoldaşın yukarıda belirttiğimiz sözlerini, bu sözlerin ardından Batı (emperyalist) basınında çıkan, "Andropof sertlik yanlısı görünüyor", "daha saldırgan bir politika izleyeceğe benziyor" vb. yorumlarla birlikte ve aynı zamanda da oportünistlerin "Sovyetler Birliği'nin barış politikası değişmemiştir ve gelecekte de değişmeyecektir" türü yayınlarıyla birlikte ele alırsak, ortada bir *vurgu* farkı olduğunu, düşünmekte haksız sayılmayız.

Andropof yoldaşın sözlerinin, yeni silahsızlanma ve saldırmazlık önerilerinin hemen öncesinde gelmiş olması, "bu önerilerle kalıcı ve demokratik barış sağlanabilirmiş havası" yaratılmasını engelleyici nitelikte olduğu için son derece önemlidir. Bu sözlerin ardından gelen Prag deklarasyonu ise emperyalistlerin, "sertlik yanlısı" vb. yorumlarının yüzeyselliğini sergilemiştir.

Yeni öneriler

SBKP adına konuşan Yuri Andropof yoldaşın, emperyalistlerden barış dilenilemeyeceğini ve bugün barışın garantisinin sosyalist ülkelerin gücü olduğunu belirtmesi, Sovyetler Birliği'nin barış siyasetinin çerçevesini çizen ilk adım olduysa, ikinci adım da son haftalarda yapılan öneriler oldu. Bu önerilere ve sırala-

mada siyasal ustalığa kısaca değinelim:

Batı Avrupa'da yükselen barış hareketinin yeni bir hız kazandığı ve ABD'nin Avrupa'ya yeni füzeler yerleştirmeye hazırlandığı bir ortamda yapılan ilk öneri, Sovyetlerin Avrupa'daki orta menzilli füzelerini Fransız ve İngilizlerin toplam orta menzilli füzelerinin sayısıyla eşitlemek olarak geldi. Fransız ve İngiliz hükümetleri derhal bu öneriye karşı çıktılar. Neden olarak da Sovyet füzelerinin üç adet kendi füzelerinin ise tek nükleer başlık taşıyabildiğini ileri sürdüler. Böylece, barış istemlerinin kabardığı bir ortamda demokratik kamuoyuna ters düşmeden bu işten sıyrıldıklarını sandılar.

Ne var ki, 21 Aralık tarihinde yapılan bu öneri bu noktada kalmadı. SBKP Genel Sekreteri Andropof yoldaş silah azaltılmasını görüşmek için bir ABD-SSCB zirvesi önerdi. Bu öneri emperyalistlerin huzursuzluğunu biraz daha artırdı ama bunu da fazla ses çıkmadan geçişme yoluna gidebildiler.

Fakat geçtiğimiz hafta içinde Prag'da toplanan ve Yuri Andropof yoldaşın da katıldığı Varşova Paketi toplantısının yayınladığı 28 sayfalık Prag deklarasyonunun yarattığı şok, emperyalist ülkeleri çok derinden sarstı. Batı Avrupa kamuoyunun, barış hareketinin tepkisi, önerilerin geniş yığınlarda yaptığı etki emperyalist hükümetleri ağız değiştirmeye zorladı. Emperyalistler köşeye sıkıştı.

28 sayfalık öneriler paketinin en önemli maddesi, hiç kuşkusuz, NATO ve VARŞOVA paktlarının karşılıklı olarak dağıtılması ve NATO ve VARŞOVA paktı üyeleri arasında bir *Salırmazlık Anlaşması* imzalanmasıdır. Bunun yanı sıra, Avrupa'daki tüm nükleer silahların kaldırılması, Akdeniz, Hint Okyanusu'nun nükleer silahlardan arındırılması, kimyasal silah-

ların yasaklanması, yabancı ülkelerdeki tüm üslerin kaldırılması ve daha bir dizi önerinin öneminin denli büyük olduğu açıktır.

Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkelerin bu barış taarruzu karşısında, ABD'nin Avrupa'ya "Cruise" ve "Pershing" füzelerini, Avrupa demokratik kamuoyunu karşısına almadan yerleştirebilmesi son derece zorlaşmıştır. Son günlerde bu konuda alevlenen tartışmalar Sovyetler Birliği'nin önderliğinde girilen bu barış taarruzunun, emperyalistler arası çelişkilerden yararlanmanın güzel bir örneği olduğunu göstermiştir.

Bu noktada Lenin'in birçok kez yinelediğimiz şu sözlerini bir kez daha yinelemekte yarar vardır:

"Yığınların barıştan yana duyguları, çoğu zaman, protestonun, kızgınlığın ve savaşın gerici niteliğini kavramanın başlangıcını dile getiriyor. Bu duygudan yararlanmak tüm Sosyal Demokratların (Komünistlerin—İ.S.) görevidir. Onlar bu duygunun itmesiyle ortaya çıkan her hareket ve her gösteride en ardıcıl yer alacaklardır. Ama onlar, devrimci hareket yoksa, ilhaksız, uluslar üzerinde baskısız, talansız ve yeni savaşların tohumlarını taşımayan bir barışın, varolan hükümetler ve egemen sınıflar arasında olabirliği fikrini kabul ederek halkı aldatmaya çalışırlar." (Lenin, c.21, s.315-316)

"Biz doğaldır ki ilhaksız ve borçlandırmasız bir barış için kendi programımızın tümünde ısrar edeceğiz. Ondan geri çekilmeyeceğiz, ama düşmanlarımıza, bizim koşullarımız sizinkilerden değişik, bu nedenle sizle görüşmelere başlamak yararsızdır demeleri için fırsat tanımayacağız." (Lenin, c.26 s.252)

Emperyalistler şimdi, "bu öneriler yeni değil", "Birleşmiş Milletler'in amaçları arasında da var" gibi gerekçelerle "görüşmelere başlamak yararsızdır" propagandası yapmaya çalışıyorlar. Ama ne yaparlarsa yapsınlar Sovyetler Birliği'nin usta siyaseti onları köşeye sıkıştırmıştır. Leninci barış siyaseti uygulanabildiği ölçüde de daha sıkılaşacaklardır.

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!Karkêren hemû
wefatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Devrimin de, partinin de
güvencesi işçilerdir!Yıl:8, Sayı:223-224
17 Ocak 1983

ÇEK-AL

YIĞIN ÇALIŞMASI ÜSTÜNE

*Gazetemizin bu sayısında Örgüt Seferberliği içinde güncellik kazanan**“yığın çalışması” ile ilgili olarak, yayına hazırlanmakta olan**II. Konferans tutanaklarından bir bölüm yayınlıyoruz.**İlgilenmekte olduğumuz “ekonomik-demokratik sorunlarla ilgilenme” anlayışının**tartışmalarda “anti-faşist illegal direniş merkezleri” konusuyla içiçe gelişi**okuyucuya belli bir güçlük yaratabilir. Yine de çok yararlı olacağına inanıyoruz.**Güvenlik nedeniyle bazı yoldaşların adları değiştirilmiş,**sonradan partimizle ilişkisi kesilen bazı kişilerin adları ise**tartışmaların geçtiği tarih gözönünde bulundurularak**“yoldaş” sıfatı eklenerek kullanılmıştır.*

Oturumda gündemin 4.maddesinin 2. alt maddesi (Siyasal akımlar, anti-faşist savaş birliği ve TKP) üstüne genel görüşme sürdürüldü.

(...)

Cabbar Y.: Muhittin Yoldaş, devrimci merkezler öneriyorsak, bunun örgütlenmesi olması gerekir demişti. Ben söylediğini anlayamadım, fakat anladığımı söyleyeyim. Çeşitli birimlerde, okullarda, mahallelerde, fabrikalarda, bir takım devrimci merkezler kurulmasını getiriyorsak, bunların üst düzeyde bir örgütlenmesi de olması gerekir, diye anladım. Bu konuda tartışmak gerekiyor. Önerdiğimiz devrimci merkezler ne tip bir örgüttür? Bunları yukarıdan aşağıya kurmaya, yani merkezi bir örgütlenme sistemi içerisine oturtmaya çalışmak bu devrimci merkezler anlayışıyla çelişmez mi?

Benim anlayışıma göre devrimci merkezler, devrimci durum gibi açık yığınsal savaşım söz konusu olduğu bir durumda, devrim için savaşan bütün

güçleri ortak bir örgütlenme altında harekete geçiren örgütlenmelerdir. Şu anda açık yığınsal savaşımın boyutları kalkıyor. Bu nedenle, “bunlar halkın yığınsal anti-faşist örgütlenmeleri olduğu için öneremeyiz” cümlesine yürekten katılıyorum.

Fakat sorunu yalnızca bu platformda da tutmamak gerekiyor. Asıl sorun şudur: Herhangi bir siyasi akıma angaje olmayan bir takım doğal liderler var. Yürükoğlu Yoldaş'ımız *Propaganda ve Ajistasyonun Güncel Sorunları* kitabında bunu çok iyi açıklamıştı. Asıl sorun bunları kendi yanımıza çekebilmektir. Bunun aracı olarak devrimci merkezler gerçekten önemli bir yoldur. Doğal liderler bugün ulaşılması daha da kolay durumdadır. Eskiden çeşitli devrimci örgütlere bulaşmışlardı. Şimdi başıbozuk, dağınık bir durumdadırlar. Bir mahallede parti komitemiz var, o parti komitesi parti komitesi olarak çalışacak, bir de devrimci merkez kuracağız biçiminde bir anlayış yanlış. İkisnin yapacağı şey aynıdır.

Asıl sorun o mahallede, ya da

fabrikada, doğal liderleri çekebilmektir. Devrimci merkezler içinde yer alacak unsurlar, bizim dışımızdaki siyasal akımlardan olabilir ya da olmayabilir, bizi pek ilgilendirmez. Olursa da olur, olmasa da olur. Böyle koyduğumuz zaman bunun örgütlenmesi ancak tabandan gelişen bir hareket olabilir. Bizim üstten kararlaştıracığımız bir yapı olamaz. Önce parti çalışması yapıp, doğal liderleri yakalayıp, onları kendi yanımıza ya da en azından, belli bir konudaki somut politikamıza çekip, sonra bir örgütlenmeye gitmek gerekir.

Fatma Y.: (...) Devrimci merkezler, özellikle İzmir ayaklanması sırasında çıkan komiteleşmeye daha örgütlü bir nitelik kazandırmak için yaptığımız bir öneriydi. Bana öyle geliyor ki bu ayaklanmayla bağlı olarak düşünülecek birşeydi. Önümüzdeki dönemde, dayanışma gibi bir takım somut konular çevresinde örgütlenme yapılacak. Kafa karıştırmamak açısından devrimci merkez adını kullanmayalım.

(...)

Muhittin Y.: Ben galiba görüşümü anlatamadım. Devrimci durum bastırıldı. Devrimci duruma yol açan toplumsal ekonomik bunalım duruyor. Biz devrimci durum kabardığı zamanlarda ajitasyon ve propagandamızı, direk çağrılarımızı devrimci durumun gereklerine göre yoğunlaştırdık. Şu anda, işin bu yönü yok, ama öteki yönünü muhafaza etmek zorundayız. Dolayısıyla ben devrimci merkezleri kesinlikle ötekinin yerine kullanmıyorum. İkisini ayrı alıyorum. Devrimci merkezleri devrim propagandası sürdüğü ölçüde devam ettirmek zorundayız. Öte yanda, acil ve somut çağrılarımızı güncel sorunlara kaydırıyoruz. Bu kooperatiflerin örgütlenmesi olabilir, dayanışma sandıkları diye çıkar, bilmiyorum, hayat nasıl geliştirir. Ben devrimci merkezlerin yanısıra, bunların vurgulanmasını istemiştım. Veli Yoldaş, devrimci merkezler propagandalarını somut sorunlardan kalkarak yürütecekler demişti. Ben devrimci merkezleri devrim propagandası yapmanın örgütleri olarak anlıyorum. Öteki somut işleri yapan örgütleri ayrı olarak düşünüyorum.

Demir Y.: Devrimci merkezler karar tasarısında kavram olarak kalmalı, ama günün özelliklerine uyarlanmalıdır. Devrimci duruma göre gerçekten farklılıklar vardır, değişmeyecek yönler de vardır. Örgütlenmemiz açısından kilit sorun, kendi illegal parti örgütlerimizi kurmak ve geliştirmektir. Devrimci merkezler bu görevi arka plana itmemek, kendimizi oyalamamak, başkalarıyla birleşmek anlamına gelmemek koşuluyla illegal parti örgütlenmesinin çevresinde yığın çalışması yapacak, öteki devrimci öğeleri ve doğal önderleri de toparlayabilecek örgütlenmeler olarak düşünülmelidir.

Muhittin Yoldaş'ın yaptığımız her ajitasyon için örgüt çıkarmak biçiminde özetlenebilecek bir anlayışı var. Bu doğru olmaz. Biz çeşitli konularda ajitasyon yapabiliriz. Her somut sorun için ayrı bir örgüt kurmak gerekmez.

Burada dikkat edilmesi gereken nokta, yapay, zorlama çabalara girmemektir. Koşulları varsa, devrimci merkez çalışması yapmak çok verimli olacaktır. Örneğin Kemal Yoldaş, bazı fabrikalarda, önderlik boşluğu, çıktı dedi. Böyle yerlerde siyasetsiz kalmış insanları parti örgütlenmesinin etrafında toparlayarak, aynı zamanda onları koruyan, partinin yığın bağlarını geliştiren devrimci merkezler kurmak fikri çok doğrudur.

Veli Y.: Tartışmayı uzatmakta yarar var. Farklı görüşler var. Bir fikir birliği oluşması gerekiyor. Devrimci merkezler,

devrimci durumun, ayaklanmanın organıdır, bugün olmasın, dendi. "Devrimci merkezler ayaklanmanın organlarıdır, ama olsun" dendi.

Ben ilk konuşmamda söylediklerimi tekrarlayacağım. Bazı yoldaşlar o konuşmama atıf yaptı. Ama ben hiç "devrimci" sözcüğünü ağzıma almadım. Bir daha okuyacağım yazdıklarımı. Yazarak konuşmakta yarar var. Formüller kafadan fıskırınca düzgün olmayabiliyor. (Okuyor) "İllegal merkezler direniş merkezleridir, anti-faşist savaş merkezleridir. Bu merkezleri öteki guruplarla pazarlık ortamı olarak görmeyelim, mümkünse biz kuralım, tabanını geniş turalım. Somut sorunlardan kalkacak, ancak orada kalmayacaktır." Muhittin Yoldaş iki kez konuşmama atıf yaparken, ikisinde de o somut sorunlar kısmıyla bitirdi. Oysa ben şöyle dedim: Somut sorunlardan kalkacak, yalnız orada kalmayacaktır.

Bugün devrimci durum yok, devrimci ayaklanma hemen kapıda değil ama perspektif olarak acil gündemimizde duruyor. Bu cuntayı ayaklanmayla devireceğiz. Bu kadar anti-faşist güç var. Artık binler, onbinler de değil. Ancak bunlar darmadağınık, örgütlenmesi sorunu var. Nasıl yok deriz biz buna? "Böyle birşeye ihtiyaç varsa yapılır" demek de sorunu bulutlara yüklemek olur. Yığınları örgütlemek zorunludur. Yoksa faşizmi nasıl vurup devireceğiz? Faşizmi devirecek bir gücü örgütleyerek faşizmi devirmek için bize gerekli olan, partinin eli kolu olacak örgütlerin bugünkü ilk görevi, bozgunu durdurma. O çerçeve içinde bile somut sorunlardan kalkmayı sınırlı olarak söylüyorum. Fabrikada "Politikayı bıraktım, lanet olsun bu politikadan" diyor adam. Ne yapacağız? Soyut devrim lafları yetmez. İşte burada somut sorunların önemi çıkıyor. Somut sorunlar, zorunluluk olan yerlerde kullanacağımız bir araçtır, ki bozgun varolduğu bu zorunluluk sürecektir. Bu açıdan, bugün cuntanın varolduğunu gözönünde bulundurarak, bunların adını değiştirmekte yarar var. Bunlar anti-faşist illegal direniş merkezleridir. Devrimci merkez yerine, anti-faşist merkez demeliyiz.

Hasan Y.: Bu komiteler partimizin denetiminde kendi oluşturacağımız illegal örgütlenmelerdir. Bunlara dün devrimci merkezler demiştik. Bu ad o komitelerin o gün için hedeflerini ve bileşimini anlatıyordu. Bugün devrim hedefiyle faşist cuntayı devirme hedefi üstüste düşmektedir. Bugünkü durumda bunların anti-faşist direniş merkezleri diye adlandırılması, hem somut hedefi gösteriyor, hem de bu komitelerin

bileşimini ve çalışma yöntemlerini anlatıyor. Bunların aynı zamanda devrimci merkezler olduğunu, faşist cunta oluşundan dolayı böyle adlandırıldığını kafamızda açık turalım.

Bunun dışında, Muhittin Yoldaş'ın, getirdiği konu var. Gerek propaganda ajitasyonda olsun, gerek propaganda ajitasyonla etkilediğimiz yığınları hareketlendirmede olsun, bunların kendi mantığı içinde bir örgütlenmesi olacaktır. Ancak bunu, her işin ayrı ayrı örgütlenmesi biçiminde ele alırsak, o zaman gerçekten bir sürü bürokratik işleyiş çıkar. Menşevik dönemde yapılan uygulamalar vardı. Ana perspektif ortadan kayboluyordu. Muhittin Yoldaş'ın söylediği örgütler anti-faşist direniş merkezinin, fabrikaysa fabrika, semtse semt, o birimdeki çalışma biçimleridir. Bunları ayrı örgütlenme diye getirmemeliyiz.

Neriman Y.: Ben devrimci merkezleri yığın çalışmasının bir parçası olarak ele alıyorum. Ne var ki önümüzdeki dönem yığın çalışmasında, ana ağırlık noktası bu değildir. Bugün bozgunu, kaçışı durdurmanın yolu, İMG'ler biçiminde örgütlenmektir. Bu da doğrudan parti çalışmasıdır. Veli Yoldaş'ın getirdiği biçimde bir devrimci merkez çalışması, burjuvaziyle halkı hemen yüzyüze getirebilir, kırdırabilir. İMG'ler temelinde yükselmeyen, altı İMG'lerle doldurulmamış bir çalışma, baştan kırılmasını getirir. Devrimci merkezler fikrine karşı değilim. Ama bunlar aslında saldırıya hazırlık döneminin örgütlenmesidir.

Somut sorunlar etrafında örgütlenme diyoruz. O zaman İMG'lerimiz ne iş yapacak? İMG dediğimiz yalnız eğitim gurubu değildir. Bunların çeşitli düzeyde örgütlenmesi vardır. İMG'leri kurmak için biz zaten somut sorunlardan yanaşacağız. Muhittin Yoldaş'ın aktardığı somut sorunlar üzerinde örgütlenme vs. de benim bildiğim İMG'dir. Bunun adı, dışa karşı görünüşü değişik olabilir. Veli Yoldaş'ın getirdiği devrimci merkez çalışması, perspektif olarak aklımızda kalmalı, çalışmalarımızı ona yöneltmeliyiz, ama hareket noktamız bu olmamalıdır. (...)

Cemil Y.: Biz bu sorunu daha önce İzmir ayaklanmasıyla birlikte, merkez yayın organımızda devrimci merkezler belgisi atılır atılmaz ve sanırım aynı sayıda sovyetler üzerine bir yazı çıkması üzerine tartışmıştık. O zaman da kesin bir sonuca varamamıştık. Bunun bir nedeni, Türkiye'de geniş halk kesimlerinin kendi deneyleri içinden doğal örgütlenme biçimleri çıkarma geleneğinin zayıf olmasıdır. Benim görüşüm

budur. Sovyetler Birliği'nde daha devrimden önce halkın savaşının deneyi içinden çıkmış ve belli bir örgütsel yapıya kavuşmuş sovyet örgütlenmesi vardı, ki bu sonuçta proletarya devriminin belirleyici gücü olmuş. Yine de, Türkiye'de böyle bir deneyin henüz kendisini gösterememiş olması, bizim, geniş halk kesimlerinin savaş içinde örgütlenmesinin biçimleri üzerinde kafamızı yormamamızı getirmez.

Bu anlamda, anti-faşist direniş merkezleri örgütlenmesi doğru bir perspektiftir. Bu merkezler özellikle fabrikalarda geçerli bir örgütlenme biçimi olacaktır. Kesinlikle parti örgütlenmesi dışında, ya da parti örgütlenmesinin yetişemediği, ya da olmadığı koşullarda bir yığın örgütlenmesinden söz etmiyorum. Fakat komünistlerin dışında da savaşan kesimler vardır. Üstelik komünistlerin dışında, fabrikalarda olsun, semtlerde olsun şu ya da bu biçimde, savaşıma katılan insanlar çoğunlukta. Bunların daha geniş örgütlenmesi sorunu vardır. Bu anlamda parti örgütlenmesinin dışında değil, yanında, böyle örgütlenmelerin ortaya çıkması ve güçlendirilmesi zorunluluktur. Bunu Neriman Yoldaş'ın açtığı biçimiyle, işçi muhabir gurubu olarak almak yalınsır. İMG örgütlenmesi, parti sempatanlarının, partili yoldaşlar tarafından partiyeye kazanılmak üzere eğitildiği birimlerdir. (...)

İşçi sınıfımız belli bir savaş deneyiminden geçmiştir. Bu savaş deneyi içinde ortaya çıkmış öncü kesim dedimiz, bizim asıl olarak kazanmayı hedeflediğimiz bir kesim var. Anti-faşist merkezler işte bunlara yönelik olacaktır. Bunlar toparlandığı ölçüde fabrikalarda geniş kesimlerin toplanması kolay olacaktır. Semtlerde bu görev daha zordur. Devrimci durumun yükseldiği, faşist saldırıların arttığı dönemde, kendiliğinden gelişen doğal bir örgütlenme vardı. Ama burjuvazi bunun kof bir örgütlenme olduğunu biliyordu. Somut sorunlara çözüm getirmek için bir örgütlenme ortaya çıkıyordu, ancak bu çoğu yerde devrim hedefine bağlanmıyordu. O sorun ortadan kalktığı zaman örgütlenme de bitiyordu. Faşistler mahallede dağıtıldığı zaman, komiteyi bir daha toplamak zor oluyordu. Önemümüzdeki dönemde bu daha da zordur.

Kenan Y.: Devrimci merkezler sorunu Konferans'tan sonra da bizi epey uğraştıracak. Dönemin değiştiğinin yeterince farkındayız, ama eski çalışma anlayışlarından, yöntemlerinden sıyrılmak çok daha zor oluyor. Devrimci merkezler konusundaki karışıklık bence buradan çıktı.

Bu öneri *İşçinin Sesi*'nde çıktığı dönemde, Türkiye'de bir iç savaş vardı. Ayaklanmanın örgütlenmesi sorunu vardı. İşte bu, o dönemde atılabilecek bir belgiydi. İleride ayaklanmanın başladığı dönemde bu tür bir örgütlenmeyi yine önerebiliriz. Hatta şimdiden, ayaklanma gündemde görünmese bile, bunun propagandasını yaparız. Ancak ayaklanmanın ve devrimin organları olacak örgütlenmeyi şimdiden koymaya çalışmayız. Çünkü bunun nasıl kurulacağını, hangi biçimde kurulacağını, hangi adı alacağını şimdiden kestiremeyiz.

Bu dönemde yine bir takım örgütlenmelere gereksinim vardır. Geriye kayışı durduracak, bundan da öteye, savaşımı ileriye götürebilecek bir örgütlenme gerekiyor. Parti örgütü, parti çalışması her dönemde, gerileme de olsa, ilerleme de olsa temeldir. İMG'ler de öyle. Ama bunların dışında, parti çalışmasıyla birlikte yürüyecek bir takım örgütlenmeler de vardır. İşyerlerinde, semtlerde, okullarda, elde edilen kazanımlar birer birer geri alınıyor. İnsanlar içgüdüsel olarak kendilerini savunma gereksinimi duyuyorlar. Birbirine güvenen işçilerin çoğunluğunun güvenine sahip üç-beş insan kendiliğinden biraraya geliyor. Bunun adını örgüt koymazlar, tüzüğü vb. yoktur, ama o işyerinde çıkmış doğal bir örgüttür. Kendi başına bunun varacağı yer ya ekonomizmdir, ya da cuntaya teslim olmaktır, belki de cuntanın altında bir birim olmaktır. Bize düşen görev bu örgütleri, *anti-faşist savaş merkezi* düzeyine yükseltmektir. Çeşitli adlar önerebiliriz. Yoldaşın önerdiği ad bana uygun geliyor.

Kemal Y.: Bu komitelerin adı değişebilir, fakat görevleri değişmiyor. Anti-faşist direniş komitesi de dense, devrimci merkez de dense, bir işyerinde, bir mahallede kurulduğu zaman bunun görevi, devrimci sendikal örgütlenmeye yardımcı olmaktan tut direniş örgütlemeye dek bir sürü iş kapsıyor. (...)

Fabrikadaki işçinin dağılmasını, geriye kaçmasını durdurmak için günlük somut sorunlardan çıkacaksa, ilk başta ağırlık vereceğimiz konu ekonomik savaşımdır. Anti-faşist direniş ve diğer sorunlar da arkasında sıralanıp geliyor. (...)

Haydar Y.: Kuracağımız örgütler hemen ayaklanmaya kalkacak, hemen direnişe geçecek diye birşey yok. Ama biz bunu yapabilecek örgütleri örgütlemek zorundayız. Neriman Yoldaş, bu tür örgütlenmeler halkı açığa çıkarır,

cunta bunları teslim alır, dedi. Bunlar adı üstünde, illegal örgütlenmedir. Halkın içine gömülü örgütlerdir. Anti-faşist direniş merkezleri adı yerindedir.

Ragıp Y.: Parti örgütlenme çalışmasını devrimci merkez ya da anti-faşist direniş merkezi çalışmasının karşısına koymak yanlış olur. Tam tersine ikisi birbiriyle sıkı sıkıya örülmüş yürümesi gerekiyor.

Birkaç konuşmada şöyle bir yanlış anlayış çıktı. Bu merkezler kendiliğinden örgütlenir, biz gider, başına geçeriz. Elbette bir sürü şey kendiliğinden olabilir: Faşist cuntanın şu ya da bu uygulamasına karşı çok değişik düzeylerde, ekonomik, toplumsal, siyasal konularda direnişler, tepkiler yükselir. Bunların kendiliğinden bir örgütlenmeye kavuşmasını bekleyip, gidip başına mı oturacağız? Yoksa halkın her türlü tepkisini kendimiz örgütleyip örgütlü bir yapıya mı kavuşturmaya çalışacağız? İkincisi doğrudur. Direnişleri yalnız örgütlü bir yapıya kavuşturmak için değil, bu örgütlü yapının illegal, anti-faşist direniş merkezleri olması için çalışacağız.

İhsan Y.: Devrimci durum bitti, kendimizi bunun psikolojisine ayarlayalım. Sorun burada. Gericiilik dönemi başladı. Ordu kaçıyor. Orduyu durdurmak zorundaysak, hangi kesimleri nerede durduracağımızı çok iyi bilmek zorundayız. Topluma baktığımız zaman her kesimin bilinç düzeyi ve somut sorunları farklı. Farklı bilinç düzeyinde olan kesimleri farklı yerlerde toplamak zorundayız. Direniş komiteleri ya da devrimci merkezler, üst düzeyde ve partinin kontrolünde bir örgütlenme istiyor. Fabrikadaki havalandırma sorununu da silahlanma işini de devrimci merkeze bağlamak olmaz. Düzeyleri ayrı. Bilinci istenilen düzeyde olmayan geri kesimlerin örgütlenmesiyle, dövmüş ama şu anda ne yapacağını bilmeyen öncü kesimin örgütlenmesi ayrı olmalıdır. Belki somut sorunlar da kullanılabilir.

Bir yoldaşımız fabrikalardaki öncü kesimden sözetti. Bu öncü kesim son zamanlarda çok tırpanlandı. Fabrikalarda bugün bir siyasal boşluk vardır. Onun için somut sorunlardan kalkarak direniş komitesi kurarız ama onun asıl sorunu yalnız havalandırmayla ilgilenmek değildir.

Veli Y.: Tartışma görüşleri kristalize ediyor. Üç görüş belirdi. Kendiminkini de sayarsak, dört görüş.

Birinci görüş direniş merkezleri kuramayalım diyor. Zamanı değildir. Doğal liderlere kadar değişik değişik gerekçesi geldi.

İkinci görüş, kuralım ama ağırlığıyla ekonomik çalışma yapsın diyor.

Üçüncü görüş kuralım ama nakış-dikiş kursu, yardımlaşma sandığı olmasın, direniş örgütü olsun diyor.

Direniş merkezleri ekonomik sorunlarla ilgilenmesin diyorsanız böyle bir pür devrimcilik bugünkü koşullarda olacak iş değildir. Partimizin işçi sınıfının çıkarlarından başka bir çıkarı yoktur, bu zor gününde yanındayız diyoruz. İşçinin bundan daha zor günü olmaz. Ekonomik sorunlarını da kendimize sorun yapacağız, içimizde duyacağız. Bu devrimciliğimize leke sürmez.

Saz, dikiş kursu olmasın deniyor. Yardımlaşma sandıklarını Avrupa'da kurmayı düşünüyoruz. Türkiye'de de fena mı olur? Yayın organımız teorik görüşlerimizi, hattımızı, koyuyor, kendimizden mi korkacağız? Ekonomik sorunlarla uğraştık diye komünistliğimizi mi kaybedeceğiz? *İş bilenin, kılıç kuşananın*. Sonunda örgüt çıktı mı çıkmadı mı, herşey ona bakacak. Faşizme karşı hareketi örgütleyecek adam ne yapılması gerekiyorsa onu sezer, oradan dalar gider. Örgüt çıktı mı, çıkmadı mı? Nereden girmişse girmiştir. Burada nereden dalarsak en iyi biçimde örgüt çıkarabiliriz, onu tartışıyoruz.

Kimisinin eğilimi bütün ekonomik çalışmaları yönetmek. Kimisinin tersi. Bütün güçlerini ekonomik savaşa verdin mi, o zaman da hareketi ulaştırmak istediğimiz yere ulaştıramayız. Yığınların geri düzeyine düşmüş oluruz. Bu yol örgüt çıkarır ama çıkarttığı örgüt devrime yaramaz. İkisinin düzgün bir bileşimini çıkartmaya çalışalım.

Yineliyorum: Bu illegal merkezler, direniş merkezleridir. Somut sorunlardan kalkacaklardır, yalnız orada kalmayacaklardır, bunlar temel olarak anti-faşist savaş komiteleridir. İşleri savaşımı bir yerden alıp, bir başka düzeye götürmektir.

"Devrimci merkez", başka bir tarihsel dönemde önerilmişti. O görevi tümüyle ortadan kalkmadı. Ama şimdi başka bir görev, faşizme karşı savaş örgütlenme görevini de yüklendi. Onun için adının değişmesi bana daha uygun geliyor. "Anti-faşist merkez" içinize sinmiyorsa, düşünelim, bir ad bulalım. Örneğin "Demokrasi Komiteleri" denebilir. "Demokrasi ve Özgürlük Komiteleri", "Anti-faşist komiteler", "direniş komiteleri", "yaşam hakkı komiteleri", "savaşım komiteleri".

Bir yoldaş bu komiteler somut sorunlar etrafında örgütlenmeli dedi. O formülasyon yanlış olur. Somut sorunlar etrafında örgütlenme değil, hem o sorunlar da işçilere yardım etmek,

hem onlardan kalkarak bilinçlerini ilerletmek. Örgütlenmemizi somut sorunlar etrafına tıkamak bizim işimiz değildir.

Bir de şu var. Biz yalnızca yapabileceklerimizi söylüyorsak çok bol keseden konuşuyoruz demektir. Burada söylediklerimizin çok azını yapabilecek durumdayız. Ama ortam ne istiyor onu konuşmak zorundayız. Yapılması gerekeni mi söyleyeceğiz, yapabileceğimizi mi söyleyeceğiz? Devrimci durum sırasında da aynı karışıklık çıktı. Özellikle Ankara'dan şikayet mektupları geldi:

"Devrimci durum var diyorsunuz. Görevler şudur diyorsunuz, birşey yapmıyorsunuz" diye mektuplar geldi. Peki hedeflerin bu olduğunu, gücümüz yok diye söylemeyelim mi? Aynı mantık burada da var. Koca bir halk kesimi, devrimcilerin yanında saf tutmuş, faşizme genel bir karşıtlığı, devrime genel bir sempatisi var. Biz bunlara birşey söylemeyecek miyiz? Siz çıkartın örgütlenmenizi biz o zaman geliriz mi diyeceğiz?

"Biz yapmayalım, yapacak doğal liderleri bulalım". Bu düşünce baştan sona yanlıştır. *Propaganda ve Ajitasyon* kitabında böyle koyulmamıştır. Sonra, "halk kendi örgütlenme biçimlerini çıkarır, biz zorlayamayız" gibi birşeyi hangi niyetle söylerseniz söyleyin, görevlerden yan çızmek olur. Tabii ki halk savaş içinde örgütlenme biçimlerini çıkarır. Bu genel bir doğrudur. Lenin böyle söylüyor. Ama bunu aşırıya götürürsek, birdenbire o doğru, saçmalığa dönüşür. Önemli olan, kurmak istediğimiz örgütlerin ortama uygun olup olmadığıdır. Ortamda bunun bir ipucu var mıdır? Vardır. Yaşamın gösterdiği bir filizi alıp propagandasını yaparsın, tutma şansı vardır. Baktın tutmadı, başka filizden tutturmaya çalışacaksın. Her kapıyı deneyeceğiz. Denedik, çıkmadı, özleştiri falan da yapmaya gerek yok, deniyoruz. Bekle-gör mantığından gidersek hiçbir şey öğrenemeyiz. Bu da bir siyasal hareketin iflasi demektir. Faşist cunta gelmiş, ortalığı kasıp kavuruyor, biz halka hiçbir şey söyleyemiyorsak, bu intihardan başka birşey olamaz.

Gecekondularda bu işin daha zor olacağına katılmıyorum. Her bölgenin kendine göre zorluğu vardır. Doğru, gecekondu halkı daha kırdan kopmamıştır. Ama bizim işçi sınıfımız zaten genel olarak toprağından kopmamıştır. Çoğunun bir ayağı hâlâ köydedir. Sonra zaten fabrikadaki işçi gecekonduya oturmuyor mu? Yine iş bilenin kılıç kuşananın. Ters davranırsak, somut sorunları küçümsersek, tabii gecekonduya giremeyiz. Bu adam aydan gelmiş gibi konuşup duruyor derler.

Somut sorunlardan çıkmak ama oralarda kalmamak. Menşevikleri habire örnek vermeyin. Menşeviklerin bu konuda yaptığı yanlış değildir. Onların yanlışlığı bütün örgütü o düzeyde tutmak oldu. Merkez organın propagandasından ajitasyonuna kadar, herşeylerini, o düzeyle sınırladılar. Bizim itirazımız o noktada oldu.

Tahir Y.: Devrimci merkezlerin çıkışından başlarsak, konuşulanlara ışık tutacaktır. Devrimci merkez Tarih ayaklanmasından sonra çıkan ve kullanılmaya başlanan bir sözcüktür. Şöyle geliştirdi: Tarih'te işçiler ayaklanmıştı. Fakat işçi sınıfı ve İzmirli emekçiler, tankıyla topluyla karşılarında burjuvazinin düzenli ordusu-polisi olduğunu görüyordu. Herkes şunu görmüştü: Tek tek bu gücü yenmenin olanağı yoktur. Bu düşünce, giderek birlikte dövüşerek yenme fikrini geliştirdi. Devrimci merkezler yaşamın içinden çıktı. İşçi sınıfının yenilmek istemeyişinin somut bir ifadesiydi.

Şu anda devrimci merkezler konusu, Veli Yoldaş'ın da vurguladığı gibi, işçi sınıfının kendini toparlaması için gereksinim duyduğu bir olaydır. Neriman Yoldaş'ın devrimci merkezlerin işçi sınıfını cuntayla karşı karşıya getireceği fikri yanlıştır. Devrimci merkezler adının değişmesi doğrudur. Biz parti pusulasını elimizden bırakmadığımız sürece, anti-faşist merkezler kurmaktan korkmamalıyız. Bunun canlı örneklerini bazı bölgelerde gördük. Değişik siyasal akımlarla birlikte kurduğumuz devrimci merkezler sonucunda en "sol" örgütler bile bizimle birlikte davranmaya başladılar. *Zayıf Halka* kitabımızı okumaya başladılar. Yine devrimci merkez etrafında bir bölgede oluşturduğumuz çalışmayla oradaki gericilerin propagandalarını büyük ölçüde kırdık. Birçok iş yaptık. Bunlardan biri şuydu. Bir bölgeyi diğerinden ayıran bir set vardı. Buradan geçen asfaltta, o güne kadar çok insan ezilmişti. Biz komünistler olarak asfalta üst geçit yapılması ve mahallede de okul yapılması için çalışmalara başladık. Köprünün yapılması konusunda çalışmalar başlayınca bu kez bürokratlar ayaklandı. Bu komünistlerin çalışmasıdır, kendinize gelin diye telefonlar yağmaya başladı. Bu çalışmalar yoğunlaştıkça bir sürü gerici unsur, "bunu komünistler başlattı" falan derken, köy kökenli bir semt olmasına karşın, sahip çıkmaya başladılar. Orada çalışmalarımızın önü açılmaya başladı.

Veli Y.: Sonra ne yaptınız? Onları yoldaşlar bilmiyor. Onları da anlatır mısın?

Tahir Y.: Pankartlar astık, yolu kestik, bir sürü militan eylem yükselttik.

Veli Y.: En somut istemden bakın nasıl militan eylem çıkıyor. İşte bu. Somut sorundan çıkıyor, orada durmuyor. (...)

Cabbar Y.: Devrimci merkezler denilen örgütlenme yukarıdan aşağıya türden bir örgütlenme değildir. Böyle birşey olursa partimizin yığın çalışmasının liflerini, yani çalışma saçaklarını devrimci merkezler diye lanse etmiş oluruz. Ben konuşmamda bunu anlatmak istedim. Yoksa devrimci merkez kurmayalım, bunu yapacak doğal liderler bulalım demedim. Demin verdiğim örnek açıktı. Bir mahalleye partili ya da sempatizan üç yoldaş gönderip, "siz şimdi devrimci merkezsiniz" dersek yanlış olur. Onların yapacağı, devrimci merkez kurulmasını sağlamaktır. Bunun için ya doğal liderlere gitmek zorundadırlar, ya da bu işi kotarabilecek guruplardan adam çekip, bu gurupları razı edip, bir merkez oluşturmak zorundadırlar. Benim anlatmak istediğim budur. Bilmiyorum bu noktada anlaşılmadığımız birşey var mı?

Ben ilk konuşmamda devrimci merkezler fikrine karşı değildim. Dünkü konuşmalarımdan da anlaşılabilceği gibi, bugün yapılması gereken çalışmada ilk yakalanacak halkanın ekonomik istemler olduğu ve bunun devrimin, ayaklanmanın propagandasıyla bağdaştırılması, yığınların devrime hazırlanması göreviyle bağdaştırılması gerektiği konusunda kesinlikle kafam açık.

Kenan Y.: Biz kesinlikle ayaklanmanın organlarını öneremeyiz. Ayaklanmanın organlarını kurmayı önermek demek, Türkiye'nin ulusal çapta krize yaklaştığını, yığın eylemlerinin alabildiğine yükseldiğini söylemek demektir. Şimdiden ayaklanmanın organları önerilmez. Ama şimdiden kurmaya çalıştığımız organlar, ileride ayaklanma organlarına dönüşebilir. Bunu da şimdiden kestiremeyiz. Bizim bugün yapacağımız, anti-faşist komitelerin örgütlenmesi için çalışmaktır.

Yalçın Y.: Devrimci merkezler, her dönemin koşullarında, o dönemin gerektirdiği görevleri yapmak üzere kurulur. Biz bugün devrimci merkezler kuralım (adı şu ya da bu olsun) dediğimiz zaman, bir fabrikada, bir okulda, ya da bir semtte bir parti örgütümüz varsa, eline 3 tane kalaşnikof verip, siz devrimci merkezsiniz, ayaklanmayı yapacaksınız demeyeceğiz. Dönemin gerekleri neyse bu örgüt bunu yerine getirecektir. 3 kişilik bir örgütse, parti çekirdeğinden dışa doğru genişle-

yip kümeler oluşturacaktır. En dışında da hoşnutsuzlar gurubu oluşacaktır. Devrimci merkez budur. Burjuvazi silahı çekmiştir, yüzbinin üzerinde insan tutukludur, işkencelerde insan öldürülmektedir, duvar diplerinde insanlar kurşuna dizilmektedir ve devrimci kesimde bir bozgun vardır. Devrimci merkezler önce bu bozgunu düzenli bir geri çekilmeye, arkasından durdurmaya, ondan sonra anti-faşist savaşıma çevirmeye çalışacaktır. Bunların görevi budur. (...)

Levent Y.: Türkiye'de örgütlenme alışkanlığı, yeteneği, geleneğinin az olmasından söz ediliyor. Doğrudur, daha gelişmiş toplumlarla karşılaştırıldığında zaman Türkiye toplumunda örgütlenme yeteneği az diyebiliriz. Ama özellikle son yıllarda, halk çok çeşitli biçimlerde, akla hayale gelmedik konular etrafında örgütlenmiştir. Gaz bulmak için 4-5 aile biraraya geliyor, örgütlenme yapıyor. İzmir ayaklanması döneminden sonra gördük. Mahallelerde faşistlere karşı, faşist saldırılara karşı direnişlerin örgütlenmesinde gördük. Türkiye toplumunda kendiliğinden örgütlenme olgusu o kadar yoğun bir biçimde fışkırdı ki bunların geri olduğunu söylemek gerçeklere pek uymuyor.

Biz çalışmalarımızı mutlaka bölgenin somut sorunlarına göre başlatmak zorundayız. İnsanlarla bir diyalog kurmak zorundayız. Bunun tersi bir yanışım, zaten pratikte hemen reddedilir. Biz menşevikler, bunları yaptılar diye suçlamıyoruz ki. Savaşımı yalnız bu düzeyde tutularak diye suçluyoruz. Yoksa hangi aklıbaşında komünist, bir topluluğa ulaşmayı kendi eliyle engeller. Faşizm gelmiş, insanlar dağılıyorlar. Bu ortamda gidip damdan düşer gibi, "merhaba ben devrimciyim, ben geldim, haydi sizi örgütleyeceğim" diyemezsin! Bu olacak şey değil.

Bugün faşizmin geldiğini ve faşizme karşı savaşın ana gündem maddesi olduğunu yansıtan ad daha uygun olur. İnsanların psikolojisini somut ortamda daha iyi yansıtmış oluruz. Düşünelim, iyi birşey bulalım. "Anti-faşist direniş merkezleri" olabilir. Faşizm kelimesi, faşizme karşı savaşın örgütlenmesini ifade eden birşey, bu adın içerisinde olursa yararı vardır.

Demir Y.: Tartışmalar sırasında birkaç farklı görüş çıktı. Bunlardan bir tanesi, bugün biz devrimin organı olacak merkezler kuramayız, hatta öneremeyiz, böyle merkezler kurmayı önermek parti çalışmasının önünü tıkayabilir biçimdeydi. Yoldaşlar yanıtladılar.

Bir başka gerekçe olarak, Türkiye'de halkın örgütlenme geleneğinin sınırlılı-

ğından söz edildi. Özellikle devrimci durum döneminde, son yıllarda, birçok örgütlenme biçimi ortaya çıktı. Levent Yoldaş'ın söylediği örgütlenmeler dışında tam bizim devrimci merkez dediğimiz örgütlenmeler, gerçekten savaştan örgütler çıktı. Çorum'daki olay nedir? Tahir Yoldaş'ın verdiği örnek de kendi pratiğimizden çıkarttığımız bir örgütlenmedir. Demek ki hem bilinçli olarak bunları yapmak mümkündür, hem de kendiliğinden böyle gelenekler çok derin geçmişe dayanmasa da ortaya çıkmıştır. Bizim görevimiz tohumcuk halindeki bu geleneklerin filizlenmesi için çalışmaktır. Bu açılımla davranırsak, kendi kadrolarımıza ve tüm devrimci kamuoyuna bu öneriyi getirirsek, bunun sağlayacağı çok yarar vardır.

Bugün yapmak mümkün olmayabilir. Ama bunu önermek bile bir avantaj sağlayacaktır. 1 Mayıs İstanbul'da kutlanmalıdır dediğimiz zaman İstanbul'da kutlayabildik mi? Ama 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanması fikrini yaymak, eksik yaydığımız halde 1 Mayıs geçtikten sonra bize gittikçe saygınlık kazandırdı. Olaylar, bizim doğruyu yakaladığımızı gösterdi. 1 Mayıs gerçekten dönüm noktası oldu ve oportünistlerin ihaneti bu olayda bir kez daha sergilendi. Bugün ise Türkiye devrim hareketinin önünde böyle bir örgütlenme gereksinimi vardır.

Somut sorunlar, ekonomik sorunlarla devrim arasında doğru ilişki kurabilme açısından iki hareket noktamız vardır. Birincisi bu örgütleri, parti örgütlenmesinin etrafında kurmak ve parti örgütü olmayı hedef olarak göstermek. İkincisi, bu çalışmaların tümünün temelinde, merkez organın yayılmasını ve propagandasını sağlamak. *İşçinin Sesi* bizim ekonomik savaş yürütürken devrim perspektifini yitirmememizin güvencesidir. Bunu iyi kullanabilirsek, gazete etrafında örgütlenmeyi sağlayabilirsek, devrimci merkezleri de ideolojik etkileme altında tutabiliriz. Özellikle son 1 yıldır yayın organımızın Türkiye'nin politik ortamının isteklerine yanıt verici özelliği gelişti. Ama zaman zaman kadrolarımızın bunu anlamakta eksiklikleri oluyor. Eğer biz bunları doğru anlayabilir, doğru uygulayabilirsek, devrimci merkez ya da başka isim vereceğimiz bu örgütlenme biçimleri gerçekten Türkiye devrim hareketinde önemli bir rol oynayabilir.

Fatma Y.: Geçen karar tasarısını tartışırken, devrimci gelenekleri yaşatmanın önemi vurguladık. Devrimci gelenekleri yaşatmakla öldürmek arasında çok ince bir çizgi vardır. Devrimci durum döneminde ortaya çıkmış örgüt-

lenmeleri, devrimci durumun bastırıldığı bir durumda sürdürmeye çalışmak, onu yaşatmak değil öldürmektir. Örneğin Lenin'in "boykot"u Rus devriminin çok güzel bir geleneğidir ama Lenin devrimci durum bastırıldıktan sonra onu yaşatmak için boykot yapmak gerekmez diyor. Propagandayla yaşatırsın. Sovyetler de aynı biçimde 1905 devrimi yenildikten sonra hemen feshedilmiştir. Yaşatılmaması için özellikle karar alınmıştır. Çünkü o bir ayaklanma organı olarak doğmuştur. Yaşatılması devrimci geleneği yaşatmak değil, öldürmek olurdu. Onun için, ilk önce ayıklamamız gereken, tartıştığımız örgütlerin İzmir ayaklanması sırasında önerdiğimiz örgütlenmelerden *farklı* bir örgütlenme olduğudur. Bugün bu merkezleri yığın çalışmasının, propaganda-ajitasyonun ve öteki siyasal akımlarla işbirliğini sürdürebilmenin bir platformu olarak tartışıyoruz.

Bu örgütleri yalnızca illegal planda tartışmak da bana eksik geliyor. Yalnızca illegal olmaları gerekmez. Legal, yarı-legal, illegal, saz dersi olabilir, folklor dersi olabilir, hapishaneyle dayanışma olabilir, ekonomik istemler olabilir. Özünde bunlar genel yığın çalışmamızın, propaganda-ajitasyonumuzun merkezleri olacaktır. Öteki siyasal akımlarla işbirliğini sağlayıcı odaklar olacaklardır.

Yığınlarla bağ kurmak, siyasal koşulların gerilediği dönemde, yığınların en küçük sorunlarına kadar girmeyi, orarlardan hareket etmeyi gerektirir. Onun için bu örgütler bir yandan yığınların en küçük sorunlarına bile yanaşabilecek, öte yandan gazetemizi dağıtacağımız, sürekli olarak devrimci propaganda yapmaya çalışacağımız örgütlerdir.

Sorunun iki yönü var. Birincisi, örgütlenmenin düzeyi, nesnel koşullarla bağlıdır. Bir de bizim kendi çalışmalarımızın düzeyi var. Bizim çalışmalarımızın düzeyi, genel olarak taktiklerimizin çerçevesini çizerken söylediğimiz devrimci propagandadır. Fakat günün koşullarının çelişik yapısı nedeniyle nakış-dikiş kursu gibi çok geri düzeyde gözükten örgütlerde bile devrimci propaganda yapacağız.

Bunlar bu dönemde somut olarak anti-faşist direniş merkezleri olacaktır. Ama bunu da büyük harflerle düşünmemek gerekir. Bizim bunlardan öz olarak anladığımız budur ve bu hale getirmeye çalışacağız. Karar tasarımızda genel anlamını verebilmek için, anti-faşist direniş merkezi deriz. Fakat bunu yoldaşlar çalışma içinde uygularken, örgütün adı olarak düşünmeleri hiç gerekmez. Adı Gültepe kadınları dikiş-nakış kursu, ya da Aksaray spor klübü de olabilir. Buralarda görüşlerimizin

propagandasını yapacağız, anti-faşist devrimci merkezler olarak biçimlendirmeye çalışacağız.

Kenan Yoldaş'ın kafasındaki kuşku bu merkezleri kurup kurmamakta değil. Vurgulamak istediği nokta, bu tür örgütlenmelere giderken, doğal eğilimleri dikkate alma gereğidir. Doğal eğilimler gerçekten çok önemlidir. Bir semte gittin, etrafa bakacaksın, nereden tutarak bir örgütlenme yapabiliriz diye düşüneceksin. Tuttuğun nokta doğal bir nokta olmalı. Dayatmaca yapay birşey olmamalı. Ancak bu doğal olanı çıkırsın ondan sonra kuralım gibi bir anlayışa varırsa çok yanlış olur. Hayır, biz kuralım ama kurarken doğal eğilimlerle çelişmeyelim. Son Çek-Al'da Lenin'den, örgütlenme konusunda bir alıntı var. "Parti merkezlerinin güçlü bir illegal örgütlenmesi, sistematik illegal yayınlar ve hepsinden önemlisi, işçilerin kendileri arasından ileri bir liderin yönetiminde yığınlarla bağ içinde olan genel ve özellikle fabrika parti grupları. İşte komünist bir işçi sınıfı hareketinin sağlam çekirdeğini dayandırdığımız temel budur. Bu illegal çekirdek, kendi antenlerini, kendi etkisini öncesiyle karşılaştırılamayacak kadar geniş, hem Duma ve sendikalar aracılığıyla, hem de korporatif birlikleri ve kültürel ve eğitici örgütlerde yayacaktır." Bizim burada tartıştığımız merkezler bu alıntıda sözü geçen antenlerdir.

Somut önerime gelirsek, bir kez bu tür merkezler yaratmaya çalışmak zorunludur. Bu tür merkezler aramalıyız, varolan doğal, legal, yarı-legal, illegal, ne olanak varsa, içinde çalışmalıyız. Varolan eksik kalıyorsa, kendimiz kurmalıyız. Adını büyük harflerle değil, küçük harflerle düşünmeliyiz. Somut önerim: Karar tasarısından illegali çıkartalım ve altı çizilmeden anti-faşist merkezler oluşturulmalıdır biçiminde koyalım.

Veli Y.: Konu açılıyor. Demek çeşitli düzeylerde çırpınacağız. Birincisi, parti örgütümüzü güçlendirmek, ikincisi, işçi muhabir gruplarını güçlendirmek, ki onlar partimizin yedek gücü oluyor. Üçüncüsü, hem İMG hem parti üyelerini kullanarak illegal anti-faşist direniş merkezlerini örgütlemek. Son olarak bu merkezleri de kullanarak, bu antenleri bütün legal örgütlerin içine uzatmak.

Kenan Yoldaş'ın söylediği birşey var: Ayaklanmanın organlarını öneremeyiz. O, o gün çıkar. Bugün kuracağımız örgütler, belki ayaklanmanın organı olur, belki olmaz. Bunda doğruluk payı var. Anti-faşist direniş komiteleri yeterince başarılı ya da yaygın olamazsa, tabii ki ayaklanma anı geldiği zaman o

gereksinim kendisini başka bir örgüt olarak ortaya çıkartır. Ama komiteler yaygınlaşmışsa, umduğumuz gibi bir güç kazanmışsa, devrimin organı olma görevini bunların elinden kimse alamaz. Bu biraz da başarımızla bağlı.

Cabbar Yoldaş ne söylerse söylesin, şu cümlesinde yapmadım dediği yanlış yapıyor: "Bunlar halkın yığınsal anti-faşist örgütlenmeleri olduğu için öneremeyiz cümlesine yürekten katılıyorum." (Cabbar Y. Yoldaş, bir mahalleye üç kişi gönderip, bunları devrimci eylem merkezi diye ortaya salamayız anlamında dedim) Doğru yoldaş da, tutanaklar var. Sonra yine haksız çıkarsın böyle söylersen. Cabbar Yoldaş'ın şimdi yürüttüğü mantık aynı yere çıkıyor. Cabbar Yoldaş komite kurulmasına karşı olmadığını söylüyor fakat nasıl bir komite kurulmasından yana olduğunu bu kez daha iyi açıklıyor: Üç kişi göndeririz, komiteyi onlar kurmaz, oranın doğal liderini bulup, ona kurdururlar, ya da orada varolan grupları bulur, onlara birşeyler yaptırmaya çalışırlar diyor. Demek ki o grupları, ya da doğal liderleri bulamazsa, kurmayacak. O doğru değil işte. Mahallelerde, ya da herhangi bir yerde çalışma yapacak yoldaşları oraya yerleştirmek anlayışını geliştirmek gerekiyor. Bir komünist doğal lider olabilir. Ne yapalım, olamıyorsa da uğraşacak.

Sanıyorum bunlar zaten zayıf olan parti örgütlenmemizi dağıtır mı diye bir endişe var. Aralarındaki sınırı düzgün çizebilirsek dağıtmaz yoldaşlar. Bir fabrikada bir hücremi olduğunu düşünelim. Bu hücre ne yapacaktır bugün? Yapacağı şey şuradan, ya da buradan dalarak anti-faşist savaşı örgütlemektir. Biz işte önüne bir hedef koyuyoruz. Şu fabrikadaki hücremiz oradaki anti-faşist illegal direniş komitesini örgütlemek göreviyle yükümlüdür diyoruz. Hücre-sini tabii ki koruyacak. Bana öyle geliyor ki, böyle yapmakla hücrelerimize somut alanı açıyoruz, işte hücrelerimize görev.

Ad bulmaya gelince. Tabii, ad çok önemli değil. Yalnız ad, yığınlara yaklaşımda ilk izlenimi verecektir. Ünlü bir ahçı "yemek önce ağıza değil, göze hitab eder" diyor. Bu da onun gibi birşeydir. Adın, bugünün psikolojisine ters düşmemesi gerekiyor. Halkın ve işçi sınıfının genel düzeyine ters düşmemesi gerekiyor. Çok geri birşey yaparsan, yarın durum değişince o ad da eskimiş olacaktır. Ona da ters düşmemesi gerekir.

Devrimci durum için önerdiğimiz bazı şeyleri gericiilik döneminde önerirsek, gerçekten onları öldürürüz. Devrimci durumda uyguladığımız bazı yöntemleri gericiilik döneminde uygu-

larsak, kendi kendimize tokat atarız. Örneğin boykot. Yığın hareketi kabarmışsa, yığınlar parlamentarizmi reddediyorsa, bu durumda seçimlere katılalım dersin yaya kalırsın. Yığınlarda gerileme varsa, gericilik bastırıyorsa, seçimler gelmiş, "boykot" dersin, yine kimse peşinden gitmez. O anlamda değişik dönemlerde değişik yöntemler uygulanır.

Yığın çalışması tasarısında mutlaka önermemiz gereken bir nokta legal örgütlerde çalışmaktır. Bunu defalarca söylemeliyiz. Varolan bütün legal örgütlere dalarak devrimci propaganda yapmamız gerekiyor. Ezop dilini geliştirmeliyiz. Neden birdenbire her yerden edebiyat dergileri fişkırmaya başladı? Her baskı döneminin özelliğidir. Çünkü orada söyleyeceğini çaktırmadan anlatıyor. O ustalığı göstermemiz gerekir. O biçimde bir çalışmanın gerekliliğine kesinlikle katılıyorum. Yalnız legal derneği biz de kursak, olanına girip çalışsak da içindeki anti-faşist örgütlenme Türkiye'nin bu koşullarında *illegal* olacaktır. (...)

Cemil Y.: Bu dönemin özelliklerine bağlı olarak parti örgütleri dışındaki örgütlenmelerle ilgili yaratıcı çalışmanın nasıl olması gerektiği üstünde durmak istiyorum. Ancak buna geçmeden önce, benim de konuşmamın yanlış anlaşıldığını ve söylemek istemediğim, aynı zamanda düşünmediğim bir takım noktaların konuşmama atfedildiğini belirtmek istiyorum.

Türkiye'de emekçi halkın savaş içerisinde ortaya çıkardığı örgüt geleneği zayıftır dedim. Bunu, Sovyetler Birliği'nde bir örgütlenme tipi çıkmış ve tutmuş, Türkiye'de henüz çıkmamıştır anlamında söyledim. Yığınların içinde tutan bir örgütlenme ortaya çıkmadığını açıklamaya çalışmışım. Şu anda, geniş kesimlerin faşizme karşı örgütlenmesinin gereği olarak anti-faşist direniş örgütlerinin kurulması gerektiğini ben de vurgulamışım, şu anda da vurguluyorum. Somut bir yerden çalışmaya başlayacaklardır. Okulda son dönemin getirdiği özelliklerin, çıkardığı sorunların işlenmesiyle başlayacaklar, fabrikalarda ekonomik sorunlarla başlayacaklar, bu doğrudur. Bunlara ağırlık vermeliyiz ve gerçekten tutacak bir örgütlenme modeli olarak kafamızda canlandırmalıyız.

Üzerinde durduğum öteki konu, doğal örgütlenmelerin varlığıdır. Köylerde olsun, kentlerde olsun, kooperatif hareketleri, yardımlaşma sandığı, kurslar vb. örgütlenmeler geçen dönemde hızlı bir biçimde ortaya çıktı. Bugün bunların bir bölümü duruyor, bir bölümü dağıtıldı, ya da işlevsiz hale

geldi. Bunlara karşı yaklaşımımız ne olmalıdır? Bazı yoldaşlar bu tür örgütlerin kurulması için bizim de girişim yapmamız gerektiğini vurguladılar. Bu tür örgütler kurmak bizim için ayak bağı olabilir. Bu "sol"culuk olarak anlaşılmaz. Bu tür örgütler içerisinde çalışma olanaklarının değerlendirilmesi reddedebileceğimiz birşey değildir. Ama esas görevimiz anti-faşist direniş komitelerinin örgütlenmesidir, bunlara ağırlık vermeliyiz. Bu komiteler içerisinde yapılacak görev bölüşümünün bir uzantısı olarak, doğal örgütlerde çalışmayı ve oralara antenleri uzatmayı ben de gerekli görüyorum. Yığınların ortaya çıkan somut istemlerinden yola çıkarak bir takım örgütlenmeleri geliştirmek ve bu örgütlenmelerin çalışmalarını devrim hedefine bağlamak doğrudur. Fakat her örgütün kendine özgü bir yapısı vardır. Her örgütü ortaya çıkaran yapı, o örgütün çözmeye çalıştığı sorunun kendisidir. Biz bunu devrim savaşına bağlamaya kalkışamayız.

Atılım'da, konservecilik, halıcılık kurslarından söz ediliyor. Bunlar örgütlenmenin dağıtılmasıdır. Bunlar illegalden korkmanın çeşitli biçimlerde örtülmesidir. Buralara çok alt düzeyde çalışma olarak bakmalıyız. Asıl üzerinde durmamız gereken, anti-faşist direniş örgütlerinin örgütlenmesi, bunun yanı sıra doğal örgütlenmeler ortaya çıkmışsa, oralara partinin sesini götüreceği ve orada yığınların nabzını yoklayacak antenlerin uzatılmasıdır. Yoksa örgütlenme çalışmasında önümüze hedef olarak halıcılık, konservecilik kursu kurma gibi şeyler koymamız yanlıştır. Birbirinden ayırdığım konular bunlardır.

Neriman Y.: Somut bir örnekten giderek, takıldığım bir noktayı açmak istiyorum. Bir fabrikada temel örgütümüz var. Bizim oradaki çalışmamız İMG'leri örgütlemektir. İMG'ler nasıl örgütlenir. Temel örgütümüz bütün işçilerin sahip çıkabileceği bir sorun etrafında çalışma yapar. Önce yanına bir kişi alır, o ötekine söyler, öbürü berikine söyler vb. Yani somut bir sorun etrafında propaganda çalışması yapmaya başlar. Buradan bize yakınlık duyanlar çıkar. Bu işi kalıcı hale getirebilirsek, o kişileri yakalayıp bir araya getirebilirsek, İMG kurulur. Bu düzeyi çok düşük sorunlar etrafındaki örgütlenmede hedefimiz, bu kişileri çevresel örgütler dediğimiz İMG düzeyine yükseltmektir. Ancak bunları ilk kurduğumuz anda onlar İMG değildir. Daha hâlâ İMG olması için çalışma yapıyoruz. Bu bizim zaten yaptığımız bir çalışmadır. Neden buna ayrıca devrimci merkez diyoruz?

Bir de legal örgütlerde çalışma konusunda kafalarımız açık olmalıdır. Amacımız yığınlara ulaşmaktır. İlişkiye geçeceğim insanlar önümde birarada duruyorsa, işim daha kolaydır. Bir ana-çocuk sağlık merkezi bu olanağı yaratıyorsa sonuna kadar kullanırım. Bu benim işimi kolaylaştırır. Menşeviklerin geçmişte kullandığı yöntemler bu anlamda yanlış değildir. Kendi çalışmalarımızda bunun hatasını çok gördük. Hepten reddettik, bağ kuramadık. O şartlanmayı atarak soruna bakmalıyız.

Haydar Y.: Deminki konuşmam sanırım yanlış anlaşıldı. Biraz da dil yetersizliğimden oluyor. Nakış-dikiş kurslarından vazgeçilsin demedim. Ama nakış-dikiş kurslarının temel hedefi nedir? Nakış-dikiş kursları legal örgütlerdir. Bizim sözcüğümüz ayırdır. Biz legal örgütlenmelere de yoldaşlarımızı yollarız, fikirlerimizi, görüşlerimizi oralarda yaymak için çalışırız, aynı. Ama temel görev olarak nakış-dikiş kurslarını yaygınlaştırmak için komiteler kurmayız.

İkincisi, bugün insanların faşist cuntanın başa gelmiş olmasından kaynaklanan somut sorunları da var. Sokak ortalarında insanlar kurşunlanıyor. Hapishanelerde yüzbinlerce insan var. Açlıkla karşı karşıya bir toplum var. Bunlar da sorundur. Bizim halkımız politize olmuştur. Bağlı bulundukları örgütler onlara gerçekçi bir yol gösterememişler, çıkış yolu gösterememişlerdir. Onun için dağılmak zorunda kalmışlardır. Bize düşen görev doğruyu gösterip bunları toparlamaktır. İlk hedef olarak politize olmuş kesime yavaşlamamız gerekir. Bunları kazanmak daha rahattır. Bunları kazanmak için de devrimci yöntem ister. Siyaset gerçekten boşluk tanımaz. Açık gözün biri çıkar, örgütün adını devrimci koyar toplar götürür.

Bir de anti-faşist komitelerin görevi siyasal örgütlerle bağ kurmaktır görüşü çıktı. Anti-faşist komiteler TKP'nin Leninci kanadının bir örgütlenmesidir. Kesinlikle başka örgütlerle ortaklaşa kurulacak birşey değildir. TKP'nin Leninci güçlerinin kurmuş olduğu bir devrimci örgüttür.

Kemal Y.: Devrimci merkezler konusunda şöyle bir madde sıralamıştım: İdeolojik çalışmanın başa alınması. Parti örgütlenmesinin en sıkı biçimde yapılması ve bunu yaparken, fabrikanın somut koşullarından hareket edilmesi. Bunda geri çekilme, dönemine uygun olarak, ekonomik savaşın öne çıkmasından hareket etmişim. Fabrika örgütlenmesinin, partinin denetiminde olması gerekiyor. Ajitasyon-propagandasından,

ideolojisinden, yayınından ve fabrika-daki işçileri her türlü eyleme hazırlamaktan sorumlu bir komite olması gerekiyor. Yoksa menşeviklerin durumuna düşeriz.

(...)

Eğer bu anlamda biz komiteleri kurmuşsak, bugün devrimci merkezler, anti-faşist örgütlenme ya da başka bir adla geldiği zaman sadece onun ismi değişecek. Eğer böyle bir yaklaşım yok da yeniden fabrikalarda anti-faşist bir komite kuralım diyorsak, zaten baştan bu fabrikada örgütlenmenin var olmadığını gösterir. Eğer parti anlayışı, fabrikada parti çalışması anlayışı bu şekilde değilse, orada parti çalışması çok kısır ve dardır.

Benim getireceğim, sadece direniş komitelerinin ya da oradaki devrimci merkezlerin isimlerini değiştireceğiz. Yoksa, yeni bir örgüt kurma ya da geliştirme anlamında değil. Ama bu kurulmamış yerlerde olabilir. Kurulmuş bölgelerde biz baştan beri bu anlayışla kurduk, bu anlayışla çalıştık ve bu anlayış içerisindeyiz. Bizim orada değiştireceğimiz sadece burada verilecek ad olacak.

Mahmut Y.: Anlayamadığım bir nokta var. Biz bu türden bir komiteleşmeyi günün taktiklerine uygun biçimde getiriyorsak halıcılık kursları, vb örgütlenmelerle de yığınlara ulaşmaya ve devrimci ajitasyon-propagandamızı sürdürmeye neden çalışmayalım? Faşist cuntanın uygulamalarını teşhir etmek için neden yararlanmayalım? Anti-faşist örgütlenme yaparken geçmiş dönemde geri plana itilmiş bir takım ekonomik, demokratik sorunlardan, bugün kalkmak zorundayız. Bundan da birşey çıkmıyorsa bunun yolunu kolaylaştıracak bir takım alt örgütlenmeler, kurslar, vb. pekala denenebilir.

Cemil Yoldaş bu tür örgütlenmeler bize ayak bağı olacaktır, parti örgütlenmemizin dağılmasını getirecektir dedi. Kesinlikle katılmıyorum. Anti-faşist direniş birlikleri kuracağız, asıl çalışmamız budur. Ama bunun yanı sıra yığınlara uzanmanın yöntemleri olarak bir takım yan çalışma alanlarını, menşeviklerin yöntemi diye kenara atarsak, asıl o zaman parti örgütlerimiz ne yapacaklarını şaşırıp dağılma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Bu dönemde her tür olanakla en en ücra yerlere ulaşmak zorundayız. Halıcılıkmış, neymiş, her türlü yolu kullanarak gitmek gerekir. Biz bundan korkmayalım. Güçlü bir merkez organımız var, ideolojimiz var. Bu temelde her türlü örgütlenmeye gitmenin önünde hiçbir sakınca yok. Bu dönemde yığınlara ulaşmanın yolunu bulamazsak, parti

örgütlerimiz kendi içine kapanacaktır.

Veli Y.: Mahmut Yoldaş'ın söylediklerine gerçekten katılıyorum. Yalnız söylediği bir tek şeyi düzeltebiliriz. Böyle legal örgütleri Türkiye'de kendimiz kurmak gibi bir önerimiz şu gün için yok. Olanların içine dalmak var.

Görüyorsunuz ki tartışma bir sorunu çözdükten sonra hemen bir başka kanala akıveriyor. Anti-faşist direniş komiteleri tartışması, yığınların toplandığı legal örgütler içinde çalışma tartışmasına kaydı.

Yoldaşlar, dikkatinizi çekeceğim ve çok önem vermenizi rica edeceğim, yalvaracağım birşey var. Bugün yapılan tartışmayı iyi sindirmemiş örgütler gelecek dönemde dağılacaktır. Bu çeşitli bölgelerdeki örgütlerimizin sınıf yapısıyla da doğrudan bağlıdır. İşçi çoğunluğu olan örgütlerimiz çeşitli başka hatalara savrulabilirler ama bu tartışmayı anlamama hatasına savrulmaya-caklardır. Bu "başka" hatalarla parti örgütümüz istediğimiz kadar gelişemez fakat dağılmaz. Ancak bu tartışmayı iyi değerlendirmeyen örgütler dağılır.

"Sol"cuların ideolojik baskısını temizlemek gerekiyor. Menşevizmden nefretle "sol"cuların baskısı birleşmiş, anlayışımızı biraz çarpıtıyor. Ankara örgütümüz neden gelişmiyor bu tartışmalar içinde çok iyi kavıyorum. Orada bir yanlış var: Bu meselelere burun kıvrırmak. Bunları devrimcilik diye almamak.

İllegal anti-faşist örgütleri tartışıyoruz, başta yoldaşlar reddettiler. Sonra kafalar açıldı, kabul ettiler. Tartışma, legal olanakları kullanmaya kaydı. Bu kez bunları reddettiler.

Legal olanakları kullanmaya aşağılayarak bakmak doğru birşey değil yoldaşlar. İşimiz devrim yapmaktır, ama devrim yapana kadar neler yapacağız. Onları yapmadan devrimi yapamayız. Biz devrim borazanını öttürünce herkes atlara binip gelecek anlayışı sakat bir anlayıştır. Yığınları, devrime nasıl hazırlayacağız? Herkesi komünist olmuş sanmayalım. Sendikaları küçümse, legal dernekleri küçümse. Lenin Duma'dan, *parlamentodan* sözediyor. Bundan daha "küçümsemecek" birşey yok herhalde. Sonra sendikalar, kooperatifler, kültürel ve eğitici örgütler diye sayıyor. Özellikle baskı dönemlerinde insanların politikadan kaçtığını görüyor. Kendi işlerine bakıyorlar, günlük yaşantılarına dalmaya çalışıyorlar.

Neriman Yoldaşın, konuşmasının tümü şu anlama geldi: Bizim önerdiğimiz komiteler eşittir İMG'ler. Cemil Yoldaş da legal örgütlenmeler bize ayak bağı olur dedi. Sonra yine Neriman

Yoldaş geçmiş dönemi anlatırken bir hatadan söz etti. Biz yığınlarla bağı hepten reddettik, soyutlandık dedi. Bugün bu hatayı bir daha işleyen, soyutlanmak bir yana kendini de kaybeder. Devrimci durumda soyutlanan, inançlı küçük bir kadro olarak kalır ama bugün yapan kendini de kaybeder. Ne kadar inançlı olursanız olun, ne yeterli deney var, ne yeterli bilgi var. İnsan çalışır çalışır, sürekli tokadı yerse bu işte kalmak çok zordur.

Gericilik geldi. Böyle bir ortamda yığınlarla nasıl bağ kuracağız? En başta illegal anti-faşist komiteler düzeyinde en ileri işçileri toplayacak, sonra bu komiteyle o fabrikanın işçilerini toparlayacağız. Somut sorunlar oralarda girecek. Bakacağız: Mahallede ne var? Yardım-laşma sandığı var. Ya da Alevilerin derneği var. Dalacağız.

Neriman Y.: Ama bu her dönemde böyle yoldaş.

Veli Y.: Komünist partisinin çalışması her dönemde böyledir de gericilik döneminde çok daha fazla böyledir. Dönemlerin değişmesine göre hangi çalışma biçimleri öne çıkıyor? Lenin neden gericilik döneminde allegorik konuşmak gerekir diyor? Yığın örgütlerinin öneminin arttığını neden söylüyor? Çünkü insanlarla başka türlü ilişki kuramıyordun. Biz halıcılık kursu falan örgütlemeyi önermedik ama ilk adımda bunları küçümsemeyelim. Kadromuzu deşifre etmeden örgütleyebiliyorsak örgütleriz. Yoksa halıcılık kursu, konservecilik kursu varsa, içine gireriz. Bu bir anlayışı yansıttıyor, halıcılık diye almayın. Yığınların sorunları etrafında örgütlenmiş örgütlere özel bir ilgiyle yaklaşma anlayışındır. Bu örgütlerle uğraşmayalım dersek bu pür bir devrimcilik anlayışı olur. Bu anlayışı düzeltmezsek bütün çabamıza rağmen örgütümüzü geliştiremez, işçi sınıfına yardımcı olamayız.

Hücrelerimizin parti çalışması olarak görev alanları açısından da getirmediğim sorunu. Yayın dağıtmak, eğitim yapmak, vb. Anti-faşist komiteyi hücremiz olarak örgütlemek ya da dört hücremiz varsa birine anti-faşist komite adını takmak, bu olamaz. Parti örgütümüz bütün gücüyle ileri işçileri toplayarak böyle bir anti-faşist komite kurmaya yönelmelidir. Yoksa dar kalır. İllegal anti-faşist merkezler konusunda baştan beri not ettiğim şeyi tekrar okuyayım. İllegal merkezler direniş merkezleridir. Somut sorunlardan kalkması olacaktır. Yalnız orada kalmayacaktır. Temel olarak anti-faşist savaş merkezleridir.

Oturum kapandı.

Ekonomik haklar savaşının artan önemi

İşçilerin içinde bulundukları yaşam koşulları onların bilincinde günlük sorunlar, ekonomik gereksinimler olarak doğrudan yansır. Bu yansımalar, kısa erimli ve geçici çıkarları temsil eder. Bu tür çıkarlar ekonomik savaşı çağırır. Siyasal savaşım gerektiren uzun erimli ve gerçek çıkarlar, kısa erimli ve geçici çıkarların alabildiğine yaygın çeşitliliğinden süzülerek ve onların en genel, en tutarlı anlatımı olarak yükselir. Bu tavan-taban ilişkisini, Lenin'in ekonomik ve siyasal grevler arasındaki bağı inceleyen yazısında bulabiliriz:

"Hareket en yüksek aşamasındayken (1905) savaşımın *ekonomik* tabanı en geniş durumdaydı. Siyasal grevler ekonomik grevlerin granit tabanına dayanıyordu. Ekonomik grevdekilerin sayısı siyasal grevdekilerden çoktu." (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce Basım, c.18, s.84)

Sözünü ettiğimiz ilişki, aynı zamanda, sosyalist bilinci işçi hareketine taşıma *sanatının* dayandığı bilimsel temeli verir. Lenin, bu temel üzerinde komünistlerin yığın çalışmasını nasıl örmeleri gerektiğini şöyle özetliyor:

"Görevimiz, eylemlerimizi işçi sınıfı yaşamının günlük-pratik sorunlarıyla kaynaştırmak, işçilerin bu sorunlarını anlamalarına yardım etmek, dikkatlerini en önemli sorunlara çekerek işverenlerden istemlerini daha kesin bir biçimde formüle etmelerini sağlamaktır. Böylece işçiler arasında dayanışma bilincini, uluslararası proletarya ordusunun bir parçası olan bütün Rus işçilerinin ortak çıkarlarının ve ortak davasının bilincini geliştirmeliyiz. İşçiler arasında okuma gurupları örgütlemek, bu guruplar ve merkezli sosyal-demokrat (komünist-İ.S.) gurup arasında gizli bağlar kurmak, işçi sınıfı yazını yayınlayıp dağıtmak, işçi hareketinin her merkezinde muhabirler örgütlemek, ajitasyon broşürleri basıp dağıtmak ve deneyimli ajitatörler yetiştirmek. İşte Rus sosyal demokrasinin (komünistlerin-İ.S.) eylemlerinin genel çerçevesi budur." (Lenin, c.2, s.329-330)

Lenin, yığınları parti eylemine çekmede günlük, somut sorunların çözümünden işe başlamanın nedenlerini şöyle açıklıyor:

"Yığınlar, ekonomik koşulların

da ilerlemeler sağlıyorsa harekete çekilirler, ona etkin olarak katılırlar ve büyük değer verirler. Kahramanlık, özveri, azim ve bu büyük davaya adanmışlık gösterirler." (Lenin, c.18, s.85)

Sorunların kolektif çözümüne yönelmenin nesnel gelişme doğrultusu vardır:

"İşçi sınıfı yaşam koşullarını iyileştirmeye çabalarırken, aynı zamanda moral, düşüncel ve siyasal olarak da gelişir. Kurtuluşçu amaçlarını kavramaya daha yatkın olur." (Lenin, c.18, s.85)

Şimdiye kadar okuduğumuz fikirleri pekiştirmek için bir alıntı daha okuyalım:

"Çalışan yığınların yaşam koşulları öylesinedir ki, işçiler devlet sorunları üzerine düşünme olanağı ve zamanını bulamazlar. Öte yandan, günlük gereksinimler için fabrika sahiplerine karşı savaşım, otomatik ve kaçınılmaz olarak işçileri devlet üzerine, siyasal sorunlar üzerine, Rus devletinin nasıl yönetildiği, yasa ve yönetmeliklerin nasıl çıkarıldığı ve kime hizmet ettiği üzerine düşünmeye sevkeder. Fabrikadaki her çatışma işçileri zorunlu

olarak yasalarla ve devlet otoritesinin temsilcileriyle çatışmaya sokar. İşçiler bu sayede ilk kez 'siyasal nutuklara' muhatap olurlar. İlk önce, diyelim, fabrika mufettişi gelir. Fabrika sahibinin işçileri kandırmak için başvurduğu hilenin yetkili otoritelerin çıkardığı yönetmeliklere uygunluğunu anlatır. Ya da fabrika sahibinin baskıcı önlemlerinin gayet yasal olduğunu, onun yalnızca haklarını kullandığını, devlet otoritesinin çıkardığı falanca yasanın gereklerini uyguladığını söyler. Saygıdeğer mufettişin siyasal açıklamalarını bazan bakanın daha da yararlı olan açıklamaları izler. Bakan, işçilere, fabrika sahibine borçlu oldukları 'hristiyan kardeşliği' duygularını hatırlatır. Devlet otoritesinin temsilcilerinin açıklamalarının ve bu otoritenin kimin yararına çalıştığını gösteren gerçeklerle işçilerin doğrudan tanışmalarının üstüne sosyalistlerin broşürleri veya öteki açıklamaları gelir. Böylece işçiler yalnızca işçi sınıfının özel çıkarlarını değil, aynı zamanda, işçi sınıfının devlette tuttuğu özel yeri anlamayı öğrenirler. İşçilerin sınıf savaşımına sosyal demokrat (komünist-İ.S.)

partinin verebileceği yardım böyle olmalıdır. En yaşamsal gereksinimleri için savaşta işçilerin yanında olarak sınıf bilinçlerini geliştirmek." (Lenin, c.2, s.115-116)

Yukardaki alıntıyı dikkatle incelersek Lenin'in hikaye ettiği fabrikaya henüz tekelci ve devlet-tekelci ilişkilerin girmediklerini görürüz. Lenin bu saf kapitalist koşullarda ekonomik savaşımın *zorunlu olarak* siyasal içerik kazanmasından söz ediyor. Bu siyasal içerik alma olgusu, saf kapitalist işletmelerden tekeller doğdukça ve tekeller de devletle bütünleştiğe giderek artan oranda süregelenleşir. Bir de, finans kapitalin bir kesiminin her türlü örtüyü atarak düpedüz devlet erkine oturduğu faşist devlet biçimini düşünelim. Öyle bir devlet ki, daha grev olmadan grev yasaktır, daha işçiler istemlerini eylemlerinde yükseltmeden asgari ücreti devlet belirler, daha "fabrika mufettişlerine" iş düşmeden "bakanlar" sürekli işçilere "Kemalizm" nutukları atar, gözdağı verir.

Bu durumda, en sıradan ekonomik istemlerin alacağı içeriği **II. Konferans Kararları**'ndan okuyalım:

"Devlet, işçi-işveren ilişkilerinde ücret, toplu-sözleşme, sosyal-güvenlik, kıdem tazminatı gibi işçiyi doğrudan ilgilendiren her konuda tam bir taraf oldu. Öyleyse çalışanların yükseltecekleri her çeşit ekonomik-senkaldik istem doğrudan devleti, faşist cuntayı karşısına alacaktır. Bugün Türkiye'de ekonomik savaşım süregelen biçimde siyasal nitelik kazanmıştır. Siyasal savaşım, sınıf savaşımı demektir." (TKP II. Leninçiler Konferansı Kararları 1981, s.57)

Uzun yıllardan beri zaten aşırı sömürü altında olan işçi sınıfımız faşist cuntayla çok daha sınırsız bir sömürü altına girdi. Net 10 bin 687 liralık asgari ücret, işçi sınıfımızın açık sınırının altında yaşadığının resmen tescilidir. O halde, sınıfın fiziksel varlığı, sağlığı ve geleceği de ekonomik-demokratik haklar savaşımı görünümünde önümüze gelen çok derin bir siyasal içerik almıştır.

Gazetemiz yığın bağlarını geliştirmede güç kaynağıdır

Yoldaşlar
Gazetemiz *İşçinin Sesi* 214-215. sayısında çıkan örgüt seferberliği, TKP Eşgüdüm Komitesi duyurusundan sonra biz de örgütlenme çalışmamıza hız verdik. Düzenli toplanıp, eğitim çalışması yapıyoruz. Yaptığımız eğitim çalışmalarını yakında pratikte de uygulayacağız.

Yoldaşlar, yığınlarla bağ kurmayı, yığınlarla ideolojimizi taşımayı ve yığın bağımız olanlarla bu bağımızı daha düzenli bir düzeye getirmeyi kendimize hedef edindik. Çalışmalarımızı bu doğrultuda yapıyoruz.

Sosyalist yığın örgütü MİB'de bütün yoldaşlar birer konu aldık. Her hafta sonu sırayla seminer veriyoruz. Böylelikle iş yapma yeteneğimizi kolektif olarak artırıyor. Diğer iyi yanı ise, bu görevi üstlenmiş yoldaşların yükünü biraz hafifletmiş oluyoruz. Seminerlerimizin yığınsal geçmesi için aile ziyaretleri yapıyoruz.

Merkaz yayın organımızın satışını düzenli şekilde şehir merkezinde yapıyorduk. Buna bir yenisini daha ekledik, şimdi Türkiyelilerin yoğun olduğu fabrika önlerinde de yapıyoruz. Bunu yakın şehirlerde de yapmayı planlıyoruz. Bunun çok olumlu yanları oluyor. Gazetemizi tanıtmak, yığınlarla bağlarımızı yaygınlaştırmak açısından gerçekten yararlı sonuçlar veriyor.

Burada yakında yeni İMG'ler oluşturma aşamasındayız. Bu konuda gelecek mektubumda bilgi vereceğim.

Devrimin de partinin de güvencesi işçilerdir!

Yaşasın TKP—*İşçinin Sesi*!
S.Korkmaz
Weinheim

Cuntanın zulmü devrimin yolunu döşüyor

Yoldaşlar,
İki yıl sonra bu yaz gene izne gittim. Bu gidişimde insanların yaşantısına ve onların yaşam koşullarına dikkat etmeye ve faşist cuntanın yaptıklarını görmeye çalıştım. Edindiğim izlenimleri sizlere aktarmaya çalışacağım.

İlk izlenimim, herkesin çok mutlu ve yönetimden memnunmuş gibi görünüyormuş gibi oldu. Şaşırdım doğrusu. Ancak gözle görülen, o koşullar altında insan gibi yaşamının olanaksız olduğuydu. Her gördüğüme sordum. Hiç kimse yanıt vermek istemiyor, yanıtları ah çekmek ve kafa sallamak oluyordu.

Halkı böyle susturan cuntanın zulmüdür. Bu, işkence, zulüm ve ekonomik baskılara karşı halkın cuntaya olan nefreti gözlerden rahatlıkla okunuyor. Ankara'da görüştüğüm tüm insanlarda bu aşağı yukarı ortak yandı.

Daha sonra kısa bir süre için köye gittim. Köylerde herkes kan ağlıyor. Hergün baskına geliyorlarmış. Köylülerin silahlarını çeşitli baskı ve işkencelerle toplayıp götürmüşler. Bu baskınlarda sordukları ve papagan gibi tekrar ettikleri şuymuş: "Daha silahınız var mı? Tanıdığınız devrimci var mı? Unutmayın, haftaya gene geleceğiz. Herkes iyi düşünsün".

Köy muhtarı ile konuştum.

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

Onun anlattığına göre, gelmeden önce haber gönderiyorlarmış. Bazen de habersiz baskın yapıp, tüm köylülere meydana ya da okula topluyorlarmış. Devlet eşkiyaları, sıradan girip, sabahtan akşama kadar köylülere dayak atıyorlarmış. Bir keresinde muhtara tüm köylünün karşısında, "Elbiselerinizle atla suya bakalım, nasıl yüzüyorsunuz görelim" demişler. İtiraz etmek istemiş, üzerine yürümüşler. Halktan biri dayanamamış, yüksek sesle bağırmış: "Yeter yaptığınız, ne istiyorsunuz? Bizi ölümlerle mi korkutuyorsunuz? Bir can değil mi? Hergün öleceğimize, bir kere ölüp kurtulalım. Böyle devlet mi olur? Ne diyorsunuz? Dağa mı çıkalım? Artık canımıza tak dedi." Bunu diyen kişinin elini kolunu bağlayıp çemseye bindirmişler. Köyün tüm kadınları bağıryorlarmış. "Sizin bu zulmünüzden ne zaman kurtulacağız? Nedir bu çektiğimiz!" Onlar da şöyle yanıt vermiş: "Siz yönetime karşı mı geliyorsunuz. Çoluk çocuk demeden hepinizi götürüp hapse doldururuz."

Ayrıca, "Yeni anayasamıza evet demelisiniz, Avrupa'daki yakınlarınız için de evet oyu kullanmanızı istiyoruz" diyorlarmış. Arkadaşım, "Biz iyi biliyoruz dönen dolapları. Yeni anayasa bizim için ateşten gömlektir. Ama gene de çaresiz olduğumuz için evet demek zorundayız" dedi.

Yoldaşlar, orada da gördüğüm, cuntaya karşı kindi, küfürdü, nefretti. Bir alternatif göremeyişleri ve ne yapacaklarını bilemeyişlerinden çaresizdiler.

Yürükoğlu yoldaşımın vurulduğu gibi, önümüzdeki dönemde Türkiye önemli toplumsal olaylara gebe. Görevimiz o günün görevlerini yerine getirmek için çalışmak, yetişmek ve kitlelere dalmaktır. Kitlelerden ve işçi sınıfından kopuk, kendi hayal dünyamızda yaşayan kadrolar olmayalım. Haydi devrim için örgüt seferberliğine!

Devrimci selamlar.

Selver Kara, Hamburg

Savaşın utkusu savaşmasını bilenin olacaktır

Partimizin başlatmış olduğu örgüt seferberliği örgütümüzün canlılığını artırdı. Disiplini yükselterek, ideolojik derinliği arttırarak, yığınları kucaklamak için Leninci bir yaşayışla her yerde yaşama geçirilmeye başlandı.

Üç aylık plan çerçevesinde biz de Viyana'da çalışmalarımızı hızlandırdık. Planlamış olduğumuz çalışmalardan biri olan Pazar söyleşilerini geçen hafta yaptık.

Bu toplantı bize yeni yaklaşımlar öğretti, yeni ufuklar açtı. Basit de olsa, yapılan herhangi bir işin ürününü iyi ele almak, iyi değerlendirmek ve sonuca ulaşmak gerekiyor. Burada biz bunu gördük.

Konuyu alan arkadaş bu söyleşiye yönetebileceğine inanmıyordu. Bu inançsızlık onu görevini yapamamaya kadar götürdü. Ancak toplantı, hazırlanmış olan başka bir arkadaş tarafından yönetildi.

Söyleşiden sonra görevi üstlenmiş olan arkadaşta bu güvensizlik yıkıldı. Ve gelecek haftaya "sosyalizm ve demokراسi" konusunu hazırlamak için kolları sıvadı.

Şimdilik kendi çapımızda yaptığımız bu söyleşileri herkese açmak, yığınları sarmak, diğer devrimci hareketleri de bu çalışmaya çekmek açısından önemlidir.

Her ileriye atılmış adım partimiz için olacaktır. Devrim için, sosyalizm için olacaktır. Gücümüzün kaynağı ideolojimizdir.

Yaşasın partimiz!

Yaşasın Leninci ideolojimiz!

Ozan Öncü
Viyana

Faşizmin işçi sınıfımızın kon mik ve demokratik haklarına getirdiği kısıtlamalar

Serra Dersimli

İşçi sınıfı arasında partimizin etkinliğini yaymak ve güçlendirmek amacıyla propaganda ve ajitasyonumuzu arttırmalıyız. Her somut olayın sergilenmesi bu propaganda için yeterli malzemeyi sağlayacaktır. Ancak sınıfımızın sergileme ile kalmamalı, her alanda bunların örgütlendirilmesini de gerçekleştirebilmeliyiz.

Örgütlenme çalışmalarımızda, sergileme açısından yararı olur düşüncesiyle, faşist cuntanın, işçi sınıfımızın demokratik ve sendikal haklarına getirdiği kısıtlamaların bir dökümünü yapmak istiyoruz.

Faşist cunta, işbaşına geldiği günden bu yana, bir yandan sermayenin yeniden bölüşümünü getirecek ilişkilerin düzenlenmesi için çaba harcamış, öte yandan da işçi sınıfımızın ekonomik ve demokratik haklarını alabildiğince kısıtlamıştır.

12 Eylül öncesi durum

1977 ve 1980 yılları, devrimci sınıf savaşımının boyutlarının hızla yükseldiği, grev ve direnişlerin hızla arttığı, toplu sözleşme görüşmelerinin gündemde olduğu yıllar olmuştur. 1977 ve 1980 yılları arasında toplam grev, greve katılan işçi ve grevde geçen işgünü sayısını Tablo I'den izleyebiliriz.

12 Eylül'den hemen önce grevde olan işçi sayısı 53.788 idi. 1979 yılında başlayan sözleşmelerin anlaşmazlıkla sonuçlanması 1980 grevlerine neden olmuştu. Bu grevlerin faşist cunta tarafından yasaklanması sonucu, işgünü kaybı 6.5 milyonda kaldı. Yasaklanmasaydı 20 milyonun üzerine çıkacağı bekleniyordu.

Grevler sürerken işverenlerle yapılan görüşmeler de devam ediyordu. Bu görüşmelerde ağırlıklı olarak şu

Faşizm işçi sınıfımıza, tüm emekçilere burjuvazi için zorla "özveri" dayatıyor. Bugün Türkiye'de ekonomik, demokratik, sendikal her türlü hakkın alınması faşist cuntayı devrimle yıkmaktan geçiyor. Başka türlü ne haklarımızı alabilir, ne de kazanımlarımızı kalıcılaştırabiliriz.

noktalar üzerinde duruluyordu:

- Ücretlerin ve diğer sosyal hakların arttırılması,
- Çalışma süresinin kısaltılması,
- Yıllık izin sürelerinin arttırılması,
- İşten atılmaları zorlaştıran maddelerin sözleşmelere konulması.

Görüşmeler sonunda işverenin kabul ettiği maddeler ise şunlardı:

- İzin sürelerinin her kademe 3'er gün eklenerek uzatılması,
- Haftalık çalışma süresinin 45 saate indirilmesi,
- Ücret ve yan ödemelerin %140 dolayında arttırılması.

Grevlerin sürmesinin nedeni, kıdem tazminatının arttırılmasının ve işten atılmaları işçi ve işverenlerin eşit katılacağı ve oyçokluğu ile karar alacak kurulun (İş Güvencesi maddesi) işverenlerce kabul edilmemesiydi. Faşist

cunta 12 Eylül'de erke el koyduğu zaman durum kısaca böyleydi.

12 Eylül sonrası ve faşizmin getirdikleri

Faşizmin işçi sınıfımıza getirdiği ekonomik ve demokratik haklar üzerindeki kısıtlamaları iki bölüm altında inceleyeceğiz. Birinci bölümde, faşizmin işçi sınıfımızın ekonomik ve sosyal haklarına, ikinci bölümde de demokratik haklarına getirdiği kısıtlamaları ele alacağız.

İşçi sınıfımızın ekonomik ve sosyal haklarına getirilen kısıtlamalar

Faşist cunta işbaşına gelir gelmez yayınladığı 7 numaralı bildiri ile tüm sendikal çalışmaları durdurdu. 3 numaralı

kararla tüm grevleri kaldırdı. 2316 sayılı yasa ile de çalışmalarını durdurulan sendikaların hesapları, mallarının yönetimi kayıtlarının denetimine verildi.

Toplu iş sözleşmeleri ile ilgili 2364 sayılı yasa, 27 Aralık 1980 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Bu yasayla Yüksek Hakemler Kurulu (YHK) oluşturuldu. YHK toplu iş sözleşmelerinde gerekli düzenlemeleri kapatılan sendikaların yerine yapacaktı.

YHK 9 üyeden oluşuyordu. Yargıtay İş Davaları Dairesi Başkanı'nın başkanlığında (Naci Varlık), Bakanlar Kurulu'na seçilen iki üye, Çalışma Bakanlığı Çalışma Müdürü, DPT Sosyal Planlama Dairesi Başkanı, Türk-İş'ten ve TİSK'ten ikişer üye.

YHK'nın "ilkelerini" saptayabilmesi aylarca sürdü. Kaplumbağa hızıyla çalışan YHK, 1979'da biten sözleşmelerin yenilenmesini ancak 1981 yılının Temmuz ayında tamamlayabildi! Bütün sözleşmelere tek oranlı zam uygulanması ve teşmil kararı getirdi. Böylece işyerleri arası farklılıklar gözardı edildi. Saptadığı zam oranları ise komik düzeyde oldu.

1980 yılı için %80, 1981 yılı için %10 artı 3 bin lira, 1981 yılında sona eren sözleşmeler için %15 artı 4 bin lira, 1982 yılı için ise %25 oranlarında zam getirdi. Buna göre, 1981 yılında gerçek ücretler 1963 yılının gerçek ücretlerinin bile altına düşmüştür.

1980 ve 1981 yılları arasındaki farka dikkat edilirse hızlı düşüş göze çarpar. Bu da faşizmin ücretler açısından bir yıllık bilançosudur.

Gerçek ücretlerin 1980-1981 yılları arasında hızlı düşüşüyle, 1976-1977 yıllarında en yüksek düzeyde oluşu, birlikte ele alınırsa çok derin bir anlam taşır. Biri, karşı

TABLO I

Yıllar	Grev sayısı	Greve katılan işçi sayısı	Grevde geçen işgünü sayısı
1977	81	39.800	12.3 milyon
1979	176	25.000	1.5 milyon
1980	296	45.536	6.5 milyon

devrimin en önemli üretim gücü olan işçi sınıfına baskısını, diğeri devrimci sınıf savaşımının gücünü gösterir.

İşçilerin ekonomik haklarındaki kısıtlamalar sadece ücretlerle sınırlı kalmadı. İşçilerin kıdem tazminatı ve ikramiye adı altında aldıkları yan gelirler de önemli ölçüde sınırlandırıldı. Sigorta yükleri ağırlaştırıldı. İşçi emeklilik aylıkları düşürüldü.

17 Ekim 1980'de yapılan düzenlemeyle, işçilerin çalıştıkları her yıl için alabilecekleri kıdem tazminatı bir aylık asgari ücretin yedi buçuk katıyla sınırlandırıldı. Cunta bu kadarla da kalmadı, yeni Vergi Yasası'yla kıdem tazminatlarını işçinin kendisine ödetti. Nasıl ödettiğini görelim:

"Toplu sözleşmelerin önemli bir bölümü bağlandığı için yeni toplu sözleşme dönemine dek işçiler eski oranlarda vergi ödeyecek, devlet ise yeni oranlara göre vergi alacak. Aradaki fark kıdem tazminatları fonuna yatırılacak." (İşçinin Sesi, sayı: 145-146, s.1)

YHK avans ödeme döneminde işçilere fazla para ödediğini söyleyerek bir de onları borçlu çıkarttı. Hatta burjuva sendikacısı Denizci bile, "YHK yalnızca uyuşmazlık konularını karara bağlasın, öteki toplu sözleşmeler normal yolla yapılsın" demek zorunda kaldı.

İşçi sınıfımızın ekonomik kazanımlarına büyük bir tıpan da SSK Yasası'nda yapılan değişiklikle indirildi.

SSK yasasında yapılan değişikliğin getirdiği sonuçları karşılaştırmalı olarak Tablo III'de görebiliriz.

Tablodan da açıkça görüldüğü gibi, prim oranları %12 yükseltilmiş, sigortalılara yeni yükler getirilmiş, Emeklilik Yasası tümünden değiştirilmiş, emekli aylığı %87,5 oranında düşürülmüştür. Bu budamalara Refik Sönmezsoy'un bile karşı çıktığı hatırlardadır.

29 Aralık 1981 tarihli Cumhuriyet'te, Sayıştay Genel Kurulu'nun kamu kesiminde çalışmakta olan işçilere ikiden fazla ikramiye verilmesini önleyen kararını okuyoruz. 17 Nisan 1981'de kabul edilen bir yasayla özel işyerlerinde ödenen ikramiyeler de sınırlandı-

TABLO II

SİĞORTALILARIN GÜNLÜK ORTALAMA CARİ VE GERÇEK ÜCRETLERİNDEKİ GELİŞMELER

Yıllar	Cari ücret (TL)	Geçinme indeksi	Gerçek ücret
1963	17.9	100.0	17.9
1980	426.9	2784.1	15.3
1981	542.0	3897.7	13.9

(Kaynak: Cumhuriyet, 2 Ocak 1982)

rılmıştır. YHK, dört ten fazla ikramiyenin önce ücretlere yansıtılıp zam oranlarının daha sonra uygulanması formülünü ileri sürmüştür.

DPT'nin raporuna göre işsiz sayısı 2 milyon 223 bindir. Bu arada işten çıkarılmalar da büyük boyutlar

almıştır. KİT işçileri sayısında 19 bin 516 kişilik azalma, özel işyerlerinde de toplam 14 bin 191 işten çıkarma olmuştur. Bu da 33 bin 707 işçinin iş kaybı demektir. Bu sayıya sermayenin yeniden bölüşümü, merkezileşmesi sırasında kapanan işyerlerinden açıkta

kalan işçiler dahil değildir.

İşçi sınıfının sömürsünü arttırmak için mutlak artıkdereği arttırma yöntemleri izlendi. Yani, işgünü uzatılmıştır. Şöyle: 1980 öncesi 45-50 güne kadar çıkan yıllık izinler azaltılarak 18-30 gün arasında sınırlandı. 243 gün olan yıllık çalışma günü, 1 Mayıs gibi bazı tatillerin kaldırılmasıyla 248.5 güne çıkarıldı.

23 Nisan, 1 Mayıs, 27 Mayıs'ta işçilere zamlı ücret ödeniyordu. Yeni "Ulusal Bayram ve Tatil Günleri Yasası" ile bu uygulama kaldırıldı.

Böylece, 1980 fiyatlarıyla gayri safi milli hasılda 93 milyar liralık artış sağlandı.

Buraya kadar işçi sınıfımızın ekonomik haklarına getirilen kısıtlamaları kısaca gördük. Demokratik haklarda kısıtlamalara geçmeden önce liberallerimizin bu işlere ne dediklerine bakalım:

"Toplu sözleşme imzalamış işçilerin vergi kazançlarından yararlanmalarının ertelenmesi ya da kıdem tazminatlarının hiçbir geçiş dönemi tanınmadan yeni esaslara bağlanması galiba hatırlıdır... Bu tutum, bazı kesimlerde, devletin geleneksel sınıflar ve kesimler üstü konumunu terketmeye başladığı izlenimini yaratabileceği için, tehlikelidir de... Milli Güvenlik Konseyi en azından hemen bir karar alabilir. Mesela, vergi kazançları ertelenen işçilere buna karşı Hazine tahvili verebilir. Böyle bir uygulama yüzbinlerce kırgın işçinin yüzünü güldürecek." (Milliyet, Başyazı, 28 Aralık 1980)

Yüzbinlerce işçinin yüzünün gülmesi verilecek kırıntılarla değil, faşizmin başımızdan defolup gitmesiyle olacaktır.

İşçi sınıfımızın demokratik haklarına getirilen kısıtlamalar

Birinci olarak "İş Güvencesi" maddesinde getirilen değişiklikten sözedeceğiz. Bilindiği gibi Maden-İş Sendikası sözleşmelerde, işten çıkarmalara karar verecek kurula işçi ve işveren temsilcilerinin eşit katılımı ve oyçokluğuyla karar verilmesi koşulunu getirmişti. Böylece işçilerin işten atılmaları önlenmiş olacaktı.

YHK'nın bu konuda getirdiği değişikliği 21 Haziran

TABLO III

SSK YASASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Yasalarda getirilenler	Eski yasa	Yeni yasa
Yaşlılık, malütlük ve ölüm sigortalarına ödenen prim oranı ve emeklilik keseneği	%12	%14
Sigortalı ve emeklilere ila bedelleri ödeme oranı	%100	%20
Emekli aylığının hesabı	Son beş yılın en yüksek üç yıl ortalaması	Son beş yılın 4 yıl ortalaması, 1.1.1982'den sonra 5 yılın ortalaması
Çalışmaya başlama yaşının emekliliğe sayılması	Başlama yaşına bakılmıyor.	18 yaş aşağısı sayılmıyor.
Emekli aylığı oranı	%70	%60

TABLO IV

TATİL GÜNLERİ DEĞİŞİKLİKLERİ

	Eski tatil günleri	Yeni tatil günleri
Yılbaşı	1.5	1.0
23 Nisan	1.5	—
1 Mayıs	1.0	—
19 Mayıs	1.0	1.0
27 Mayıs	1.5	—
30 Ağustos	1.0	1.0
29 Ekim	2.5	1.5
Ramazan bayramı	3.5	3.5
Kurban bayramı	4.5	4.5
Toplam	18 gün	12.5 gün
Hafta tatili	104	104
Toplam:	243 çalışma günü	248.5 çalışma günü

(Kaynak: Hürriyet, 19 Mart 1981)

1981 tarihli *Milliyet*'te YHK üyesi Kazım Oskay "İşverenlerin elini kolunu bağlayan maddeleri toplu sözleşmelerden çıkaracağız" diyerek dile getirdi. Böylece YHK 10 sayılı ilkesini tesbit etmiş ve işten atmaları garanti altına almıştır.

Kazım Oskay'ın açıklaması şöyle sürüyor: "Disiplin kurullarına ilişkin toplu iş sözleşmelerindeki düzenleme, işverenin bir oy farkı ile de olsa çoğunlukta bulunmasını öngörmüyorsa, kurulun teşekkülü, işverene çoğunluk sağlayacak şekilde değiştirilecektir."

Böylece, işveren, "tipini beğenmediği" bir işçiyi rahatça işinden atabilecektir. Bunun yanı sıra getirilen bir değişiklik de işyeri temsilcilerinin kaldırılmasıdır.

Sendikal çalışmaları zayıflatmak için, sendikal ödentilerle ilgili bir takım değişikliklere de gidilmiştir.

Her düzeyde işçi, işveren ve meslek kuruluşlarında, ve kamuya yararlı derneklerde her türlü inceleme, araştırma ve denetleme yapabilecek, Devlet Başkanlığına bağlı bir "Devlet Denetleme Kurulu" oluşturulmuştur. Bununla her türlü sendikal çalışma en başından devlet kontrolüne alınmış olacaktır.

İkinci olarak işçi sağlığı ve iş güvenliği konusuna değinmek istiyoruz. SSK'nın iş kazaları ile ilgili 1978 verilerine göre, son 5 yıl içinde Türkiye'de iş kazaları sonucu 5 bin 235 işçi ölmüş, 13 bin 463 işçi sakat kalmış ve 2 bin 058 işçi meslek hastalığına yakalanmıştır.

Böylece Türkiye, iş kazası oranının en yüksek olduğu ülkelerden biri olmuştur. Türkiye'nin kömür madencilik işkolunda meydana gelen iş kazalarında Amerika'dan 9, İngiltere'den 10, Yugoslavya'dan 14 kat ileride olduğu belirtilmektedir. (*İşçinin Sesi*, sayı: 105-106)

Durum böylesine acıyken, yeni getirilen bir genelge ve Danıştay'ın bir iptal kararı ile varolan denetim de işlemez hale getirilmiştir. 10 Eylül 1981 tarihli genelgeye göre, "iş güvenliği müşaviri" işçi sağlığı ve güvenliği açısından

birinci derecede ihmal görse dahi, işyeri kapatma cezası verilemeyecektir. Danıştay 8. Dairesi'nin Ocak ayında verdiği iptal kararı ise, işyerinde doktor çalıştırma koşulunun kaldırılması üzerinedir.

Üçüncü olarak, grev yasağı sınırlarının genişletilmesinden söz etmek istiyoruz. Toplu iş sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası tasarısının 20. maddesine göre, savaş ve olağanüstü hallerde tümünden kaldırılıyor. Sağlık, belediye hizmetleri, enerji, kömür, petrol, nakliye, banka, eğitim ve turizm işkol-

larında, ayrıca askeri işyerlerinde normal zamanlarda bile grev yasaklanıyor. Bir de grev erteleme ile ilgili 21. madde var. Buna göre de Bakanlar Kurulu grev erteleme kararı verebiliyor. İşçilerin grev kararı alabilmeleri için işyerinde yapılacak oylamada yarımın fazla "evet" olması koşulu getiriliyor.

Eğer işçiler yasadışı greve başvurlarsa, 12 Nisan 1982 tarihli *Cumhuriyet* gazetesinde okuduğumuz durumla karşılaşılır:

"Madde 29.1— Kanun dışı grev yapılması halinde, işveren böyle bir grevin yapılmasına katılan, böyle bir grevin yapılmasını teşvik eden, böyle bir greve katılan veya böyle bir greve katılmaya veya devam teşvik eden işçilerin hizmet akitlerini, feshin ihbarına lüzum olmadan ve herhangi bir tazminat ödemeye mecbur bulunmaksızın

feshedebilir.

"2— Kanun dışı bir grev yapılması halinde, bu grev veya bu grevin yönetimi ve yürütümü yüzünden işverenin uğradığı zararlar, greve karar veren işçi teşekkülü veya kanun dışı grev herhangi bir işçi teşekkülünce kararlaştırılmaksızın yapılmışsa, bu greve katılan işçiler tarafından karşılanır."

Böylece burjuvazinin işçi sınıfını iliklerine kadar sömürmesi garanti altına alınıyor. Öte yandan devrimci durum döneminde yüksek sınıf savaşımı sonucu kazanılmış demokratik haklar bir çırpıda siliniveriyor. Tüm bunlar burjuvazinin işçi sınıfından ölesiye korktuğunu gösteriyor.

Son olarak, işyerlerinde kurulacak özel güvenlik örgütlerinden söz etmek istiyoruz. Temmuz 1981'de çıkarılan özel güvenlik örgütleri kurulmasını öngören yasayla, silah kullanma yetkisine sahip emniyet görevlileri, işyerlerinde çalışanları yakın gözetim alabilecekler.

Sonuç

Faşizm işçi sınıfımıza, tüm emekçi halkımıza, burjuvazi için zorla "özveri" dayatıyor. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız üzerindeki ekonomik, siyasal terör, çıplak faşist devlet terörü görülmemiş boyutlar alıyor. Tüm sendikal ve demokratik haklar gasbedildi.

Ekonomik, demokratik, sendikal her türlü hakkı alabilmek, devrimci sınıf savaşımının boyutlarına bağlıdır. İşçi sınıfımız ve emekçi halkımız her türlü ekonomik ve demokratik hakkını savaşa savaşa almıştı. Faşist cuntanın gaspettiği tüm haklarını geri almak, daha ileri haklar elde etmek ve kazanımlarını kalıcılaştırmak için savaşımı yeniden yükseltecektir.

Tüm ekonomik, sendikal ve demokratik hakları elde edebilmek için faşist cuntayı devrimle yıkmak gerekir. Günümüzde faşist cunta yıkılmadan bu istemlerimizi elde etmemiz olanaksızdır. Haklarımızın kalıcılaştırılması da devrimin etkisine bağlıdır.

Her türlü ekonomik, sendikal ve demokratik istemlerimize kavuşmak için faşist cuntayı yıkalım.

TKP
DAVASI
İDDİANAME

TKP DAVASI İDDİANAME

Burjuvazinin TKP hakkındaki değerlendirmelerini yansıtmaları açısından belgesel değer taşıyan TKP Davası İddianamesi, ifadeleri ve kişilere ilişkin bölümleri dışarıda bırakılarak *İşçinin Sesi* Yayınları arasında yayınlandı.

Fiyatı: 2 Sterlin

İşçinin Sesi
Yayınları'nın
son çıkan
kitapları:

SOSYALİZM VE
DEMOKRASİ

R. Yürükoğlu

Birinci basım

Ekim 1982

Küçük boy—58 sayfa

Fiyatı: 1.50 Sterlin

DURUM VE
GÖREVLERİMİZ
1983

R. Yürükoğlu

Birinci basım

Ekim 1982

Küçük boy—117 sayfa

Fiyatı: 1.50 Sterlin

İsteme adresi:

29 Parkfield Street,
London N1

FKBDC Genel K mit si toplandı

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi Genel Komitesi, bütün devrimci, demokrat, ilerici ve yurtsever güçleri, cuntaya karşı birliğe ve ortak mücadeleye çağırır!

Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi II. Genel Komite toplantısı Aralık 1982'de yapıldı. Toplantıya FKBDC'yi oluşturan Devrimci Yol, PKK, Emekçi, SVP, TKEP, THKP-C Acilciler, TKP-İşçinin Sesi ve Devrimci Savaşın yanı sıra gözlemci olarak Kurtuluş, Rızgari, Türkiye Devriminin Yolu (TDY-THKO) ile Tüm Sağlık Emekçileri Derneği (TÜS-DER) Genel Başkanı katıldı. Çalışmalarda gözlemci olarak yer alacaklarını bildiren TKP/ML (Partizan) ile KAVVA, toplantıya katılamadılar.

İki bölüm halinde sürdürülen çalışmaların ilk bölümünde, toplantıya katılan gözlemci guruplarla FKBDC Genel Komitesi arasında Türkiye devriminin çeşitli sorunlarına ve cephesel örgütlenmeye ilişkin tartışmalar yapıldı. Gözlemci guruplardan Kurtuluş ve Rızgari, "cephe konusunda farklı şeyler düşündüklerini, ancak FKBDC ile çeşitli konularda ortak faaliyet içerisine girebileceklerini, güç ve eylem birliği yapabileceklerini" bildirdiler. TDY (THKO) ile TÜS-DER Genel Başkanı ise "cephe girişimini olumlu bulduklarını, FKBDC çalışmalarına daha aktif şekillerde katılmak istediklerini" açıkladılar.

Sadece Genel Komite üyelerinin katıldığı ikinci bölümdeki çalışmalarda cephe faaliyetlerinin genel bir değerlendirilmesi yapılarak önümüzdeki döneme ilişkin gelişmeler tartışıldı ve görevler belirlendi.

FKBDC Genel Komitesinin II. toplantısı, hem gözlemci gurupların katılımı açısından, hem de özellikle cephesel örgütlenmenin sorunları ve görevleri etrafında sürdürülen tartışmaların zenginliği açısından olumlu bir adım olmuş ve önümüzdeki dönemin yönelmesi gereken

temel hedeflerinin muhtevası ve biçimi konularında gerekli ipuçlarını vermiştir.

Emekçi halklarımızın ve devrimci demokratik güçlerin birliğinin ve ortak mücadelesinin sağlanması uğruna sürdürülen ve bugün FKBDC faaliyetlerinde somutlaşan çalışmaların giderek daha gelişkin bir biçim alması gerektiğinin açık şekilde kavrandığı toplantıda, cephenin oluşum ve kuruluş sürecindeki faaliyetlerinin genel bir değerlendirmesi yapılmış ve önümüzdeki dönem uluslararası planda, Ortadoğu'da ve Türkiye'de gelişmeler ele alınmıştır.

Önümüzdeki dönemin politik gelişmeleri ile görevlerimiz üzerine (çeşitli yazılarda ayrıntılı bir şekilde dile getirilen) kısaca şu görüşler belirlenmiştir:

Başını ABD'nin çektiği emperyalizmin saldırganlığının artmasıyla birlikte uluslararası planda ortaya çıkan sertleşme ve gerginlik hâlen varlığını korumaktadır. Uluslararası plandaki çatışmanın yoğunlaştığı alanlardan birisi de Ortadoğu bölgesidir. Faşist cunta yönetimi altındaki Türkiye, emperyalizm adına bölgede siyasi, askeri ve iktisadi yeni görevler üstlenmektedir. Aynı zamanda Kürt halkını imhaya yönelik bir girişim olan Çevik Kuvvetler'i Türkiye Kürdistanı'na yerleştirme çalışmalarının yanı sıra, cunta, bölgedeki gerici güçlerle ortak faaliyetler programlamaktadır. Faşist generaller rejimi, bölge halklarına karşı giderek artan bir tehlike ve tehdit oluşturmakta, savaş kışkırtıcılığı yapmaktadır.

Öte yandan cunta, devrimci güçlerin önemli darbeler yediği, işçi sınıfımızın ve halklarımızın baskı ve terör altında tutulduğu, çaresizlik ve alternatifsizlik içinde bulunduğu koşullarda yapılan

"Anayasa oylaması" ile elde ettiği "onayı ve çoğunluğu" kitlelere karşı bir saldırganlık aracı olarak kullanmayı planlamaktadır.

Anayasa oylamasının toplumdaki gerçek muhalefeti yansıtmadığı bilinmektedir. Bu oylama, sivil burjuva muhalefetin tükenmişliğini, kofluğunu ve faşist generallere karşı yapabilecekleri çok şeylerinin olmadığını bir kez daha kanıtlamıştır.

Bütün bunlar, halk düşmanı generallerin TC devletini yeniden örgütleme programını adım adım hayata geçirdiğini göstermektedir.

7 Kasım Referandumu'nun kanıtladığı bir başka gerçek şudur: Bugün, ülkemizin çıkarı, halklarımızın kurtuluşu ve toplumumuzun özgür ve demokratik bir düzene kavuşması için tek ciddi ve doğru alternatif devrimci güçlerdir, devrimci güçlerin birliği ve mücadelesidir.

FKBDC'nin kurulması ile bu anlamda bir odak oluşturulmuştur. FKBDC böylesi bir ortamda önemli bir role sahip bulunmaktadır. Cephe bu alternatif yaratacak ve geliştirecek bir güçtür. Cephe, çıkışı ile birlikte bir boşluğu doldurmaya aday olmuştur. Varolan alanlarda yürütülen sınırlı bir faaliyet bile, FKBDC'nin gelecek günler açısından bir çekim merkezi, bir alternatif olma özelliğini göstermektedir.

Cephe güçlerine, bu süreci pekiştirmek, ortak siyasi bir hatın geliştirilmesi doğrultusunda yoğun bir iç eğitim, tartışma ve ortak pratik davranış yöntemleri geliştirmek gibi son derece önemli görevlerin düştüğü ortadadır. Bu süreç, aynı zamanda cuntaya karşı alternatif bir demokrasinin gelişeceği, filizleneceği bir süreç olacaktır ve olmalıdır. 83 sonbaharında ya da 84

ilkbaharında yapılacağı söylenen seçimler, bu alternatif demokrasi anlayışının yaygınlaşmasına, gelişip güçlenmesine hizmet edecek şekilde ele alınmalıdır.

Cephe güçleri, ülke içinde, ülke dışında, kısacası bulunulan her yerde halklarımızın birleşik iradesini ve ortak siyasi hattını yaratma ve geliştirme, devrimci direniş mücadelesini örgütleme ve yükseltme doğrultusunda önemli görevlerle karşı karşıyadır. Açık ki, bu görevleri yerine getirmek için diğer tüm devrimci, demokrat, yurtsever ve ilerici güçlerle dayanışma içine girmek devrimci sorumluluğumuzun bir gereğidir.

Henüz kurulma ve güçlenme aşamasında olan ve kapsamı gereken tüm güçleri henüz kapsamamış bulunan FKBDC, önüne bu doğrultuda önemli görevler koymuştur. FKBDC, bu görevlerin yerine getirilmesi için zorunlu olan birliktelikler için tek ve son biçim olmadığının bilinciyle, tüm devrimci demokratik güçleri, egemen blok karşısında mücadele etmek isteyen herkesi birliğe ve ortak mücadeleye çağırmaktadır.

Tarihin en zorba rejimlerinden birisi altında yaşamak zorunda bırakılan Türk ve Kürt halklarına, ağır bir sömürü altında tutulan işçi sınıfına ve tüm emekçilere karşı sorumluluk duyan herkesin bu çabalarda yer alması hem bir zorunluluk, hem de bir onurdur. Cunta rejimine karşı alternatif bir demokrasi mücadelesi içinde yer almanın bugün tüm devrimci, demokrat, ilerici ve yurtseverler için bir yaşam koşulu olduğu unutulmamalıdır.

*Faşizme Karşı Birleşik
Direniş Cephesi
Genel Komitesi
Aralık 1982*

Hatalarımızı üstüne inatla giderek yeneceğiz

S.Savaş, Paris

Örgüt seferberliği sürerken seferberliğin bir parçası olarak merkez organımız *İşçinin Sesi*'ndeki mizampaj değişikliği, Anahtar bölümü, en önemlisi deneyim alışverişi çok güzel. Başka bölgedeki bir deneyimi diğer bölgeye aktarmak bir yoldaşın yanlına ya da eksikliğine düşmemek, başarısını diğer bölgede sürdürmek, deneylerden ders çıkarmak için yararlı oluyor.

Yığın çalışması konusunda ben de bir deneyimimi aktarmak istiyorum.

Genellikle Türkiyelilerin yoğun olduğu ve çoğunluğunu demokrat işçilerin oluşturduğu yerleşim merkezindeyim. Koltuğumun altına *İşçinin Sesi* yayınlarını alıp, kahvelere, okullara, derneklere uğrayarak plansız, programsız, hedefsiz gazete satışı yapıyorum. Kısa karşılıklı konuşmadan sonra ajitasyon-propagandamı(!) "çekip", gönül rahatlığıyla eve gidiyordum.

Uzun bir dönem böyle gitti.

Genelde gazete satışı iyi gidiyordu. Çevremde birçok tanıdık, dost, arkadaş edinmiştim. Fakat yalnız o kadar.

Söyle bir anlayışım vardı: Gazetemiz 15 günde bir düzenli çıkıyor. Doğru ideolojisi var. İşçiler okuyup arkamızdan gelecek, biz de örgütlenmeye yapacağız!

Aslına bakarsan bu işin kolayıydı. Bütün görevi gazeteye bırakmıştık. Olmadı. Çevreme bakıyorum, bir tek kişi *İşçinin Sesi*'ni savunmuyordu. Eksiklik kesinlikle *İşçinin Sesi*'nde değildi.

Sonra düşünmeye başla-

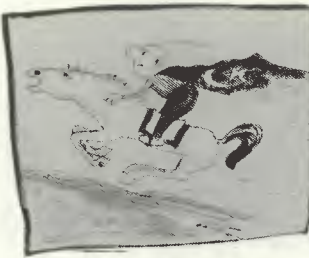

dım "nerede yanlışlık yaptım?" diye. O dönemde Yürükoğlu yoldaşın *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları* kitabı elime geçti. Artık yönüm belli olmuştu:

"Tüm partililer hem kendi çevrelerinde, fabrikada, semtte, okulda fikir liderleri olabilmeli, hem de çevrelerindeki fikir liderlerini (ya da doğal liderler öncü ögeleri de diyebiliriz) partiye kazanmak için bilinçli bir çaba harcamalıdır." (R.Yürükoğlu, *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları*, s.35)

Bu perspektifle planlı programlı çalışmaya koyuldum. Çevremde küçük, küçük ço-

Menşevikler kızıl bayrağı değil Türk bayrağını dalgalandırıyor

Yoldaşlar,

11 Aralık'da Hollanda'da bir miting düzenlendi. Mitingin amacı hükümetin çocuk haklarına getirdiği kısıtlamaları protesto etmektir. Hollanda Sosyal İşler Bakanı, yabancı işçilere ödenecek çocuk parasının %25 düşürülmesi için bir öneri vermişti.

Bu mitinge bütün yabancı örgütler katıldı. Elbette menşevikler de katıldı. Hem de

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

günluğu işçi gençlerden oluşan guruplar vardı. Her gurubun da doğal bir lideri vardı.

Uzun bir çalışmadan sonra ilişkiler sıklaştı. Okuma gurupları şeklinde eğitim yapıyorduk. Yavaş yavaş gazete çevresinde eğitim, örgütlülük, parti, yoldaş ilişkileri gelişti. Belli bir dönem sonra ufak ama sağlam bir İMG'ye dönüştü.

Çalışmalar sürüyordu, ama yığın bağları gene eksik kalıyordu. Yığın ilişkileri olmasına rağmen yığınsallaşma hemen hemen hiç yoktu.

Özellikle faşist cuntanın gelişinden sonra yüzlerce devrimci yurt dışına çıktı. Yoğun bir hareketlilik doğdu. Fakat bu hareketlilik, Türkiye'deki hastalığı buralara kadar beraberinde getirdi. Kahvelerde, derneklere sabahtan akşama kadar tartışmalar sürüyordu.

Bu durumdan biz de etkilendik. Bu bize gerçek yığını unutturdu. Hem fazla enerji boşuna gidiyordu, hem de

bütün güçleriyle katıldılar. Bu mitingdeki sayıları, siyasi içerikli mitinglere kattıklarının üç-dört katıydı. Gururla taşıdıkları Türk bayrakları vardı ve bu bayrak elden ele dolaşıyordu.

Cuntaya faşist diyemeyen bu insanlar daha da ileri gidip cuntanın bayrağıyla nasıl da gururlanıyorlar. İhanete biraz daha batıyorlar. Bu davranışlarından bir kez daha anlıyoruz ki oportünizm yenilmeden burjuva yenilemez.

Biz bunların gerçek yüzünü iyi biliyoruz. Ama yaşam daha da iyi sergiliyor. Kızıl Doğu İşçi Muhabir Gurubu olarak reformist yoldan değil devrimci yoldan savaşmamız gerektiğini görüyoruz. Cuntayı yıkacak olanın da, Türkiye ve dünya işçi sınıfını kurtaracak olanın da ikinci yol olduğunu savaşkan Leninci TKP'miz bize öğretiyor.

Kahrolsun yabancı düşmanlı!

Kahrolsun oportünizm!

Kızıl Doğu
Hollanda

varolan ilişkiler zayıflıyordu.

Gericilik döneminin basıncı yavaş yavaş yurtdışında etkisini göstermeye başladı. Hareketi bırakmaları, devrime inançsızlık, karamsarlık, bunalmalar keskinleşmeye ve su yüzüne çıkmaya başladı. Enerjimizi bunların peşine seferber ettik. En büyük eksikliğimiz bu olmuştu. Asıl yığın çalışmasını askıya almıştık.

"Bugün tüm hareketlerden örgütlerden çok sayıda devrimci ya 'yanlışları eleştirerek' ya 'doğruları bularak' ayrılıyor. Geniş bir örgütsüz devrimci yığını doğdu. Öte yanda aşağı yukarı her örgütün tabanında hoşnutsuz bir kesim var. Yığın çalışması diye gözlerinizi bu iki kümeye dikmeyin. Bir kez bunlar genellikle hastalıklı dönemin zaaflarını en çok üstlerinde taşıyanlar olmasalar da bugünkü konumlarında olmazlar. İkinciye böyle oradan oraya dolaşan ögelerden bizim istediğimiz örgütlenme çıkmaz. Üçüncüsü dikkatlerini bunlara yoğunlaştırdı mı gerçek yığını unutursun... Bakacağımız yer fabrikalardır, işyerleridir, işçi evleridir. Olağan, sağlıklı insanlardır. Bizim yığın çalışmamız fabrika içinde, fabrika kapısında, varlığa önderindedir." (R.Yürükoğlu, *Durum ve Görevlerimiz 1983*, s.113)

Bizim üzerimizde de işte bu eksiklik vardı. Fabrikaları unuttuk, işçi evlerini unuttuk. Plansız, programsız, hedefsiz, sürekli ilişki yok, işçiden fabrikadan kopuk, sözde yığın çalışması yapıyorduk.

Gerçi orada da sancağımız dalgalanıyordu ama olabilmesi gerekenden düzeyi eksik kalıyordu. Bu başta kendi eksikliğimizden kaynaklanıyordu.

"Çünkü örgütlenme kendi içinde teknik bir iş değildir. Uygulanan siyasetle sıkı sıkıya bağlıdır. O halde sıkışıklığın olduğu yerde güdülen siyasetin parti siyasetine uygunluğu tekrar tekrar gözden geçirilmelidir. Parti siyasetini doğru özümsemek örgütlenmenin önünü açar. En başarılı örgütçüler partinin taktik çizgisini özümseyenlerden yeterli ideolojik derinliğe ulaşanlardan çıkar." ("Parti Örgütü Üzerine", *İşçinin Sesi*, sayı 216)

Eksikliğimiz herhalde bu yoldaşlar. Tüm eksikliğimizin üzerine üzerine giderek inatçı bir şekilde haydi örgüt seferberliğine!

Anayasa
oylamasının
ardından
faşist cunta
terörü
daha da
azgınlıktı

Halkın yılgınlığı yerini t pkiy bırakıyor

Yoldaşlar,
Anayasa oylamasının arka-
sından faşist cunta işi daha da
azgınlıktı. Faşist cuntanın
bekçileri bile artık sokak orta-
sında işkence yapmaya başla-
dılar.

Anlatacağım olay şöyle
gelişti:

... ilçesinde yıllardır lokan-
talarda işçilik yapan bir arka-
daş biriyle ortak bir lokanta
açar. Olaydan bir gece önce
birkaç gece bekçisi gelip,
yiyip, içerler. Hesap 4 binin
üzerindedir. Hesabı ödeme-
den giderler. Olay akşamı
gelip yine avantadan yiyip,
içmek isterler. Lokantacı
borçlarını ödemedikçe kendi-
lerine birşey vermeyeceğini
söyler. Bekçiler çıkar giderler.

Bir saat sonra bir başka
bekçi gelip, karakola kadar
gel, der. Lokantacı, şu anda
gelemem, biraz sonra geleyim
der. Aradan biraz geçince iki
tane bekçi, coplar ellerinde
hişimla içeri girerler. Lokan-
tacıya saldırırlar ve karakola
kadar coplayarak götürürler.
Tabii, işkence sabaha kadar
sürer.

Lokantacının arkasından
çırağı gelip anahtar ister.
Bekçi de, al sana anahtar,
deyip çocuğu pataklamaya
yeltenir. Çırak da aynı şekilde
bekçiye yanıt verir. Bekçi
silahını çekip çırağın arkasına
düşer. Çarşı içinde halkın
araya girmesiyle çocuk bekçi-
den kurtulur.

Olay tüm kasabada duy-
-

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

lur, insanlar karakolun önüne
toplanır. Baş Komiser kalp
krizi geçirir.

Sabahleyin lokantacı mah-
kemeye sevk edilir. Gerekçe,
“masanın üzerinde İGD yazı-
sı var”dır, komünisttir. Olay
sırasında lokantada bulunan
insanlar mahkemeye doluşur.
Lokantacıdan yana şahitlik
yaparlar. Mahkeme lokanta-
cüyı serbest bırakır.

Lokantacı hastahaneye gi-
der, kendisine 20 günlük
rapor verilir. Raporla Sıkıyö-
netim Mahkemesi'ne başvurur.
Şahitleri de vardır. Fakat iş-
kenceciler elini, kolunu sallayarak
gezerler. Dava açılır ama
işten elçektirme yoktur.

Halk buna daha da öfkele-
nir. Polise ve bekçiye karşı
kinlenirler. Bekçilere, polis-
lere kimse selam vermez olur.
Esnaf malını satmaz. Ortalık
barut fıçısıdır.

Bu olaydan birkaç gün
sonra gece bekçilerinden biri
resmi kıyafetle mahalle kah-
velerinden birine girip televiz-
yonu kapatır. Şarhoştur.
Kahveden bira ister. Kahveci
vermez. Küfreder. Kahvede
oturanlar bekçiye bir güzel
dövüp sokağa atarlar. Bekçi
kendine geldiğinde silahını
çekip sağa sola ateş eder. Silah
sesine ekip gelir. Bekçiye
karakola götürür. Halk kara-
kolun kapısında yeniden top-
lanır. Komiser bu bekçisini
açığa almak zorunda kalır. Ve

hakkında meskun sahada si-
lah kullanmaktan dava açılır.

Bu olaydan birkaç gün
sonra da, kasabada iyi insan,
demokrat insan olarak tanı-
nan ve sevilen gazete bayii 52
Sayılı MGK Kararı'na aykırı
hareket etmekten polisler ta-
rafından karakola alınır. Ge-
rekçe 12 Eylül öncesinde,
CHP'nin reklam için yaptırdığı,
üzerinde Ecevit'in resimleri
bulunan kalemleri sat-
maktır.

12 Eylül öncesinde satılma-
yan, dükkanın bir köşesinde
unutulmuş kalemler, gazete-
cinin ilkokula giden oğlu
tarafından öğrencilere satılır.
Kalemlerden birini çocuğu-
nun elinde gören bir muhbir
karakola haber verir. Hemen
bütün okullarda polis arama
yapar. Kurşun kalemlere el
koyar. Halkta tepki gene
kabarır. Bu defa insanlar
daha da kalabalık olarak
karakolun önünde toplanır-
lar. Telsizle üst makamlara
sorulur. Üst makamlar, “ma-
dem öyle işi orada kapatın”
derler. Gazeteci mahkemeye
çıkartılır ve salınır gazeteci.

Bu olaylar göstermektedir
ki, yığınlardaki yılgınlık yerini
öfkeye ve tepkiye bırakmak-
tadır. Halkın bu tepkisini
devrim kanalına akıtıp dev-
rimi başaracağız.

Yaşasın TKP—İşçinin Sesi!
S. Acar,
İzmir

Turgutlu'da işçiler direniş yaptı

Değerli yoldaşlar,
Mektubumun konusu Turgut-
lu'da MİSK'e bağlı Akiş Yem
Sanayii. İşçiler Aralık ayı
başlarında direnişe geçti. İş
bıraktılar, üretimi durdurdular,
fabrikaya gelen kamyon-
ları geri çevirdiler. Patron
bakıyor işler kötüye gidi-
yor, hemen karakola telefon

etmiş. Turgutlu'dan jandar-
ma ile Manisa Siyasi Şube'den
gelen polisler birlikte baskın
yaptı. Patron, işi bırakmış
yazıhanelerin önünde oturan
işçilerden üç kişiyi gösterip,
“işimi engelliyor, ne yapı-
yorsa bunlar yapıyor” demiş.
Polis bu kişilerin dosyalarını
istemiş. Sigortasız olduklarını
öğrenince, diğer işçileri de
soruşturmuş. 18 işçiyi direniş
yapmaktan sıkıyönetim ko-
mutanlığının emriyle tutukla-
dılar. İşçilere bir süre işkence
yaptıktan sonra Buca ceza-
evine götürdüler.

Halkın kini ve öfkesi geli-
şiyor.

C. Polat
Turgutlu, İMG

Türkiye'de devrimle çözülebilir durum sürmektedir

Faşist cuntanın bunalımı "çözmek" için aldığı önlemler sonucunda bunalımın yükü katmerli bir şekilde işçi sınıfının ve halkın omuzlarına bindi. Türkiye işçi sınıfının yaşam koşulları olağanüstü kötüleşti.

Faşist cunta, ekonomik ve toplumsal bunalımı bastırmamanın korkusuyla işçi sınıfına yasaklar koyuyor. Faşist devlet düzenini kurumsallaştırmak için gerici, faşist anayasasını zorla halka dayattı. Türkiye halklarının üzerinde faşist baskılar yoğunlaştı. Kürt köyleri adeta işkence merkezleri haline getirildi. Diyarbakır hapishanesinde kitle katliamları yapılıyor.

Türkiye burjuvazisi yarınını güvence altına almak için çeşitli manevralar deniyor.

Faşist Evrenin Uzakdoğu gezisi bunlardan biridir.

"Tekelleşmenin hızla yayılması, finans-kapitalin ekonomiyi ele geçirmesi, dışa açılma gereksinimi getirdi." (R. Yürükoğlu, *Durum ve Görevlerimiz* 1983, s.31)

Evren Çin gezisi için "görüş ve amaç birliği var" demiş. Biz Evren'in hangi görüş ve

amaçları olduğunu biliyoruz. Herhalde Çin Halk Cumhuriyeti yöneticileri de bunun farkındadırlar.

Faşist Evren'in gezisindeki amacını, cuntanın akıl hocalarından, her gün dışa açılma çığırtkanlığı yapan Hikmet Bil gayet güzel açıklamış:

"Kızıl-Çin bir milyarlık dünyanın en büyük pazarlarından biridir. Ve Çin giderek dışa açılmaktadır. Koka-kola bile artık Çin'e girdi!... Bizim ise Çin ile ticaretimiz bir milyonluk ithalatımıza karşılık 17 milyon dolarlık bir ihracat düzeyindedir. Kısacası bu ihracatımızı elbette daha da arttırabiliriz. 'Evren Paşa' oraya ilk Türk cumhurbaşkanı olarak giderken biliniz ki kafasının içinde yatan işte bu olacaktır. Ve bunun içinde ki yanına adeta Dış Ticaret Bakanımız sayılan 'Şayın Refik Pasin'leri de almıştır..." (*Hürriyet*, 18.12.1982)

Endonezya'ya yaklaşım Çin'e yaklaşımdan değişik olmuştur. Burada, dünyanın en büyük İslam ülkesi olan Endonezya'nın, bir başka İslam ülkesi olan Türkiye ile ticaret yapabileceği görüşü öndedir. Endonezya'da İslamcılık oynanarak pazar aranmıştır.

Üçüncü durak Güney-Kore için Hikmet Bil'in yazısına bakalım:

"Hele Güney-Kore bugün özellikle Ortadoğu pazarında karşımıza 'rakip' olarak çıkmaktadır! Örneğin için iki dost ülke olarak beraberce daha büyük işlerde 'işbirliği' etmeyelim?" (*Hürriyet*, 18.12.1982)

Kapitalist ülkeler pazar bulabilmek için birbirlerine akla hayale gelmedik oyunlar oynamaktadır. "Din kardeşliği", "dostluk", "kankardeşliği" ile Türkiye finans kapitali başarı sağlayamayacaktır.

Tarih TKP II. Leninçiler Konferansı'nın değerlendir-

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

melerini bir kez daha doğrulayacaktır:

"Türkiye şiddetli bir siyasal bunalımın tohumlarını besliyor. Faşist cunta, bugünkü dünya koşullarında, Türkiye finans-kapitalinin dayandığı orta derecede gelişmiş, bağımlı yapı temelinde, ekonomik toplumsal bunalımı çözemeyecektir..., demagojiyle, şiddetle geçici süre devrim savaşını bastırabilse de, bu süre devrim güçleri için geçmişten ve bugünden ders çıkarma, derinden güç toplama ve bilinçlenme, siyasal bunalımın tohumlarını hızla yeşertme süreci olacaktır.

"Türkiye'de bunalım öylesine derindir ki, bunu ancak işçi sınıfımızın öncülüğünde ileri demokratik halk devrimi çözebilir. Türkiye'nin yazgısı devrimdir. Faşizm bu yolu tıkayamayacaktır." (*TKP II Leninçiler Konferansı Kararları* 1981, s.31)

Türkiye'de devrimle çözülebilir durum sürmektedir.

Yürükoğlu yoldaşın dediği gibi "tarihin çok zevkli bir döneminde yaşadık ve görev üstlendik. Fırsatların varolduğu bir zamanda çalışıyoruz." (R. Yürükoğlu, *Durum ve Görevlerimiz* 1983, s.37)

Fırsatları değerlendirip bunun zevkini tatmak için haydi örgüt seferberliğine!

Yaşasın Türkiye Komünist Partisi!

Rıfat Bakır
Oslo

Oportünizm her yerde çürüyor

Yoldaşlar, Darmstadt'da yaptığımız tartışma sonucu oportünizme büyük tokat attık.

Oportünistler şimdiye kadar üyelerine *İşçinin Sesi* örgütünün küçük burjuva örgütü olduğunu ve yoldaşların partiden disiplinsizlik yüzünden atıldığını anlatıyorlarmış. Biz gerçekleri anlatınca kimin ne olduğunu anladılar. Şimdi "oportünistlere hayır" diyorlar. Dahası yoldaşların disiplinsizlik yüzünden değil de, komünist oldukları için, partiden atılmış olduğunu söylüyorlar.

Şimdi bu sempatizanlarımız bizden kitap ve yayın istiyorlar.

Evet yoldaşlar, oportünizm her yerde çürüyor. İşçi sınıfı gerçekleri kavıyor.

Yaşasın devrimci silahımız *İşçinin Sesi*!

Yaşasın TKP!
Darmstadt—*İşçinin Sesi* taraftarları

Amacımız Türkiye'de proletarya diktatörlüğünü kurmaktır

Yoldaşlar,

Faşist askeri cunta Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda en barbarca saldırı ve işkencelerini sürdürüyor.

Devrim savaşımına inançla sarılan Türk ve Kürt halkının yiğit evlatları bugün zindanlarda bu inanç ve azimlerini bir kere daha kanıtlıyorlar. Faşist cunta bu inancı, azmi gördükçe, daha çok kudurup saldırmaktadır. Onları korkutan nedenlerden biri de Kürt ve Türk proletaryasının enternasyonalist birliğidir. Amacımız Türkiye'de proletarya diktatörlüğünü kurmaktır.

Bugünlerde Türkiye Kürdistanı'nda bir soykırım beklenilebilir. Kürt halkı bugün Türkiye devrim hareketinde kimsenin yadsıyamayacağı, önemli bir rol oynuyor. Türkiye burjuvazisi bunu önceden anladı. Onun için kuduz köpek gibi saldırmaktadır.

Bu iğrenç yarasaların hevesleri kursaklarında kalacaktır. Dökdükleri kan gölünde kendileri boğulacaktır.

Yaşasın Türk ve Kürt halkının ortak savaşımı!

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Berivan Emek, Hamburg

Dünya emperyalist sistemi bir bütün olarak ekonomik kriz yaşıyor. Şu anda Fransa da bu krizden payını alıyor. İşsizlerin sayısı üç milyona yaklaşıyor. Bunlar büyük bir işsizler ordusu oluşturuyor. Krizden Türkiyeli işçiler de etkileniyor.

Şu anda dünyada emperyalist merkezlerin izlediği yeni ekonomik siyasetlerin ve yeni işbölümünün bir sonucu olarak, büyük tekeller kârlarına kâr katarken, küçük burjuvazi içinde iflaslar yaygınlaşıyor.

Biz bu yazımızda Türkiye-lilerin ve genelde yabancıların en yoğun çalıştığı işkolu olan tekstilden örnek vereceğiz.

Kapitalistin, kapitalisti mülksüzleştirmesi sonucu tekstil alanında orta ve küçük düzeydeki atölyeler yaygın olarak ya iflas ediyor, ya da geçici bir süre kapısına kilit vuruyor.

Kapitalizmin zorunlu bir yasası olarak atölyelerin "küçük patron"ları, iflas ettikten sonra, aynı işkolunda işçi olarak çalışmak zorunda kalıyorlar. Henüz iflas etmeyen, etmekte de öcü gibi korkan "tekel altlıkları" ise, tekstil alanında işçilerin tek tek atölyelere dağıtılması sonucu örgütsüzlüğünden ve her koşul altında çalışmaya zorunlu

Örgütlenme ve güvenin önemi

olan işsizler ordusunun olmasından azami ölçüde yararlanmak istiyorlar. Bunu şöyle yapıyorlar:

1) 12 saatlik işgünü dayatıyorlar. (Bu yöntem şu anda uygulanıyor.)

2) Sigortasız çalışma öneriyorlar. (Önceden sigortalı olarak çalışan işçilerin "fiş-

DENEYİM ALIŞVERİŞİ

tepe" denilen sigorta kağıtlarını aylık olarak vermiyorlar, sorun yaratıyorlar.)

3) Atölyeleri iflas etmiş gösterip, işçilerin parasını ödemekten kurtulmak istiyorlar.

4) İşçilerin, "somaj" denilen işsizlik sigortasından yararlanmasını önüyorlar.

Yine bunlarla ilgili olarak örnek verelim:

Patronlarından alacaklı olan iki işçi arkadaşı patronları sürekli olarak oyalıyordu. Parasını ve diğer kağıtlarını vermiyorlardı. İşçi arkadaşlar uzun bir süredir gidip gelmelerine rağmen hiçbir sonuç alamıyorlardı. Bu yöntemle alacaklarını alamayacaklarını anlayan arkadaşlar, ne yapacaklarını konuşmak için bize geldiler. Sorunların nasıl çözülebileceğini, örgütlülüğün önemini konuştuk. Sonunda her iki atölyeye de guruplar halinde gitme kararı aldık. Başka atölyelerden gelen arkadaşlarla da birleşip gittik. Patron, karşısında haklarını almakta kararlı ve örgütlü bir güç görünce, işçilerin alacağını hiçbir sorun çıkarmadan ödedi.

Bütün alanlarda olduğu gibi bu alandaki örnek de güven vermenin örgütlenmede önemini, örgütlenmenin de başarıya ulaşmadaki önemini güzel bir biçimde anlatıyor.

Tufan Çelikkol

Yığın bağlarımızı güçlendirecek faşizme korku salacağız

Değerli yoldaşlar, Bizler TKP EK'nın örgüt seferberliği kararlarını değerlendirdik. Çalışmalarımızı daha canlı bir şekilde sürdüreceğiz. Yığın bağlarımızı geliştirmek için uğraş vereceğiz.

Örgüt seferberliğini başarılı ve düzenli olarak gerçekleştirmek için yığın eylemlerini ve deneyimlerini değerlendirdik. Önümüzdeki hedefleri gerçekleştirmek için ilk atılımımızı yaptık, işçi muhabir gurubumuzu kurduk. İşçi muhabir gurubumuzun adını kendi aramızda saptadık.

Faşizmi yıkmak, ancak bu gibi örgütlenmelerden geçer. Yığın bağlarımızı sıklaştırarak hem faşizme hem de oportünizme korku salacağız.

Yaşasın örgüt seferberliğimiz!

Yaşasın TKP—İşçinin Sesi!
Barış İşçi Muhabir Gurubu
Paris

Londra İşçi Birliği'nin (LİB) 4. Olağan Kongre'si 9 Ocak Pazar günü toplandı.

Kongre'ye katılım, tartışılan konular, geleceğe yönelik çalışmalara ilişkin öneri ve konuşmalar oybirliğiyle onaylanan kararlar; örgütümüzün geçen yıldan bu yana başarılı bir çalışma yürüttüğünü gösterdi. 1983 yılına daha büyük bir atılımla girildi.

İşçi arkadaşlar, Türkiye'de genel durum, örgütlenme ve sendikal çalışma üzerine, somut sorunlar üzerine, yayınlar, kültürel ve spor çalışmaları üzerine hazırladıkları karar tasarılarını ve LİB'in 1 yıllık çalışmalarını değerlendiren raporlarını okudular.

Londra İşçi Birliği 4. Olağan Kongresi toplandı

Geçmiş dönemdeki çalışmaların olumlu yönleri anlatıldı, eksikler yapıcı bir biçimde eleştirildi.

İşçi arkadaşlarımız, LİB'in Londra'daki Türkiyeli ve Kıbrıslı işçilerin sorunlarına titizlikle eğilen, işçi ailelerinin aradıkları, sempati duydukları bir örgüt olduğunu belirttiler. Karar tasarıları bölümünde özellikle örgütlenme ve sendikal çalışma üstüne yürüten hararetli tartışmalar, işçi-

lerin daha yığinsal örgütlenmek ve sendikal çalışmaları örgütlemek için çabaları arttıracağını gösterdi. İşçilerin örgütlülük düzeyini yükseltmek, çalışmalara daha çok sayıda işçiyi katmak için yapılması gereken görevler sıralandı. Yurtdışında çalışan işçilerin, yaşadıkları ülkenin koşullarıyla bağlı özgül savaş hedeflerinin olduğu söylendi, ama bu özgül görevlerin Türkiye işçi sınıfının sava-

şından ayrılmadığı vurgulandı. Faşist cuntaya karşı propagandanın, Londra'daki işçiler arasında yaygınlaştırılması, bu doğrultuda seminerler ve kampanyalar örgütlenmesi kararlaştırıldı. İdam istemiyle yargılanan 52 DİSK yöneticisiyle dayanışma kampanyasının desteklenmesi kararı alındı.

LİB'in 1 yıllık başarılı çalışmasını, örgüt yönetiminin genişlemesi ve yönetime seçilen işçilerin bu görevi gönüllü olarak üstlenmesi de gösteriyor.

LİB çalışmalarını yürütecek işçi arkadaşlarımıza, başarılar dileriz.

H.D., Londra